

## **Katagarda ka 1 Samaila** **Kubayuwa**

A ciya kuyeve ku vuma vu na u danai katagarda ka nampa ba. Ama tsu na o tonoi ene e yeve ta vuza na u danai katagarda ka nampa ka, u yongo ta n wuma ana ili i nampa i gitai. Katagarda ka ugiti ka Samaila ki ta a kadanshi tsu na sabali tsugono ili i na i dikai azafada a kubana a ngono a tsumani ci Isaraila. E kece uma a tatsu aza a na a ya'in ulinga u nanlo. Uma a ele da, Samaila kaya'inkafada ka ukocishi a katsuma ka aya'infada a gbagbain a Isaraila, Shawulu ayi da mogono ma ugiti ma aza a Isaraila, n Dawuda vuza na wu unai Goliya vuza va aza a Filisitiya, da wo okpoi mogono a na Shawulu u kuwai.

Katagarda ka ki ta a kadanshi tsu na a zuwai tsugono ci Isaraila. Ushuku ta Vuzavagu du n kaci ka ni ayi da mogono mi Isaraila, ama a na a lansa e neke le mogono a zuwaka le mogono, da Vuzavagu du u zagbakai le mogono. Ili i kindana ko i gbayin a ubuta u nampa da da, mogono n uma, vuza vu uciyi ko vuza vu unambi, i ta a katsuma ka atakaci a Kashile da baci a iwain kutono yi 2:7-10.

### **Ili i na yi punu**

A matsai Samaila n ugiti u tsugono ci ni 1:1;  
7:17

Shawulu wo okpoi mogono 8:1; 10:27

Aya a ugiti o tsugono tsu Shawulu 11:1; 15:35

Dawuda n Shawulu 16:30-31

Ukpa u Shawulu m muku mo olobo n ni 31:1-13

*A matsai Samaila*

<sup>1</sup> Vuma yoku wi ta lo a kumaci ku Ifirayimu, vuza kula Elikana. Wi ta idashi a Rama a idika yi nsasan n Ifirayimu. Ayi maku ma Jeroham ma'a, matsukaya ma Elihu, a katsuma ka kpa'a ku Tofu a kumaci ku Zufa.

<sup>2</sup> Wi ta n amaci ere, vuza te e ci deke yi ta Hanatu, vuza te kpamu e ci de ke yi ta Peninna, ayi Peninna u matsa ta muku ama Hanatu u ciya maku ba.

<sup>3</sup> Kaya dem, Elikana u tsu kasukpa ta likuci i ni Rama u bana a Shilo adama a na u ya'anka Vuzavaguđu Mala'imili alyuka, kata u cikpa yi kpamu. Olobo e re e Eli, Hofini n Finehas, ele da anan ganu a Vuzavaguđu de.

<sup>4</sup> A kannu ka na de dem Elikana u kuneke alyuka a ni, u tsu neke ta Peninna n muku n ni, olobo nu nkere, yaba dem n ugboku u ni.

<sup>5</sup> Ama u ci neke ta Hanatu ugboku ute u gbayin, adama a na u ciga yi ta kau, ama Vuzavaguđu u neke yi limata ba.

<sup>6</sup> Sheku vi ni Peninna u tsu pa'in yi ta una ayin dem, ciya u pana wupa kau, adama a na Vuzavaguđu u sanku yi ta limata.

<sup>7</sup> Ta a kanai kuya'ansa nannai a kaya dem, ayin a na baci de dem a banai adama a na a cikpa Vuzavaguđu, kata Peninna sheku vu Hanatu u giva yi ali u shika u iwan kulya'a ilikulya'a.

<sup>8</sup> Da vali vi ni Elikana wu ecei ni, <<Hanatu yidai i zuwai da vi a masi? Yidai i sankai nu kulya'a ilikulya? Yidai da vu namgbai katsuma? Mpa n la'a muku mo olobo kupa wu a nu ba?>>

*Hanatu n Eli*

<sup>9</sup> Kanna ke te ana o kotsoi kulya'a n kuso'o a Shilo, da Hanatu u dangai. A makyan ma nanlo tana Eli Ganu lo idashi a utsutsu wa A'isa a gbayin.

<sup>10</sup> Hanatu n katsuma ku unangbi u kaɗu kau, da u shikai n u vasai u Vuzavaguɗu.

<sup>11</sup> Hanatu u kucina ta u danai, <<Vuzavaguɗu Mala'imili dem, vu inda baci atakaci a kagbashi ka nu da vu cibai nu mpa, vu cinukpa nu mpa ba, da vu nekei mu maku, mpa n kuneke ta ma'a u Vuzavaguɗu a ayin a wuma u ni raka, kutanu kpamu ka ku sa'awa kaci ka ni ba.>>

<sup>12</sup> Ana u lya'i kelime n kuya'an kavasa u vuzavaguɗu, da Eli u zukai n una u ni.

<sup>13</sup> Hanatu u kanai kavasa punu a kaɗu ka ni, nlebu mu una n ni izumgbi ama a pana kalakatsu ka ni ba. Da Eli u sheshei u so'o ta.

<sup>14</sup> Da Eli u danai ni, <<Yidai i zuwai vu so'i mara ali ma makai nu nannai? Kasukpa kuso'o mara.>>

<sup>15</sup> Da Hanatu u danai, <<Vuzagbayin va ta nannai ba, mpa vuka da vu unangbukatsuma kau. Mpa n tsuso'o mara ko ili i yoku i na i kumaka mu ba, ama mi ta a kudana Vuzavaguɗu ili i na yi a kaɗu ka va raka.

<sup>16</sup> Kata vi dika mu mpa vuka vu wasasa da mi ba. Ayin a nampa de dem mi ta a kavasa adama a i na yi a kulya'a mu kaɗu.>>

<sup>17</sup> Da Eli u danai ni, <<Wala m matana, ya'an Kashile ki Isaraila ka ushuku avasa a na vi a kuya'an wu ani.>>

<sup>18</sup> Da Hanatu wu ushuki u danai ni, <<Ya'an kagbashi ka nu ka ciya mapasa ma singai wa

nu.>> Da Hanatu u lazai u banai u lya'i ilikulya'a, u doku u namgba katsuma kpamu ba.

<sup>19</sup> Kanna ke ire n usana kau Elikana n limata i ni a dangai a cikpai Vuzavaguđu, da a lazai o kubono a i'uwa i le a Rama. Elikana u vaki n vuka vi ni Hanatu. Da Vuzavaguđu ta na u cibai n ayi.

<sup>20</sup> Ana i lo da Hanatu u ciyai katsuma da u matsai maku mo kolobo, da u ne'i ni kula Samaila, dada, <<N folono yi ta u Vuzavaguđu.>>

### *Erengi Samaila u Vuzavaguđu*

<sup>21</sup> Ana kaya ko bonoi, da Elikana n limata i ni a banai a Shilo adama a na e neke alyuka u Vuzavaguđu tsu na a kiwanai, kata kpamu u shatangu uzuwakpani na akucina a na u na u ya'in.

<sup>22</sup> Ama a ayin a nampa Hanatu u bana ba, ama da u danai vali vi ni, <<N kasa baci maku ma mi ta a kutuka yi u Vuzavaguđu, adama a na u dasangu de a ayin a wuma u ni dem.>>

<sup>23</sup> Da Elikana u danai ni,<<Ya'an ili i na i ga'an nu, vana ali ayin a na vu kasai ni mani, ya'an Vuzavaguđu u shatangu kadanshi ka ni,>> Hanatu u shamgbai a kpa'a o kuwo'o maku ma ni ali u kasai ni mani.

<sup>24</sup> Ana u kasai ni mani, da u dikai ni kobolo n kobomburon ka aya a tatsu, n kapara ka kiya, m madiki ma maqyan, da u bankai ni a kpa'a ku Vuzavaguđu a Shilo.

<sup>25</sup> Ana a kidai kobomburon ka, da a bankai m maku ma u Eli.

<sup>26</sup> Da Hanatu u danai Eli,<<Vuzagbayin vu va, vu ciba nu mpa ba? Mpa da vuka vu na vu sa'wai

kushamgba e kelime ka nu a kuya'an kavasa u Vuzavaguđu.

<sup>27</sup> Maku ma nampa ma'a n folonoi u Vuzavaguđu, kpamu u pana ta ufolu u na n ya'in wa ni.

<sup>28</sup> Adama nannai mi ta e kuneke yi u Vuzavaguđu a ayin a wuma a ni dem, wokpo maku ma Vuzavaguđu.>>

Da a cikpai Vuzavaguđu de a ubuta wa.

## 2

### *Kavasa ka Hanatu*

<sup>1</sup> Da Hanatu u ya'in kavasa u danai,

<<Vuzavaguđu u zuwai kađu ka va kashanai m mazanga,

mi ta a mazanga adama a ili i na u ya'in.

Mi ta o kuzo'oso irala i va,

mi ta m mazanga ma abundai adama a na Kashile ka isa mu ta.

<sup>2</sup> <<Vuza wi lo cida tsu Vuzavaguđu ba.

Vuza wi lo kpamu uteku ci ni ba,

babu ubuta u kushedeku tsu Kashile ka tsu.

<sup>3</sup> Kasukpai kuya'an kadanshi n aradi,

ko kuya'an kadanshi n i kagai,

adama a na Vuzavaguđu ayi da Kashile, ayi da kpamu keyevi,

ayi da kpamu u kukondo ulinga u uma dem.

<sup>4</sup> Vuzavaguđu, avu da vu kodoso utan wu osoji a utsura,

da vu zuwai aza a babu utsura a tsurukpai.

<sup>5</sup> Aza a na ishi n ucuwi kau

gogo na ele ɗa o okpoi a kuya'an ulinga a ciya  
ili i na a kulya'a,  
ama aza a na ishi n kambulu,  
gogo na ele ɗa okpoi aza a ucuwi.

Vuka vu na wi ishi madari,  
gogo na wo okpoi vuza muku n cindere.  
Ama vuza na wi ishi m muku n abundai,  
ɗa u kucukpa wo okpoi lekeɗi.

<sup>6</sup> Vuzavaguɗu ayi ɗa u tsu una, kaɗa kpamu u neke  
wuma,  
u tsu banka ta uma ukpisa, kaɗa kpamu u  
ɗangusa le.

<sup>7</sup> Vuzavaguɗu u tsu zuwa ta aza a yoku o okpo aza  
unambi,  
kaɗa kpamu u zuwa aza a yoku o okpo aza a  
uciya.  
U tsu zuwa ta aza a yoku a ciya ugoyi,  
kaɗa kpamu u ɗangusa aza a yoku.

<sup>8</sup> U tsu ɗangusa ta aza a unambi a katsuma ku  
unambi u le,  
kaɗa u zuwa aza a na i a idika a ɗanga.  
U zuwa le a lya'a kobolo n muku mu ngono  
kaɗa a ɗasangu a kakuba ko tsugono,  
adama a na ugiti wa aduniyan u ɗaɗa Vuzav-  
aguɗu  
ta punu ta na u zuwai aduniyan a.

<sup>9</sup> <<Wi ta a kinda nwalu n uma a usubi a ni,  
ama aza a gbani-gbani i ta a kunamgba a  
kayimbi,  
utsura u vuma u ɗa u tsu zuwa vuza u ciya  
ulya'i ba.

10 Aza a na i a tsurala n Vuzavaguḍu i tạ a kuya'an wuni,  
u tsu lapa tạ kakpanga de gaḍi adama a na u  
barangu le.

Vuzavaguḍu wi tạ a kuya'anka aduniyan dem  
afada.  
wi tạ kpamu e kuneke mogono ma na u  
zagbai utsura,  
wi tạ a kuzuwa mogono ma na u zagbai mạ  
ciyạ ulya'i.>>

11 Da Elikana n limata i ni a lazai o kubono a  
kpa'a ku le a Rama. Ama ḍa maku mo kolobo  
ma, ma lya'i kelime n kuya'anka Vuzavaguḍu  
tsugbashi ekiye e Eli ganu.

### *Muku mo olobo n Eli*

12 Muku mo olobo n Eli i n usubi ba, o tono  
kadanshi ka Vuzavaguḍu ba.

13 Tsu na anan ganu kobolo n uma a ci ya'ansa  
ḍaḍa, a ayin a na baci vuza u nekei alyuka,  
a makyan ma na inyama ya yi ạ kupunaṣạ o  
mogbodo, kagbashi ka ganu ka wi tạ ạ kutawạ n  
kaya kạ ajivu a tatsu,

14 kaṭạ u sapa kaya ka o mogbodo, vinyama vu  
na baci kaya ka ka sapai vu okpo tạ vu ganu. Tạ  
ạ kanai kuya'ansaka uma a Isaraila nannai dem,  
aza a na a bankai alyuka a Shilo.

15 Ubutạ u yoku kafu o songu ushuma wa,  
kagbashi ka ganu ki tạ ạ kutawạ kaṭạ ka dana  
vuza na wi a kuya'an alyuka a, <<Ne'e ganu  
inyama i yoku u zungu, adama a na wi a kisa  
inyama yu usu'win wạ nu ba, sai itaku.>>

16 Vuza va u dana yi baci, <<Ya'an bi'i tsu songu  
ushuma wa, kaṭạ yeve vi ḍika tsu na va kufuḍa,>>

wi ta a kudana, <<A'a, Neke mu gogo na, vi neke mu baci ba mi ta a kudika n utsura.>>

<sup>17</sup> Unushi u muku n Eli u doku u yinkpasakai kau a ubuta u Vuzavaguđu, adama a na o goyo ta kune'e ka.

<sup>18</sup> Ama maku ma nanlo Samaila, u lya'i kelime n kuya'an ulinga a kpa'a ku Vuzavaguđu u uki m motogu ma uca'i ma efodu.

<sup>19</sup> Anaku a ci jilyaka yi ta motogu me kenu a kaya dem u banka yi. A ayin a na baci ayi n vali vi ni a banai a Shilo adama a na a ya'an alyuka a kaya dem.

<sup>20</sup> Kata Eli u zuwaka Elikana n vuka vi ni unasingai, u dana, <<Vuzavaguđu u neke wu muku n yoku n vuka vu nampa adama a na a shatangu una u maku ma nampa ma, ma na i nekei Vuzavaguđu.>> Kata a laza o kubono a kpa'a ku le.

<sup>21</sup> Da Vuzavaguđu u lanai Hanatu u zuwakai ni unasingai, da u doku u matsai muku mo olobo n tatsu ni nkere n re. Ayi Samaila u gbonguroi a kuya'anka Vuzavaguđu ulinga.

<sup>22</sup> Gogo na Eli u kutsa ta kau. Wi ta kpamu a kupana ili i na kpamu muku n ni mi a kuya'anka uma a Isaraila n uteku u na kpamu i a kuvaku n amaci a na i a kuya'an ulinga a utsutsu u Mavali mo Obolo.

<sup>23</sup> Da u ya'ankai le kadanshi da u danai, <<Yidai i zuwai da yi a kuya'an ili tsu nampa? Uma n abundai i ta a kadanshi ki ili wasasa i na yi a kuya'ansa.



24 A'a, muku n va, kaşukpai kuya'an nannai! Uma a Vuzavaguđu i ta a kadanshi adama a ili i gbani-gbani i nampa.

25 Vuza yoku u nusaka baci toku, Kaşhile ki ta a kushamgba adama a ni, ama vuza u nusaka baci Vuzavaguđu, yayi u kushamgba adama a vuza vu nanlo?>> Ama a tsu panaka esheku e le ba, adama a na Vuzavaguđu u ciga ta wa kuna le.

26 Da kolobo ka nanlo Samaila u kanai kug-bonguro n ciyai mapasa ma singai u Vuzavaguđu kpamu.

27 Kanna ke te keneki ka Vuzavaguđu ka tawai u Eli da u nekei ni akaka a nampa u danai, <<Ili i na Vuzavaguđu u danai i danna, <A ayin a na akaya ada Haruna m muku n ni i a kuya'anka Firi'auna tsugbashi a Masar, n yotsongu ta kaci ka va wa ni.

28 Da kpamu n zagbai limata i ni a katsuma ka kumaci ka aza a Isaraila raka adama a na o kpo anan ganu vu va, a kana kuya'an ulinga a katalikalyuka n o songi ili i magulani, kata a dika efodu adama a kulansa kuyeve ku va. Mu ushuku le ta kpamu a ciyaka una u le alyuka a na o songi a katalikalyuka ka.

29 Yidai i zuwai da vu goyoi alyuka a na n danai uma a va a ya'anka mu? Avu Eli yidai i zuwai da vi a kucikpa muku n nu, u la'i tsu na vi a kucikpa mu? Da vu kaşukpai le i kulya'a ugboku u na u la'i n kuga'an wa alyuka a uma a va aza a Isaraila? >

30 Mpa Vuzavaguđu Kaşhile ka aza a Isaraila, mi ishi ta n ya'an uzuwakpani n danai, <Avu m muku n nu n kumaci ku nu, yi ta a kuya'anka mu ulinga u tsuganu ali uteku.> Ama gogo na n

dana ta, <Mi a kushuku n ili i nanlo ba. Aza a na i e kuneke mu tsugbayin, mi ta e kuneke le tsugbayin, aza a na o goyoi mu mpa feu mi ta o kugoyo le.

<sup>31</sup> Pana, ayin i ta lo a kutawa a na ma ku una muku mo olobo a kpa'a ku nu n kpa'a ki ikaya i nu, tsu na o doku a ciya vuza na u kula'aka n wuma ali wokpo mokoshi a kumaci ku nu ba.

<sup>32</sup> Vi ta o kokpo n atakaci n wupa, e kene unaŋingai u na mi a kuzuwaka Isaraila, ama a kumaci ku nu a kusa'wa kuciya vuza na u kuciya wuma ali u kutsa ba.

<sup>33</sup> Mi ta a kukaşukpa vuza te a kaţsuma ka kumaci ku nu n wuma, wi ta a kuya'anka mu ulinga u tsuganu, ama wi ta a kuyimbana kaţa u takpa kađu a ubuta wi ili raķa. Kumaci ku nu raķa ku na ku buwai kpamu ki ta a kubana ukpa wu utsura.

<sup>34</sup> Ayin a na baci muku n re n nu Hofini n Finehas a kukuwa a kannu ke te, dađa u kuyotsongu i na n dana i dem mayun da i kokpo.

<sup>35</sup> Mi ta a kuzagba ganu vu usubi vi yoku, vuza na u kuya'anka mu tsugbashi tsu na n cigai n kađu ka va. Mi ta e kuneke yi ntsukaya n na n kuya'ansuka mogono ma na n zagbai tsugbashi.

<sup>36</sup> A kaţsuma ka vuza na u buwai va wi ta a kubana u ganu vu usubi vu nanlo, kaţa u folono ikebe n ilikulya'a, <<Kaţa kpamu u folono ko a kukaşukpa yi u ya'an ulinga u tsuganu adama a na u ciya i na u kulya'a.>> > >>

### 3

*Vuzavagudu u dekei Samaila*

<sup>1</sup> Ana i lo Samaila a kuya'an<sup>1</sup>ka Vuzavagudu tsugbashi a ekiye e Eli. A ayin a nanlo Vuzavagudu u dansa n uma sakadi ba, kpamu e ci ene ili tsa alatani ba.

<sup>2</sup> Kanna ka yoku n kayin Eli vu na u gitai kuyimbana, ayi alavu a ubutau na u kiwanai.

<sup>3</sup> Ayi Samaila tamkpamu a iva'in punu a'isa a Vuzavagudu a ubutau na a zuwai akpati vu uzuwakpani vu Kashile, babu kayin ka asa makuni ma Vuzavagudu lo bi'i a kukulau babu ma kima,

<sup>4</sup> da Vuzavagudu u dekei Samaila da wu ushuki u danai, <<Mpa da na.>>

<sup>5</sup> Da u sumai a kubana u Eli, u danai <<Mpa da na, vu deke mu ta.>>

Da Eli u danai, <<Wala mpa n deke wu ba, bana vu lata.>> Da Samaila u banai u vaki.

<sup>6</sup> Da Vuzavagudu u doku u dekei ni kpamu, <<Samaila>> da u dangai u banai u Eli da u danai, <<Mpa da na vu deke mu ta kpamu.>>

Da Eli wu ushuki u danai, <<Mpa n deke wu ba maku mava wala vu bana vu vaku.>>

<sup>7</sup> A ayin a nanlo ta na Samaila u yeve a na medevile ma Vuzavagudu ma ba, adama a na kata Vuzavagudu u sa'wa kuya'an kadanshi n ayi ba.

<sup>8</sup> Da Vuzavagudu u dekei Samaila u kutatsu, da u dangai u banai u Eli da u danai, <<Mpa da na vu deke mu ta.>>

Da Eli u co'okoi a na Vuzavagudu da wi a kadanshi n kolobo ka.

<sup>9</sup> Da Eli u danai Samaila, <<Bana vu vaku, u doku baci u dekei nu kpamu vu dana yi, <Vuzavagudu dansa kagbashi ka nu ki ta a kupana.> >> Da Samaila u bonoi a ubuta wi iva'in i ni.

<sup>10</sup> Da Vuzavagudu u tawai u shamgbai lo, da u dekei tsu na u kiwanai, <<Samaila, Samaila.>> Da Samaila wu ushuki u danai, <<Ya'an kadanshi kagbashi ka nu ki ta a kupanaka wu.>>

<sup>11</sup> Da Vuzavagudu u danai Samaila, <<Mi ta a kuya'an ili i yoku wa aza a Isaraila i na i kuzuwa vuza na baci u panai n atsuvu a ni u vodotso.

<sup>12</sup> A kannna ka nanlo ka da da n kushatangu ili i na n danai m kuya'anka Eli n limata i ni, a ugiti ali a kubana a uteku.

<sup>13</sup> N dana yi ta de mi ta a kutakacika limata i ni, ali ayin babu uteku, adama a unushi u muku n ni u na u yevei. U yeve ta tsu na i a ku lukanasa kula ku va, ama u goso le ba.

<sup>14</sup> Adama a nannai n kucina ta de adama a kpa'a ku Eli n danai, babu alyuka ko kune'e ku na ka kufuda kutakpa unushi u kpa'a ku Eli ayin babu uteku.>>

<sup>15</sup> Da Samaila u vaki lo ali kayin ka asai. Ana u dangai da u banai u bayuwai utsutsu wa a'isa a Vuzavagudu a. Ama da u panai wovon tsu na u kudana Eli kene ku na we enei tsalatani.

<sup>16</sup> Ama Eli u dekei Samaila da we ecei ni, <<Samaila, maku ma va.>>

Da Samaila wu ushuki, <<Mpa da na.>>

<sup>17</sup> Da Eli wu ecei ni, <<Yidai Vuzavagudu u danai nu? Kata vu sokongu mu ili ba. Vuzavagudu wi ta a kutakacika wu kau vu sokongu baci i na u danai nu raka.>>

18 Da Samaila u danai ni ili raka, ko i te u sokongu ba. Da Eli u danai ni, <<Ayi da Vuzavaguđu, kasukpa u ya'an i na we enei dem i ga'in ni.>>

19 Da Samaila u gbonguroi, Vuzavaguđu kpamu wi ta kobolo n ayi. Vuzavaguđu u kasukpa ko kadanshi kete ka Samaila ko okpo gbani ba.

20 Aza a Isaraila dem, i na i dikai a Dan a ubon u gadi a kubana a Biyasheba a ubon u dakai, e yevei a na Samaila keneki ka'a ka Vuzavaguđu.

21 Da Vuzavaguđu u lya'i kelime n kuyotsongu kaçi ka ni a Shilo, ta de feu u yotsongi kaçi ka ni u Samaila a ubuta u kadanshi ka ni.

## 4

### *Aza a Filisitiya a isai Akpati vu Uzuwakpani*

1 A ayin a na baci de dem Samaila u ya'in kadanshi aza a Isaraila raka a tsu panakai ta.

A na i lo da aza a Isaraila utai adama a na a shilika n aza a Filisitiya. Ele aza a Isaraila a shikpai apam e le de a Ibiniza, ele aza a Filisitiya tankpamu a shikpai apam ele de a Afeku.

2 Da aza a Filisitiya o fobusoi kuvon, da a banai a shilikai n aza a Isaraila, ana vishili vi ya'in vishili da aza Filisitiya a lya'i aza a Isaraila n kuvon, ali unai osoji akpan a nashi (4,000) a ubuta u kuvon wa.

3 Ana osoji a na a la'akai n wuma o bonoi apam e le, da aza e kelime a Isaraila e ecei, <<Yidai i zuwai da Vuzavaguđu u kasukpai aza a Filisitiya da a la'i tsu nahannai? Ya'an tsu bana ci dika akpati vu uzuwakpani vu Vuzavaguđu de a Shilo,

adama a na Vuzavagudū u yongo n a\_tsu ka\_tā k\_pamu wi isa tsu.>>

<sup>4</sup> Da a\_suki uma a Shilo a bana a\_tawā n akpati vu uzuwakpani vu Vuzavagudū vu na vi uzuwi e mere ma Corobi. Muku n Eli n re k\_pamu mi tā kobolo n ele, Hofini n Finehas i tā de k\_pamu a ubutā wa akpati vu uzuwakpani vu Kashile va.

<sup>5</sup> Ana a yawakai n akpati vu uzuwakpani vu Vuzavagudū va apām e le, da aza a Isaraila orukpoi adama a mazāngā ali da idika i jengedei.

<sup>6</sup> Ana aza a Filisitiya a panai yoroli, da e ecenei a danai,<<Kaca'a ka\_yidai nannai a ubutā wa apām wa aza a Ibirahi?>>

Ama ana a\_tawā e yevei akpati vu Uzuwakpani vu Vuzavagudū da vi yawai a ubutā wa apām e le,

<sup>7</sup> da wovon u kanai aza a Filisitiya da a danai,<<Ka\_mali ka\_cipa tā a ubutā wa apām wa.>> Da a danai,<<Tsu buwa n ko yoku ba. Ili tsu nampa ka\_tā i sa'wa kuciya tsu ba.

<sup>8</sup> Tsu kuwai tā, yayi vuza na u ku isa tsu e ekiye amali a nampa? Ele da aza a na a unai aza a Masar e meremune nu ndukpa.

<sup>9</sup> Ada aza a Filisitiya, ya'in utsura u ka\_du kau, da baci ba yi tā o kokpo agbashi a aza a Ibirahi tsu na e le ishi agbashi a\_da. Adama a nannai, shilikai an ali.>>

<sup>10</sup> Da aza a Filisitiya a shilikakai kau ali a lya'i aza a Isaraila n kuvon, da aza a Isaraila ra\_ka a sumai a kubana apām ele, da munuka ma ma yimkpai ali da osoji a idika akpan kamangankupa a Isaraila a\_kuwai (30,000).

11 A isai akpati vu uzuwakpani vu Kašhile, da kpamu unai muku n re n Eli, Hofini n Finehas.

### *Ukpā u Eli*

12 Da vuma vi yoku a katsuma kumaci ku Bayami u sumai de a ubuta u kuvon wa, u bonoi a Shilo a kanna ka nanlo ka, da u yawai nu ntogu n ni ukari, u surai kokomo a kaci ka ni adama a na u yotsongu tsu na wi n unambukatsuma.

13 Ana vuma va uwai a likuci i Shilo, Eli lo a idašhi a kakuba a kakina ka uye a kuvana, kađu ka ni ka namgba ta kau adama akpati vu uzuwakpani vu Kašhile va. Ana vuma va u danai uma i na i ciyai le raka. Da uma dem a lapasai una.

14 Ana Eli u panai kaca'a da we ecei, <<Kaca'a ka yidaŋ nannai?>> Da vuma va u ya'in gogo'o u banai u Eli adama a na u dana yi.

15 Gogo na Eli wi ta n aya amanganashinkupa n kunlai (98) kpamu u yimbana ta raka-raka.

16 Da vuza va u danai Eli, <<Ta de mu utai a ubuta u kuvon, anana da n sumai de.>>

Eli we ecei, <<Maku ma va, nini dai ka ya'in?>>

17 Da vuza na u tukai n akaka a wu ushuki, <<Aza a Isaraila a suma ta a kašukpa aza a Filisitiya, a una ta uma a nu n abundai, muku n re n nu Hofini n Finehas a una le ta, da a isai feu akpati vu uzuwakpani vu Kašhile va.>>

18 Ana vuza va u ya'in kadanshi ka akpati vu uzuwakpani vu Kašhile va, da Eli u yikpai n kucina u fitikpoi lo a ubon wu utsutsu. Da kudeku ku ni ku kodoi da u kuwai. Adama a na ayi mokoshi ma'a vuza vi ikyamba, u tono ta n aza a Isaraila ali aya amangere.

<sup>19</sup> Ayin a nanlo vuka vu Finehas kejene ke Eli wi ta n katsuma wo'wi. Ana u panai a isa ta akpati vu uzuwakpani vu Kashiile, vali vi ni n esheku a vali vi ni feu a kuwa ta, da katsuma ka ni ka gindalukpai sai aganda a limata, da u matsai.

<sup>20</sup> Ana wi devu an wa kuwa, vuka vu na wi a kubanka yi u danai, <<Gbama asuvu kolobo ka'a vu matsai.>> Ama u kebece le kakuna ba kpamu u dansa ba.

<sup>21</sup> Da u ne'i maku mo kolobo ma kula Ikabodu, dafa, <<Tsugbayin tsu kasukpa ta aza a Isaraila>> Adama a na a isa ta akpati vu uzuwakpani vu Kashiile we ele, kobolo n ukpa u vali vi ni n ukpa we esheku a ni.

<sup>22</sup> Da u danai, <<Tsugbayin tsu kasukpa ta aza a Isaraila, adama a na a dika ta akpati vu uzuwakpani vu Kashiile.>>

## 5

### *Aza a Filisitiya isai akpati vu uzuwakpani*

<sup>1</sup> Ana aza a Filisitiya isai akpati vu uzuwakpani vu Kashiile va, a Ibiniza da a bankai a likuci i Ashidodu.

<sup>2</sup> Da a uwakai akpati va punu a mavali ma kamali ke le Dagon, da a zuwai a da devu n Dagon va.

<sup>3</sup> Ana aza a Ashidodu a dangai n usana da a cinai Dagon uyikpi makpaba e kelime ka akpati vu uzuwakpani vu Vuzavagudu. Da a dangusai ka'a o bonoko ni a ubuta u na wu ishi.

<sup>4</sup> Ama n usana u yoku da o doku a cinai Dagon va uyikpi makpaba e kelime ka akpati vu uzuwakpani vu Vuzavagudu. Nampa a cinai



ekiye a ni n kaci dem ko bosoi miri-miri o okpoi lo iva'in a utsutsu, ikyamba i da yo okpoi koci.

<sup>5</sup> I dāda i zuwai ali n gogo na\* babu ganu vu Dagon ko vuza yoku vu na u ku'uwa mayali ma Dagon punu a Ashidodu kata u dasa utsutsu wa.

<sup>6</sup> Da Vuzavaguḏu u takacikai aza a Ashidodu n ukara'i u le dem. U tsunki le maḏukpa ma amici wuya-wuya.

<sup>7</sup> Ana aza a Ashidodu e enei tsu na ili ya yi a nwalu da a danai, <<Ci a kukaṣukpa akpati vu uzuwakpani vu Kaṣhile va aza a Isaraila vi yongo wa atsu ba, adama a na atakaci a ni a ya'an tsu aḃundai n Dagon kaṃali ka tsu.>>

<sup>8</sup> Da e deke ngono ma aza a Filisitiya dem ecei le a danai, <<Yida'i tsa kuya'an n akpati vu uzuwakpani vu Kaṣhile ki Isaraila?>>

Da ngono ma a ushuki a danai, <<Dikai vu da i banka a Gatu.>> Da a dikai akpati va a bankai de.

<sup>9</sup> Ama ana a bankai de n vu da, da Vuzavaguḏu u takacikai aza a likuci i nanlo ya kau, u zuwai i da i panai wovon. Da u tsuwaṅkai le maḏukpa ma amici maku n vuzagbayin dem.

<sup>10</sup> Da a bankai akpati vu uzuwakpani vu Kaṣhile va a Ekoron, ana akpati va vi yawai de da aza a Ekoron a lapai una a danai, <<A tuka ta n akpati vu uzuwakpani vu Kaṣhile ki Isaraila adama a na a una tsu n uma a tsu.>>

<sup>11</sup> Adama a nannai da o doku o bolongi ngono ma aza a Filisitiya da a danai, <<Bonokoi n akpati vu uzuwakpani vi Isaraila a ubuta u na vu da vu

---

\* **5:5 5:5** *ali n gogo na* I ta a kadanshi ali a kubana a makyan ma na a danai katagarda ka Samaila.

utai, ta lo va kuna tsu n uma a tsu.>> Adama a na wovon u kana ta uma a likuci a n abundai, adama a na atakaci a Kashile a uwa ta a likuci ya wuya-wuya.

<sup>12</sup> Amici a kanai aza ana a kpadai kukuwa. Da uma a, a shikai adama a na amali e le isa le.

## 6

### *Aza a Filisitiya o bonokoi n akpati vu uzuwakpani*

<sup>1</sup> Ana akpati vu uzuwakpani vu Vuzavagudu vi ya'in wotoi u cindere, a likuci ya aza a Filisitiya.

<sup>2</sup> Da aza a Filisitiya e dekei obolo a anan ganu va amali vi le n oboci, da e ecei le a danai, <<Yidai tsa kuya'an n akpati vu uzuwakpani vu Vuzavagudu va? Danai tsu tsu na tso kubonoko n vu da a ubuta u na vi ishi?>>

<sup>3</sup> Da uma a a ushuki, <<Yi baci o kubonoko n akpati vu Kashile ki Isaraila va, i bonoko vu da ekiye agada ba. I ya'an tsu na i kuya'an i suku vu da n kune'e ka alyuka a unushi, nannai da i kupotso kata i yeve i na i zuwai da wi a kutakacika da.>>

<sup>4</sup> Da aza a Filisitiya a ecei, <<Icu'u i kune'e ku unushi ye ne i dai tsa kusuku a kubana wa ni?>>

Da oboci a n anan ganu a ushuki a danai, <<Ya'in iyoci yi mbala ma amici ya azanariya i tawun, tsu kabundai ka ngono ma aza a Filisitiya, adama a na madukpa me te ma'a ma lapai da n ele dem.

<sup>5</sup> I ya'an kparamu ili i tawun n iyoci yi mbala ma amici kobolo n iyoci ya abana, ele vu na a langasai idika i da, ta i kuneke Kashile ka aza a Isaraila

tsugbayin nannai. U ga'an ba, wi ta a kukaşukpa kuneke da atakaci n a\_mali a da n idika i da feu.

<sup>6</sup> Yidai i zuwai da yi ugbamukaci tsu na aza a Masar n Firi'auna a ya'in? Sai na Kashile ka takacikai le wuya-wuya, da yeve a kaşukpai aza a Isaraila a ya'in nwalu n le.

<sup>7</sup> Gogo na ya'in keke va anaka vu savu, i ciya anaka e re a na i e kuneke ndendem mani, aza ana kata a sa'wai kushiya ka kogboro ba, i shiyaka anaka a keke va, ama kata i shiya ndendem ma a kpa'a.

<sup>8</sup> Dikai akpati vu uzuwakpani vu Vuzavagudu va, i zuwa vu da a gadi vu keke va, i zuwa feu iyoci ya amici n iyoci ya abana punu akpati o yoku. Kata i suku ili i nanlo ya kobolo n vu da, adama a kuya'an kune'e ku unushi. Yi utaka vu da a uye i kaşukpa keke va vu wala ende'en ni a kubana de,

<sup>9</sup> kata i lana. Vu laza baci a kubana a idika i Betu-shemeshi na lo wi ta a kudana tsu Vuzavagudu Kashile ka aza a Isaraila ka'a ki a kutakacika tsu. Ama ili i ya'an baci nannai ba, da da tsa kuyeve an ayi da u nekei tsu atakaci ba, ayin a da de a tawai nannai.>>

<sup>10</sup> Da uma a a ya'in tsu na a danai le, da a ciyai anaka e re da a shiyakai le keke va, da a kanai ndendem ma a shiyai a kpa'a.

<sup>11</sup> Da a zuwai akpati vu uzuwakpani punu e keke va, n akpati vu iyoci ya abana a zinariya n mbala ma amici ma.

<sup>12</sup> Da anaka a a kanai uye a kubana a Betu-shemeshi o tonoi uye wa mejege, a batsa ugula ko usingai ba. Da a walai n a shikai. Da ngono ma aza a Filisitiya ma n tonoi le ali a yawai kure'e ki

iḏika i le n Betu-shemeshi.

<sup>13</sup> A ayin a nanlo aza Betu-shemeshi a vikya'a vu alkama vi le a̱ kara'a. Ana a̱ ḏangusa̱ aci e le ḏa e enei akpati vu uzuwakpani vu Vuzavagudu, ḏa a̱ kana̱i mazaṅga ana e enei vu ḏa.

<sup>14</sup> Ana keke va anaka va vi yawai a kashina ka Jesuwa vuza va aza a Betu-shemeshi, ḏa a shamgbai lo devu n kakpanlai. Da aza a na i lo a̱ ubuta wa ḏa a batsai kogboro ka keke ka, ḏa a kidai anaka a o songi le tsa alyuka o kusongu u Vuzavagudu.

<sup>15</sup> Da anan Levi a ḏikai akpati vu uzuwakpani vu Vuzavagudu va kobolo n akpati vu na a zuwai punu iyoci yi ili i na a ya'in n azanariya, ḏa a zuwai a gadi vu kakpanlai. Da uma a Betu-shemeshi e nekei kune'en ku kusongu ku le n alyuka o yoku u Vuzavagudu a kanna ka nanlo.

<sup>16</sup> Ana ngono n tawun ma aza a Filisitiya n kotsoi kinda le a kuya'an ili i nampa, ḏa a lazai o kubono a̱ likuci i le e Ekoron a kanna ka nanlo.

<sup>17</sup> Aza a Filisitiya a̱ suki ili yi iyoci yi mbaḷa ma amici i tawun ya azanariya a na a ya'in va, adama a na e neke Vuzavagudu kune'e ciya a cinukpa n unushi u le. Kune'e ku te dem adama a̱ likuci i te, ku te adama a Ashidodu, ku te adama G̱aza, ku te adama Ashikelon, ku te adama Gatu, ku te kpamu adama Ekoron.

<sup>18</sup> Da a̱ suki kpamu abana a na a ya'in n azanariya, ke te dem a una u likuci u na ngono n tawun ma aza a Filisitiya i o tsugono, likuci i na yi ukanji n i wawa'a i na yi babu ukanji feu. Kakpanlai ka gbayin ka na ki a kashina ka Jesuwa vuza vu Betu-shemeshi, a̱ ubuta u na a zuwai

akpati vu uzuwakpani vu Vuzavaguđu, ubuta wa wi ta de tsu magan mi ili i na i dangai de a ubuta wa.

<sup>19</sup> Da Vuzavaguđu wu unai uma amangatat-sunkupa a Betu-shemeshi adama a na aza a yoku e le e lele ta adama a na e ene i na yi punu a akpati vu uzuwakpani vu Vuzavaguđu va, da uma a namgbai katsuma kau adama a na Vuzavaguđu u ya'an ta munuka ma abundai.

<sup>20</sup> Da uma a Betu-shemeshi a danai, <<Yayi u kushamgba e kelime ka Vuzavaguđu, Kashile ka cida ka nampa? Te dai tsa kusuku akpati vu uzuwakpani va ciya vu kasukpa tsu?>>

<sup>21</sup> Da a suki alingata a kubana wa aza a Kiriyatu-jerimu, a danai,<<Aza a Filisitiya o bonoko ta n akpati vu uzuwakpani vu Vuzavaguđu. Tawai adama a na i dika vu da i bonoko wa da.>>

## 7

<sup>1</sup> Da uma a Kiriyatu-jerimu a banai a dikai akpati vu uzuwakpani u Vuzavaguđu, da a bankai vu da a kpa'a ku Abinadabu gadi vu kusan. Da e eregi Eliyaza kolobo ka ni wi inda akpati vu uzuwakpani vu Vuzavaguđu va.

<sup>2</sup> Akpati vu uzuwakpani va vu geshe ta de a Kiriyatu-jerimu ali aya kamanga. A ayin a nampa dem aza a Isaraila a kanai mashi a kulansa Vuzavaguđu, adama a na u banka le.

<sup>3</sup> Da Samaila u danai aza a Isaraila raka, <<Mayu da baci yi a kuciga kubono u Vuzavaguđu n kadu ke te, i jebeke kaci ka da n omoci amali kobolo n kamali ka Ashitoretu. I neke adu a da

u Vuzavagudu, ayi da koci i kutono, wi ta ta na a kisa da e ekiye aza a Filisitiya.>>

<sup>4</sup> Da aza a Isaraila a vakangi amali a Balu n amali a Ashitoretu da o bonoi o tonoi Vuzavagudu koci.

<sup>5</sup> Da Samaila u danai, <<Bolongi aza a Isaraila dem a Mizipa, mpa kpamu mi ta a kuya'an kavasa a ubuta u Vuzavagudu adama a da.>>

<sup>6</sup> Ana o bolongi de a Mizipa, da e keneki mini a vama ma'a e kelime ka Vuzavagudu, a ya'in kakuli a kanna ka nanlo ka, a danai, <<Ci ya'anka ta Vuzavagudu unushi.>> Samaila kpamu u dasangi a Mizipa u lya'i tsugono tsa aza a Isaraila.

<sup>7</sup> Ana aza a Filisitiya a panai aza a Isaraila o bolongu ta a Mizipa, da ngono ma aza a Filisitiya o fobusoi adama a na a ya'an vishili n ele. Ana aza a Isaraila a panai ka'a, da panai wovon wa aza a Filisitiya.

<sup>8</sup> Da aza a Isaraila a danai Samaila, <<Kata vu kasukpa ku folonoko tsu Vuzavagudu Kashile ka tsu ba, adama a na wu isa tsu e ekiye aza a Filisitiya.>>

<sup>9</sup> Da Samaila u dikai magiri ma na ma buwai a kapa mani da u kidai ma'a tsu kune'e ku kusongu a kubana u Vuzavagudu, u ya'in ufolu u Vuzavagudu a una wa aza a Isaraila, da ta na wu ushuki ni.

<sup>10</sup> A ayin a na Samaila wi e kuneke kune'e ku kusongu, da aza a Filisitiya a yawai devu adama a na a shilika n aza a Isaraila. Ama da Vuzavagudu u lapai karpanga ka gbangam ali da aza a Filisitiya a ripulai da a kpatalai a sumai

adama aza a Isaraila.

<sup>11</sup> Da uma a Isaraila a utai a Mizipa da a kiyangi aza a Filisitiya a kuna le ali a kubana a Betika.

<sup>12</sup> Da Samaila u dikai katali da u shikpai ka'a e mere ma Mizipa n Shan, da u dekei kula ku ni Ibiniza, adama a na u dana ta, <<Ali n gogo na Vuzavagudu u buwa ta a kubanka tsu.>>

<sup>13</sup> Da a lya'i aza a kuvon Filisitiya. Ili i na i dikai a ayin a nanlo o doku a uwa ubon wi idika ya aza a Isaraila ba, adama a na Vuzavagudu u kana ta tsurala n aza a Filisitiya a ayin a wuma u Samaila raka.

<sup>14</sup> O bonokoi aza a Isaraila likuci i na aza a Filisitiya isai le i da, ili i na i dikai a Ekoron ali a kubana a Gatu. Aza a Isaraila kpamu a isai uteku u likuci u le raka ekiye aza a Filisitiya. Da a ciyai idashi i matana a katsuma ka aza a Isaraila n aza a Amoriya.

<sup>15</sup> Da Samaila wo okpoi kaya'inkafada ka aza a Isaraila ali ayin a wuma u ni dem.

<sup>16</sup> Kaya dem u tsu kara'a ta ubuta dem adama a na u ya'an ka aza a Isaraila afada, u gita a Betelu a kubana a Giliga m Mizipa.

<sup>17</sup> U kotso baci kata u bono a kpa'a ku ni a Rama, u ya'an de ulinga wa afada a ubuta wa aza a Isaraila. Da Samaila u ma'in katalikalyuka de adama a Vuzavagudu.

## 8

### *Aza a Isaraila o folonoi a zuwaka le mogono*

<sup>1</sup> Ana Samaila u kutsai da u zagbai muku mo olobo n ni okpo aya'infada a ubuta wa aza a Isaraila.

<sup>2</sup> Kula ku kolobo ka ugiti ku ni ku da Juwelyu, vuza i re da Abija, ele da aya'infada de a likuci i Biyasheba.

<sup>3</sup> Ama muku n nampa a ya'an nwalu n singai ce esheku e le ba. A saba'i aashi e le a kubana wi ili i na a kuciya ko n uye u singai ba. Da a kanai ku isa ikebe adama a kalya'a.

<sup>4</sup> Da nkoshi m gbara-gbara ma aza a Isaraila o bolongi da a banai u Samaila a Rama.

<sup>5</sup> Da a danai ni, <<Lana vu kutsa ta, muku n nu n da kpamu na o tono ili mejege tsu na vi ya'in ba. Ci ta a kuciga vu zagbaka tsu mogono ma na ma kulya'a tsugono wa atsu, ci idika i na i buwai.>>

<sup>6</sup> Ama Samaila u namgbai katsuma kau adama a ufolu u le u na a ciya mogono. Da u folonoi Vuzavaguđu adama a na u tono n ayi.

<sup>7</sup> Da Vuzavaguđu u danai Samaila, <<Pana ili i na uma i a kudansa adama a nu raka, avu da a iwain ba, ama mpa da a iwain mo okpo mogono me le.

<sup>8</sup> Ili i na i dikai a ayin a na mu utakai le a idika i Masar ali a kutawa anana a kasukpai mu da o bonoi o kutono amali o yoku. Gogo na kpamu ta i a kuya'an ka wu nannai.

<sup>9</sup> Gogo na panaka le, ama barangu le kau, kata vu kasukpa le e yeve tsu na mogono ma na ma kulya'a tsugono we le ma kuya'an.>>

<sup>10</sup> Da Samaila u danai aza a na i a kuciga a ciya ngono ili i na Vuzavaguđu u dansai raka.

<sup>11</sup> Da Samaila u danai le, <<Na da ili i na mogono ma na ma kulya'aka da tsugono u kuya'an, wi ta a kuzuwa muku mo olobo n da mo okpo osoji a ni, aza a yoku i ta a kuya'an ulinga



n ekeke o odoku, aza a yoku tamkpamu a kumbi odoku, n aza o kuvon.

<sup>12</sup> Ngono n ɗa mi ta a kuzuwa muku n yoku n ɗa okpo ovonshi osoji ɗsura ɗbundai n e kenken, aza o yoku i ta o kokpo aza a vicimba n aza a vukya'a a kashina ko mogono. Kata u zuwa aza o yoku okpo ayimi a ucanuku u kuvon adama a osoji, aza o yoku kpamu ayimi a ucanuku we ekeke wo odoku a ni.

<sup>13</sup> Wi ta a kuzuwa nkere n ɗa mo okpo aza a kuya'anka yi ili i magulani n kuyana kobolo n aza a ikangalishi.

<sup>14</sup> Wi ta a ku isa nvuda n singai n ɗa n ashina a itacishi a ɗa n ashina a ndanga n zaitu, kata u neke agbashi a ni.

<sup>15</sup> Kata kpamu wu isa i te a katsuma ka kupa yi ishina i ɗa n umaci wu ndanga n zaitu u ɗa, kata u neke aza a gbara-gbara a ulinga a ni n agbashi a ni a na a buwai.

<sup>16</sup> Wi ta a ku isa agbashi a muku mu nkere n olobo a ɗa, kobolo n anaka ni njaki n ɗa n na n la'i n kuga'an dem adama a ulinga u kaci ka ni.

<sup>17</sup> Wi ta a ku isa ili i te a katsuma ka kupa ki ilikuzuwa i ɗa, kata aɗa a kaci ka ɗa feu yo okpo agbashi a ni.

<sup>18</sup> Kanna ka nanlo ka yawa baci, yi ta a kushika adama o mogono ma na i zagbai va, ama Vuzav-agudu wa kupana ufolu u ɗa ba.>>

<sup>19</sup> Ama uma a iwain kupanaka Samaila. Da a danai, <<A! N nannai dem ci ciga ta mogono,

<sup>20</sup> ciya tso okpo ci idika i na i buwai, ayi ɗa u kuya'anka tsu afada kata kpamu u banka tsu kuvon.>>

<sup>21</sup> Ana Samaila u panai kadanshi ka uma raka, da u bonokoi Vuzavaguđu.

<sup>22</sup> Da Vuzavaguđu u danai Samaila, <<Panaka le i na a danai, kafa vi neke le mogono.>>

Da Samaila u danai a aza a Isaraila raka, <<Yaba dem u bono a kpa'a ku ni.>>

## 9

### *A zagbai Shawulu wo okpo mogono*

<sup>1</sup> A ya'an ta vuma vu uciyi vi yoku a katsuma ka kumaci ku Bayami, kula ku ni ku da Kishu maku ma Abiyelu matsukaya ma Zeroru e kefeke ka Bekoratu a kumaci ku Afiya vuza va aza a Bayami.

<sup>2</sup> Wi ta m maku ma na e ci deke Shawulu\*, kolobo ka singai ka'a, kparamu babu vuma a katsuma ki Isaraila vuza vu uga'in ci ni. U la'a ta vuma dem a Isaraila ugadi.

<sup>3</sup> Kanna ke te da njaki n Kishu esheku a Shawulu m puwankai, da Kishu u danai maku ma ni Shawulu, <<Pura kagbashi ko yoku kafa i bana adama a na i lansa njaki ma.>>

<sup>4</sup> Da o tonoi n idika yi nsansa n Ifirayimu da a lazai o tonoi n Shalisha, ama ene de njaki ma ba. Da o tonoi kparamu n ukambu u Shalimu ene feu n da ba. A lazai kparamu a kubana a ubon wi idika i Bayami, ama n nannai dem ene de njaki ma ba.

<sup>5</sup> Ana a yawai a idika i Zufa, da Shawulu u danai kagbashi ka ni, <<Tawa tsu bono a kpa'a, ta lo

---

\* **9:2 9:2 Shawulu** Kula ku nampa ka kute ku da n ku uzuwakpani u savu

esheku a va a kucikpa a kana aciba n u balakai katsuma adama a tsu, u kasukpa aciba a njaki.>>

<sup>6</sup> Da kagbashi ka ni ka danai ni, <<Punu a likuci i nampa ya vuma vu Kashile wi ta punu, vuma da kpamu vu na i a kucikpa kau, ili i na baci u danai dem i da i tsu okpo ta mayun, ya'an tsu bana de wa ni u ga'an ba wi ta o kutonoko tsu uye u na tso kutono.>>

<sup>7</sup> Da Shawulu u danai kagbashi ka ni, <<Tsu bana baci yidai ci e kuneke vuma va? Ilikulya'a i na ci n i da i kotso ta, ci kpamu n kune'e ku na ci e kuneke vuma vu Kashile va ba. Yidai ci n i da?>>

<sup>8</sup> Da kagbashi ka ka ushuki Shawulu u danai, <<Mi ta n kagimi ka azurufa na, mi ta e kuneke a da a kubana u vuma vu Kashile, adama a na u dana tsu ubuta u na tso kutono.>>

<sup>9</sup> N cicau de a idika ya aza a Isaraila, vuma wi baci a kulansa kuyeve ku Kashile u tsu dana ta, <<Tawa tsu bana a ubuta u vuza kene>> Adama a na vuza na e ci deke keneki gogo na, ishi ta e ci deke yi vuza kene.

<sup>10</sup> Da Shawulu u danai kagbashi ka ni ka, <<U ga'an ta a na vu danai mu tawa tsu wala.>> Da a lazai a kubana a likuci ya a ubuta u na vuma vu Kashile va wi.

<sup>11</sup> Ana a lazai a kugadukpa a likuci ya. Ele a kuyawa da a gasai ni nkere n yoku a kubana kukenuku mini da e ecei le, <<Vuza kene va wi ta punu?>>

<sup>12</sup> Da a ushuki, <<E, wi ta punu, dakakai ayi da de kelime ka da. Gogo na da u uwai a likuci, adama a na anana uma i ta n alyuka a na a kuya'an a ubuta u kucikpa a kaginda.

<sup>13</sup> I uwa baci a\_likuci ya yi ta\_a kucina yi babu u gadukpa a kubana a\_ubuta\_ u kucikpa a kaginda adama a na u lya'a ilikulya. Adama a na uma a kulya'a ili ba sai ayin a na u tawai, a na wo okpoi mayun da u zuwaka alyuka a unasingai, yeve kata\_ aza a na a banuki a lya'a. Gogo na banai, yi ta\_a kucina yi.>>

<sup>14</sup> Da a lazai a kubana a\_likuci, ele ta na a ku'uwa da e enei Samaila a kutawa\_ we ele, ayi a uye a kubana a\_ubuta\_ u kucikpa wa.

<sup>15</sup> An kayin ka kasa Shawulu u bana u Samaila, da Vuzavagudu u yotsongi Samaila ili i nampa.

<sup>16</sup> <<Makpa'a nahannai mi ta\_a kusu'uku wu vuma a idika i Bayami, kata\_ vu tsunki yi mani'in wo okpo mogono ma uma a\_va aza a Isaraila. Ayi da u ku isa uma a\_va ekiye aza a Filisitiya. Adama a na me ene ta\_uma a\_va, mashi me le kpamu ma yawa ta\_wa\_va.>>

<sup>17</sup> Ana Samaila we enei Shawulu, da Vuzav-agudu u danai ni, <<Na va dada vuma vu na n ya'ankai nu kadanshi ka. Ayi da vuma vu na u kulya'aka uma a\_va tsugono.>>

<sup>18</sup> Da shawulu u banai u Samaila a\_utsutsu u likuci da we ecei ni, <<Tedaï kpa'a ku keneki ki?>>

<sup>19</sup> Da Samaila wu ushuki u danai, <<Mpa da keneki ka. Walai n cinasa da\_a kubana a kaginda a\_ubuta\_ u kucikpa, adama na anana ci ta\_a kulya'a ilikulya kobolo, yeve n usana n kasukpa\_da i laza, kata\_ n tonuko wu i na yi a\_kadu ka\_nu raka.

<sup>20</sup> Adama a njaki n na m puwankai nu a ayin a tatsu a na a lazai, kata\_ vu takacika kaci ka\_nu ba, adama na e ene ta\_de n da. Nannai da koci ba,

ukuna wa aza a Isaraila raḡa u nu u ḡa n kumaci ku nu dem>>

<sup>21</sup> Da Shawulu wu ushuki u danai, <<Mpa vuza va aza a Bayami ḡa, kumaci ku na kula'i kenu a kaṡsuma ka aza a Isaraila, kpamu kumaci ku va e le ḡa aza na a la'i n kenu a kaṡsuma ka aza a Bayami? Adama a yiḡai vu ḡanai mu kaḡanshi uteku tsu nampa?>>

<sup>22</sup> Da Samaila u ukai Shawulu n kagbashi ka ni e keḡeku ḡa u zuwai le a ḡaṡangi e kelime ko omoci a na a banuki, uma kaḡangankupa.

<sup>23</sup> Da Samaila u danai kayani ka, <<Tuka n kakidi ka vinyama ka na n nekei nu, ka na n danai nu vu zuwa a kakambu ka.>>

<sup>24</sup> Da kayani ka ka tukai m maḡuta ma, ḡa u zuwai e kelime ka Shawulu. <<I na a zuwakai nu i ḡa na. Takuma, a zuwaka wu ta i ḡa adama a makyan ma nampa, adama a na vu takuma i ḡa kobolo n omoci.>> Da Shawulu u lyai kobolo n Samaila a kannu ka nanlo.

<sup>25</sup> Ana a cipai a gaḡi vu ubuta u kucikpa wa ḡa o bonoi a likuci, ḡa Samaila u ya'in kaḡanshi n Shawulu a gaḡi vu kunu ku zuva vu kpa'a ku ni.

<sup>26</sup> Ana kayin ka asai ḡa Samaila u ḡekei Shawulu u taḡa a ubuta u kunu ku zuva ku na wi, ḡa u danai ni, <<Bana vu fobuso, adama na vu kaḡa uye.>> Ana Shawulu u kotsoi ofobuso, ḡa ayi n Samaila a utai pulai kobolo.

<sup>27</sup> Ana a kaḡai kuyawa ḡevu n uteku u likuci, ḡa Samaila u danai Shawulu, <<Dana kagbashi ka nu ka laza ci cinasa yi,>> Da tana kagbashi ka ka ya'in nannai <<Ama avu tamkpamu shamgba nu mpa na, adama na n neke wu akaka a Kaṡhile.>>

# 10

## *E erengi Shawulu wo okpoi mogono*

<sup>1</sup> Da Samaila u dīkai kedele ka mani'in da u tsunki Shawulu a kaci, da wo obongi ni u danai, <<Vuzavagudu da u zagbai nu vu lya'a tsugono a ubuta uma a ni aza a Isaraila.

<sup>2</sup> A makyan ma na baci vu kasukpai mu anana, vi ta a kugasa n uma e re devu n kasaun ka Rahila de a Zeliza uteku wi idika ya aza a Bayami. I ta a kudana wu, <Njaki n na vu utai kulansa va e ene ta n da. Gogo na esheku a nu u kasukpa ta de aciba adama e le, ama u bono ta aciba n u balakai katsuma adama a nu. A kudana, <<Yidai ma kuya'an adama a maku ma va?>> >

<sup>3</sup> A ayin a na baci vu lazai a kubana kelime a ubuta u na vu yawai a madanga ma gbayin ma Taboru. Talo va kugasa n uma a tatsu a kubana ku ya'an alyuka u Kashile de e Betelu. Vuma te a ubani nradika n tatsu, vuza te kpamu ubani n akutsu o boroji a tatsu, vuza te tamkpamu ubani kedele ka makyan.

<sup>4</sup> I ta e kuyasa wu kata e neke wu akutsu o boroji e re, kata ta na vi isa.

<sup>5</sup> Yeve kata vu laza a kubana a Gibiya kaginda ka Kashile, a ubuta u na katsura ko osoji a Filisitiya ki. Da baci vi a ku uwa a likuci ya, vi ta a kugasa n kobolo ke eneki a nwalu a kucipa utai a ubuta u kucikpa, uma a yoku kpamu i ta a kulaza kelime ke le n umolu nu ndele n igbala a tsuwa'i a kubana, n a ya'in kene feu.

<sup>6</sup> Ayinviki a Vuzavaguḍu i ta a kutawa wu n utsura, kata avu feu vi ya'an kene kobolo n ele, kata vu saba'a vo okpo vuma vi yoku kau.

<sup>7</sup> Da baci urotu u nampa u shanai, ya'an i na ekiye a nu a fudai kuya'an, adama a na Kashile ki ta kobolo n avu.

<sup>8</sup> Laza a kubana a Giliga kafu n tawa. Mi ta a kutawa ma cinaka wu adama a na ci neke kune'e ka alyuka o kusongu, n kune'e ku mataṇa, ama mayun da vu vana mu ali ayin e cindere, sapu ayin a na n tawai n danai nu i na va kuya'an.>>

<sup>9</sup> Ana Shawulu u dangai kulaza kukasukpa Samaila, da Kashile ka saba'i kaḍu ka Shawulu, kpamu da urotu u nampa wa raka u shanai a kanna ka nanlo ka.

<sup>10</sup> Ana a yawai a Gibiya, da a gasai n kobolo ke eneki, da ayinviki a Kashile a cipai wa ni n utsura, ayi feu u gitai kuya'an kene.

<sup>11</sup> Ana uma raka a na ishi e yevei ni, e enei ni a kuya'an kene kobolo n eneki, da ecenshenei, a danai <<Yidai tamkpamu i ciyai kolobo ka Kishu ka nampa? Shawulu va feu keneki ka'a?>>

<sup>12</sup> Ama da vuma vi yoku vu na vi idashi lo wu ushuki, u danai, <<Aza a na a buwai va tamkpamu isheku le eneki a da?>> Nanai va da wo okpoi kasan, a kudana, <<Ayi Shawulu va feu keneki ka'a?>>

<sup>13</sup> Ana Shawulu u kotsoi kuya'an kene da u kumbai a ubuta u kucikpa wa.

<sup>14</sup> Da esheku e ke'en a ni ecei ni n kagbashi ka ni, <<Tedai i banai?>>

Da a ushuki a danai, <<Tsu bana ta kulansa njaki, ama ana ce enei n da ba, da tsu banai u

Samaila.>>

<sup>15</sup> Da esheku e ke'en a a danai, <<Dana mu i na Samaila u danai nu,>>

<sup>16</sup> Da Shawulu wu ushuki u danai,<<U dana tsu ta, ana e enei de njaki ma.>> Ama u dana esheku e ke'en a ni ukuna u tsugono tsu na Samaila u danai ni ba.

<sup>17</sup> Da Samaila u dekei uma a Isaraila a gasa n Vuzavaguđu a Mizipa.

<sup>18</sup> Da u danai le,<<Ili i na Vuzavaguđu Kashile ki Isaraila ka dansai i danna. <Mu utaka ta n aza a Isaraila a idika ya aza a Masar, da kpamu mi isai da ekiye aza a Masar n tsugono raka tsu na tsu takacikai da,>

<sup>19</sup> Ama da anana kucikpa i iwain Kashile ka na ka bankai da a ubuta u kawuya n atakaci. I iwain mu i danai, <Zuwaka tsu mogono.> Adama nannai darai kaci ka da e kelime ka Vuzavaguđu kelentsu-kelentsu n kumaci-kumaci.>>

<sup>20</sup> Ana Samaila u bolongi kelentsu ka aza a Isaraila raka, da a zagbai kumaci ku Bayami.

<sup>21</sup> Da u zuwai e dekeke yi kumaci ku Bayami kefeku-kefeku, da a zagbai kefeku ka Matiri. A ukocishi kpamu da a zagbai Shawulu kolobo ka Kishu punu a katsuma ke le. Ama ana a lansai ni e ene yi ba.

<sup>22</sup> Da e ecei Vuzavaguđu, a danai,<<Vuma va u yawa ta de?>>

Da Vuzavaguđu wu ushuki u danai,<<E, ayi da na de ushedeki a ubuta wu ucanuku u na o bolongi.>>

<sup>23</sup> Da a sumai a banai a tawai n ayi. Ana u shamgbai kashani da u lai yaba dem ugadi n udashi ku te.



<sup>24</sup> Da Samaila u danai uma, <<Yi ene yi ta? Ayi da vuma na Vuzavaguđu u zagbai, babu vuza na wi ci ni a katsuma ka uma raka.>>

Da uma o orukpoi, <<Wuma u nu u geshe mogono.>>

<sup>25</sup> Da Samaila u kecekei uma wila u tsugono. Da u danai u da u zuwai e kelime ka Vuzavaguđu. Da u kasukpai yaba dem u bana a kpa'a ku ni.

<sup>26</sup> Da ayi feu u banai a kpa'a ku ni a likuci i Gibiya, da olobo a utsura a na Vuzavaguđu u sa'wai ađu e le o soki ni.

<sup>27</sup> Ama da aza a ugbamukaci o yoku o goyoi ni a danai, <<Nini dai vuma vu nampa wa kufuda wi isa tsu?>> O goyo yi ni da a kpađai kubanka yi n kune'e. Ama da Shawulu u pađai bini.

## 11

### *Shawulu u lya'i aza a Amona n kuvon*

<sup>1</sup> Da Nahashi mogono ma aza a Amona ma banai ma kambuki likuci i Jabeshi-giliyadu n kuvon. Da ali aza a Jabeshi raka a danai ni, <<Ya'an uzuwakpani n atsu kata tsu tonu wu.>>

<sup>2</sup> Ama da mogono Nahashi wu ushuki le u danai, <<N kuya'an ta uzuwukpani n ađa adama a ili i te koci, u na n kuzuwa o ko'o kashi ku usingai ka yaba dem.\* Nannai da n kuzuwa aza a Isaraila raka a pana wono.>>

<sup>3</sup> Da nkoshi m gbara-gbara n Jabeshi mu ushuki n danai, <<Neke tsu ayin e cindere adama na tsu

---

\* **11:2 11:2** Todo kashi ku usingai. Aza a Isaraila i ta ulinga n kashi ku singai a ubuta u ku tawa kaya'a. Kutođo ku kashi ku singai wi ta a kadanshi i a kufuda kuya'an kuvon n utan ba. Na lo wo okpo ta ili i wono.

suku n akaka a idika yi Isaraila rakā, dā baci tsu ciyai vuza na wa ku isa tsu ba, to ci tā e kuneke utan.>>

<sup>4</sup> Ana aza a usuki a a yawai Gibiya n kadanshi ka a ubuta u na Shawulu wi, dā a dansai ka'a a ubuta u uma, dā uma a shikai kau.

<sup>5</sup> Da u ya'in aga'in derere n ayin a na Shawulu u bonoi n kashina, n anaka a vicimba a ni, dā we ecei u danai, <<Yidai i ciyai uma a dā i a mashi?>> Da o bonokoi ni ukuna wa aza a Jabeshi.

<sup>6</sup> Ana Shawulu u panai uteku tsu na a dansai, dā ayinviki a Vuzavaguđu a cipai wā ni n utsura, dā wupa u kanai ni.

<sup>7</sup> Da wu unai anaka a vicimba e re a ni dā u kidasai le akidi-akidi, dā u nekei aza a suki e pecuku a ubuta wa aza a Isaraila rakā. U danai, ubuta u na baci a banai dem o yotsongu inyama ya a dana, <<Vuza na baci de dem u kpađai ku uta ku banka Shawulu n Samaila kuvon ta a kuya'an nannai n anaka a ni.>> Ana uma a panai nannai dā wovon u Vuzavaguđu u kanai aza a Isaraila kau, dā ali rakā utai n ku te.

<sup>8</sup> Ana Shawulu u bolongi le a Bezeki, dā a ciyai aza a Isaraila uma akpan amangatawan-tatsu (300,000), aza Yahuda kpamu uma akpan kamangankupa (30,000).

<sup>9</sup> Da a danai aza a usuki a na a tawai va, <<Bana i dana aza a Jabeshi vu Giliyadu, <Makpa'a kafu kanna ka suđukpa, i tā a ki isa dā.>> Ana aza a Jabeshi a panai akaka a nampa, dā a ya'in mazanga kau.

<sup>10</sup> Ama dā a danai aza a Amona, <<Makpa'a ci tā a kuta tsu neke utan, kata i ya'anaka tsu uteku tsu

na i cikalai.>>

<sup>11</sup> Ana kayin ka asai da Shawulu u pecuki uma a ni ugboku u tatsu, ana ubuta u yimba<sub>ni</sub> da a banai a kambuki apam aza a Amona, da a ka<sub>ni</sub> kuna le ali kanna a kaci. Kenu vu na a la'akai a katsuma ke le da a wacuwai, yaba dem ende'en ni.

<sup>12</sup> Da uma a banai u Samaila da a danai ni, <<Teda<sub>i</sub> aza a na a ya'in kadanshi ka a danai, <Adama a yida<sub>i</sub> Shawulu u kulya'aka tsu tsugono? > Utuka<sub>i</sub> tsu n ele tsu una le.>>

<sup>13</sup> Ama da Shawulu u danai, <<Babu vuza na a kuna anana, adama a na anana da kanna ka na Vuzavagudu wi isai aza a Isaraila.>>

<sup>14</sup> Da Samaila u danai uma a, <<Tawa<sub>i</sub> tsu banai a Giliga adama na tsu doku tsu yeve an Shawulu ayi da mogono mayun.>>

<sup>15</sup> Da uma raka a banai a Giliga, da e yevei an Shawulu da mogono ma mayun e kelime ka Vuzavagudu. Da e nekei alyuka a ma<sub>ta</sub>na u Vuzavagudu. Da Shawulu kobolo n uma raka a ya'in mazanga n abundai.

## 12

### *Kadanshi ku upecemgbenei ka Samaila*

<sup>1</sup> Da Samaila u ya'in kadanshi n uma a Isaraila raka u danai, <<M pana ta ili i na i dansai raka kpamu n ya'anaka da ta i na i cigai, n zuwaka da ta mogono.

<sup>2</sup> Gogo na i ciya ta mogono vuza kelime vu da, ama mpa n kutsa ta n kanji kari, muku n va kpamu mi ta na kobolo n ada. Mo okpo ta vuza kelime da ali mpa maku, a kutawa anana.

<sup>3</sup> Mpa da na e kelime ka da. Dansai e kelime ka Vuzavagudu n vuza na u zagbai. Ko n sa'wa ta ku isa vuza kanaka ko majaki? Ko n sa'wa ta kudoro vuza da n takacikai ni? Ko n sa'wa ta ku isa vuza ili da m kpa dai kutsupa? N ya'an baci ko i te a katsuma ki ili i nampa, n kutsupa ta.>>

<sup>4</sup> Da a ushuki a danai, <<Vu sa'wa kudoro tsu ko vu lya'a tsu ba. Kpamu vi isa tsu ili n tsura ba.>>

<sup>5</sup> Da Samaila u danai,<<Vuzavagudu m mogono ma na u zagbai anana ele da okpoi ngan n va, ana i ciya ko i te a katsuma ki ili i nampa e ekiye a va ba.>>

Da a ushuki a danai, <<Mayun, Vuzavagudu da magan ma tsu.>>

<sup>6</sup> Da Samaila u danai uma a,<<Vuzavagudu da u zuwai Musa n Haruna a utaka ikaya i da de a idika i Masar.

<sup>7</sup> Gogo na shamgbai ubuta u na yi, adama na n ya'an ka da kadanshi e kelime ka Vuzavagudu adama a ulinga wu usubi u na Vuzavagudu u ya'ankai da n ikaya i da.

<sup>8</sup> Ana Yakubu u banai a Masar n uma a ni da aza a Masar a takacikai le, da a shi'ikai Vuzavagudu, da u su'uki le Musa n Haruna, aza a na a utakai ikaya i da de a idika ya, da u zuwai le a dasangu a ubuta u te.

<sup>9</sup> Ama da a cinukpai Vuzavagudu Kashile ke le, Adama a nannai da u dengei le e ekiye Sisera kovonshi vo osoji a Hazo, kobolo n aza a Filisitiya, m mogono ma aza a Mowabu ayi na u bonoi u shilikai n ele.

<sup>10</sup> Da o folonoi Vuzavagudu a danai, <Tsu nusa ta, tsu kasukpa wu ta da kucukpa tsu bonoi kutono kamali ka Balu n ka Ashitoretu. Ama gogo

na isa tsu e ekiye a irala i tsu, ci ta o kubono kutono wu.>

<sup>11</sup> Da yeve Vuzavaguḍu u suki Jerubalu\* m Baraku n Jefata kobolo n Samaila. Da wi isai ḍa e ekiye a irala i ḍa a akambu dem, ḍa ta na i ciyai idashi i maṭana.

<sup>12</sup> Ama ana ye enei Nahashi mogono ma Amona ma ciga ta kutuka ḍa n kuvon, ḍa i danai, <A'a tsu ciga ta mogono ma na ma kulya'aka tsu tsugono,> ko an wo okpoi Vuzavaguḍu Kašhile ka ḍa ayi ḍa mogono ma ḍa.

<sup>13</sup> Gogo na mogono ma na i zagbai ma ḍanna. I folono ta Vuzavaguḍu, kpamu u neke ḍa ta.

<sup>14</sup> Yi baci a kupana wovon u Vuzavaguḍu, i gandaḳa yi kpamu i tonon yi kaṭa i iwan kutono wila u ni ba, ḍa baci kpamu aḍa m mogono ma ḍa ma na mi a kulya'aka ḍa tsugono i tonoi Vuzavaguḍu Kašhile ka ḍa mayin, yi ta o kuyongo m maṭana.

<sup>15</sup> Ama ḍa baci i iwain kutono Vuzavaguḍu, ḍa kpamu iwain kutono wila u ni, Vuzavaguḍu wi ta wupa n aḍa m mogono ma ḍa.

<sup>16</sup> Adama a nannai, shamgbai ubuta u na yi, yi ta ta na e kene ili i mereve i na Vuzavaguḍu u kuya'an a ašhi a ḍa.

<sup>17</sup> Gogo na ayin a vukya'a vi itabi a ḍa ba? Ayain a kpandari a ḍa. Ama mi ta e kudeke Vuzavaguḍu u lapa akpanga u yo'o mini. Ta lo ye kuyeve unushi u na i ya'in e kelime ka Vuzavaguḍu, a na i folonoi e neke ḍa mogono.>>

<sup>18</sup> Da Samaila u dekei Vuzavaguḍu, ḍa a kanna

---

\* **12:11 12:11** *Jerubalu* E yevei ta kpamu n kula Gidiyon.

ka nanlo ka Vuzavagudu u lapai akpanga da u yoli mini. Da uma raka a panai wovon u Kashile kobolo n Samaila.

<sup>19</sup> Da uma a raka a danai Samaila, <<Vasa u Vuzavagudu Kashile ka nu n una u tsu, ta lo tsa ku kuwa. Adama a na tsu doku ta kaci ka tsu unushi u gbani-gbani a na tsu folonoi e neke tsu mogono.>>

<sup>20</sup> Da Samaila wu ushuki u danai le, <<Kata i pana wovon ba, ko a na wo okpoi i ya'an ta unushi u nampa raka, kata i kpatala i kasukpa Vuzavagudu ba, ama gandakai ni n adu a da raka.

<sup>21</sup> Kata i kpatala i tonon amali a gbani ba. A da a kubanka da ba, i ta na feu a ku isa da ba, adama a na ili i gbani da.

<sup>22</sup> Vuzavagudu wi a ku'iwana da ba, adama a na a cikpa kula ku ni, adama a na ayi n kaci ka ni ka'a u bonokoi da uma a ni.

<sup>23</sup> Ama mpa tamkpamu, Kashile ka jebeshe n nusaka Vuzavagudu, a na m kukpada kuya'an kavasa adama a da. Adama a nannai mi ta a kupi'saka da ili na i ga'in n ili i na i kuya'an.

<sup>24</sup> Ama ada de panai wovon u Vuzavagudu, kata i gandra yi n usubi n adu ada raka, n i cibai ili i mereve i gbagba'in i na u ya'ankai da.

<sup>25</sup> Ama da baci i lya'i kelime n kuya'an ku unushi, i ta a kuna da raka m mogono ma da.>>

## 13

*Kuvon ka aza a Isaraila n aza a Filisitiya*

<sup>1</sup> Shawulu wi ta n aya kamangankupa ana wo okpoi mogono. U lya'i tsugono ci Isaraila aya amangere n e re.\*

<sup>2</sup> Da Shawulu u zagbai ovonshi akpan a tatsu (3,000), a katsuma ka aza a Isaraila. Da u karai akpan e re (2,000), o yongo n ayi a Mikamashi n ubon wa aginda aza e Betelu. Da u kasukpai kakpan ke te (1,000), ko yongo n kolobo ka ni Janata a likuci i Gibiya a ubon wa aza a Bayami. Ovonshi a na a buwai tamkpamu da u lokoi le a bana a i'uwa i le.

<sup>3</sup> Da Janata u bankai aza a Filisitiya kuvon a Geba, da u lya'i le n kuvon. Da aza a Filisitiya a panai a arabali. Da Shawulu u zuwai a likai kavana adama a na a dana aza a Ibrahi uta u kuvon.

<sup>4</sup> Ana aza a Isaraila raka a panai Shawulu u lya'a ta aza a Filisitiya n kuvon, kpamu da aza a Isaraila okpoi ili yu unata a ubuta wa aza a Filisitiya, da a utai o bolongi a ubuta u Shawulu a likuci i Giliga.

<sup>5</sup> Da aza a Filisitiya a gasai adama a na a shilika n aza a Isaraila. Uta n ekeke odoku akpan kamangankupa (30,000), n akumbi akpan a tali (6,000), kobolo n ovonshi abundai tsu kayala ka Mala. A banai Mikamashi n kasana ka Betu-avin, a zuwai de apam e le.

<sup>6</sup> Ana aza a Isaraila e enei i ta a katsuma ka atakaci, adama a na a zuwai le ta kelime, da e shedeki a abatsu n atali n enle n ayinva.

<sup>7</sup> Aza a Ibrahi o yoku kpamu a pasai a gadukpai

---

\* **13:1 13:1** N tsa aza a Ibrahi a dana ta, <<Shawulu vuza vu kaya kete, u lya'i tsugono aya e re.>>

a kubana a Urudu a ubon u kumaci ka aza a Gadu n Giliyadu. Da ayi Shawulu u daŋangi a Giliga, ovonshi a na tamkpamu i n ayi o tonoi ni n wovon.

<sup>8</sup> Da u vanai Samaila ali ayin e cindere, tsu na Samaila u danai ni u ya'an. Ama Samaila u taŋa a Giliga ba, da ovonshi a Shawulu a gitai kuwacuwa.

<sup>9</sup> Da Shawulu u danai, <<Tukai mu n kune'e ku kusongu n kune'e maŋana.>> Da ta na aukai ni, da u nekei ku da alyuka o kusongu.

<sup>10</sup> Gogo lo ana u kotsoi kuneke alyuka a, da Samaila u yawai, da Shawulu u banai u kyasa ni.

<sup>11</sup> Da Samaila u danai ni, <<Yidai vi ya'in?>>

Da wu ushuki ni u danai, <<Ana me enei uma a a kuwacuwa a kukaŋukpa mu, kpamu avu vu taŋa a makyan ma na vu ya'in uzuwukpani ba. Kpamu aza a Filisitiya a da na a bolongi a Mikamashi.

<sup>12</sup> Da n sheshei, n danai <Gogo na aza a Filisitiya o fobuso ta kuya'an kuvon nu mpa a Giliga, kaŋa kpamu n laŋsa ubaŋki u Vuzavaguɗu ba.> I daɗa i zuwai da wo okpoi mu ugutsuki n neke alyuka o kusongu.>>

<sup>13</sup> Da Samaila u danai, <<Avu vu ya'an ta tsulau tsu gbangam, vu kpaɗa ta kutono wila u na Vuzavaguɗu Kaŋhile ka nu u nekei nu, vi ishi baci vu tono u da, Vuzavaguɗu wi ishi ta a kuzuwa tsugono tsu nu tsu gbonguro a Isaraila ali a ayin babu uteku.

<sup>14</sup> Ama gogo na tsugono tsu nu tsa kugeshe ba. Vuzavaguɗu u zagba de vuza yoku vuza na kaɗu ka ni ka cigai, da u zuwai ni wo okpo mogono ma



uma a ni, adama a na vu iwan ta kutono wila u ni.>>

<sup>15</sup> Da Samaila u lazai u kasukpai Giliga. Shawulu tamkpamu u kecei kagimi ka uma a na a buwai kobolo n ayi a Gibiya vu ubon u kumaci ka aza a Bayami, da u ciyai uma amangatawanti (600).

<sup>16</sup> Shawulu n Janata kolobo ka ni kobolo n ovonshi a na i n ele da a dasangi a likuci i Geba a ubon u kumaci ku Bayami. Aza Filisitiya tamkpamu da a zuwai apam e le a Mikamashi.

<sup>17</sup> Da ugboku u tatsu wa ovonshi a aza a Filisitiya utai a ubuta wa apam e le. Ugboku u te u gadukpai a kubana a likuci i Ofura vu na vi a ubon wi idika i Shuwalu,

<sup>18</sup> u i re a kubana a ubon u Betu-horon, u tatsu tamkpamu u kanai uye a kubana a kara ka Zeboyimu ka na ki a kinda ubon u meremune.

<sup>19</sup> A makyan ma nanlo, babu kawakana a idika yi Isaraila raka, adama a na aza a Filisitiya a sanku ta aza a Ibrahi a kuyumaka kaci ke le nsara n otokobi o kuvon.

<sup>20</sup> Adama a nannai da aza a Isaraila raka a banai wa aza a Filisitiya adama na a taza mbari nu ngali n ogovu nu nkawun n le.

<sup>21</sup> A ayin a na baci de dem tazai mbari, nu ngali n le a tsu tsupa ta azurufa e re. Ta feu nannai da baci o gboroi ogovu ko mbari ma anaka a tsu tsupa ta kazurufa ke te.

<sup>22</sup> Adama nannai, ana a dangusai kuvon, babu kovonshi ke te ki Isaraila ka na ki m masara ko ta na kotokobi, sai Shawulu ayi m maku ma ni Janata koci.

<sup>23</sup> Da aza a Filisitiya a zuwai ugboku wo ovonshi o yoku inda uye u ku'uwa a Mikamashi.

## 14

### *Janata u lya'i aza a Filisitiya n kuvon*

<sup>1</sup> Kanna ko yoku da Janata kolobo ka Shawulu u dekei kolobo ka na ka tsu dikaka yi ucanuku u kuvon, u danai ni, <<Tawa, tsu gadukpa a kubana a ubon wa apam aza a Filisitiya.>> Ama Janata u dana esheku a ni Shawulu ba.

<sup>2</sup> Shawulu tamkpamu u shikpai kapam ka ni a kululu ku madanga ma ruman a likuci i Miguro vu Gibiya. U yongo ta n ovonshi aman-gatawanta (600) feu,

<sup>3</sup> Ali n Ahija ganu vu Vuzavaguđu wi ta lo a ubuta wa, wi ta ukafangi n efodu vu kulansa kuyeve ku Vuzavaguđu. Ahija maku ma Ahitubu vangu vu Ikabodu kolobo ka Finihas a kpa'a ku Eli ganu vu Vuzavaguđu a Shilo. Dem vu le babu vuza na u yevei ayin a na Janata u lazai.

<sup>4</sup> Ubuta u na Janata u cigai kutono a kubana wa aza a Filisitiya, wi ta n aginda e re. Kaginda ke te e ci deke ta ka'a Bozezu, ke te tamkpamu Sene.

<sup>5</sup> Kaginda kana ki a ubon u gadi ki ta a kinda Mikamashi, ka na kpamu ki a ubon u dakai ki ta a kinda Geba.

<sup>6</sup> Da Janata u danai kolobo ku ucanuku ka ni, <<Tawa tsu bana apam aza a ofoto. Ko Vuzavaguđu u kuneke tsu ulya'i, adama na babu i yoku i na ya kusanke Vuzavaguđu kuciya ulya'i, ko n uma abundai ko n uma kenu.>>

<sup>7</sup> Da kolobo ka ka ushuki, u danai, <<Ya'an raka tsu na kaḍu ka nu ke nekei nu. Lya'a kelime, mpa mi ta kobolo n ayu n kaḍu n wuma u va dem.>>

<sup>8</sup> Da Janata u danai, <<Ta baci nannai, taṅa tsu gaḍukpa a kubana a ubuta wa aza a Filisitiya kpamu ci ta kuya'an tsu na e kene tsu.

<sup>9</sup> A dana tsu baci, <Shamgbai ali tsu taṅa ubuta u ḍa,> kaṅa tsu shamgba a ubuta u na ci, tsa kubana a ubuta u na i ba.

<sup>10</sup> Ama ḍa baci a danai, <Taṅa i cina tsu,> kaṅa tsu kumba tsu bana, adama a na wi ta o kokpo tsu urotu an Vuzavagudu u nekei le e ekiye a tsu.>>

<sup>11</sup> Da a kasukpai aza a Filisitiya enei le. Ana aza a Filisitiya enei le ḍa a danai, <<Laṅa bi'i na ḍe, aza a Ibrahi a kuta abatsu a ubuta u na ishi e shedefeki.>>

<sup>12</sup> Da ovonshi a a danai Janata n kaḍiki ku ucanuku ka ni, <<Walai a kutawa wa atsu, kaṅa ta na tsu paḍukpaka ḍa aṣhi.>> Da Janata u danai kaḍiki ku ucanuku ka, <<Tono mu, Vuzavagudu u neke le ta ekiye aza a Isaraila.>>

<sup>13</sup> Da Janata u kumbai kusan ka n nkudaṛu, n kaḍiki ku ucanuku ka ni o kutono yi kaḥpa. Ana a yawai ḍe ḍa Janata u kaṅa kukapa aza a Filisitiya n u vakangi a idika, kaḍiki ku ucanuku ka ni o kutono n wu unai.

<sup>14</sup> A ugiti u vishili ḍa Janata n kaḍiki ku ucanuku ka ni a unai uma kamanga e keteshe ka na ka yawai agisana a kashina ka na anaka a kunima kannu ke te.

### *Aza a Isaraila o lokoi aza a Filisitiya*

<sup>15</sup> Da wovon u kaṅa ovonshi aza a Filisitiya raka kobolo n aza a na i punu asuvu apam n aza

na i pulai, ali feu n aza na i a kabanga kobolo n aza na i o kuvon. Dem vu le a panai wovon da a dagazai, da idika i jengedei. Kashile ka ta na ka tukaj n ukuna u nampa.

<sup>16</sup> Da ovonshi a kindi a Shawulu a na i a Gibiya vu ubon wa aza a Bayami a lanaki, da enei ovonshi aza a Filisitiya a iladi a ubuta dem.

<sup>17</sup> Da Shawulu u danai uma na i kobolo n ayi, <<Kecei ovonshi a na i na, ciya ci yeve aza na i lo ba.>> Ana e kecei da a cinai Janata da n kadiki ku ucanuku ka ni, ele da i lo ba.

<sup>18</sup> Da Shawulu u danai Ahija, <<Tukaj n akpati vu Kashile va na.>> A ayin a nanlo ta na vu da vi ta a ubuta wa aza a Isaraila.

<sup>19</sup> A ayin a na Shawulu wi a kuya'anka ganu kadanshi, da aza a Filisitiya o doku a ripulai kau apam ele. Da Shawulu u danai ganu va, <<Avu de ya'an tsu wala.>>

<sup>20</sup> Da Shawulu kobolo n uma a na o bolongi raka a uwai kuya'an kuvon. A cinai aza a Filisitiya a ripulai, a makapanai n otokobi.

<sup>21</sup> Da aza a Ibrahi a na ishi punu n aza a Filisitiya, aza a na o tonoi le a kubana a ubuta wa apam, a kpatalai o bonoi a kubanka aza a Isaraila a na i kobolo n Shawulu n Janata.

<sup>22</sup> Ana aza a Isaraila a na ishi e shedekei a nsansa ma aza a Ifirayimu raka a panai kakuna ka na a danai ovonshi aza a Filisitiya a suma ta, da ele feu a uwai kuvon ka n utsura.

<sup>23</sup> Da a kanai kuvon ali a kubana ulaji u Betu-avin. Da Vuzavagudu ta na u bankai aza a Isaraila a kanna ka nanlo.

*Akucina a Shawulu*

24 A kanna ka na lo ovonshi a aza a Isaraila i ta a katsuma ka atakaci, adama a na Shawulu u kucina ta, u danai, <<N ya'anaka ta vuza na de dem u lya'i ilikulya'a anana kafu kanna ka yikpa una u wuya, babu na n tsupai kutan a ubuta wi irala i va.>> Adama a nannai, babu kovonshi ka na ka lya'i ilikulya'a.

25 Ana ovonshi raka a uwai a kutsun, da a cinai ishigi uvami a idika.

26 Ana a cinai ishigi ya a idika, kpamu babu vuza na u ukai kajivu ka ni u pedei, adama a na i ta o wovon wa akucina a Shawulu a.

27 Ama Janata u yeve ana esheku a ni u ya'in akucina ba. Adama a nannai da u ukai kocombo ka kalangu ka na ki e kukiye ku ni a ishigi ya, da u bankai a una u ni u pedei. Da ashi a ni a akanai.

28 Da kovonshi vu yoku u danai ni, <<Esheku a nu u kucina ta a danai vuza vu una u wuya da dem vuza na baci u lya'i ilikulya'a anana. I da da i zuwai ovonshi raka a nambai utsura.>>

29 Da Janata u danai, <<Esheku a va a uka ta idika i nampa atakaci. Lana tsu na ashi a va a akanai a na m pedei ishigi i nampa kenu.

30 Nini dai wi ishi o kokpo anana, ishi baci ovonshi a tsu a lya'a ilikulya'a i na a purai a ubuta wi irala i le? Ishi a kula'a n kuna aza a Filisitiya n abundai ba?>>

31 A kanna ka nanlo, ana aza a Isaraila o kotsoi kuna aza a Filisitiya a na i de a Mikamashi ali a kubana a Ayijalon. Da o'oi n abundai adama a kambulu.

32 Da a kpatara ucanuku u na a dikai gbani a ubuta u kuvon. Da a dikai nlala, n anaka kobolo

n obomburon, a kidai le a idika da a takumai nu mpasa n le dem.

<sup>33</sup> Da vuza yoku u danai Shawulu, <<Laṇa bi'i ovonshi a nu i ta a kunusaka Vuzavaguḍu, a kutakuma i nyama nu mpasa n le.>>

Da u danai le, <<Raḳa vu da i kodo ta akucina, gidalaḳpai katali ka gbayin i tuka mu na.>>

<sup>34</sup> Da u danai le, <<Utai i bana i dana osoji a, <Yaba dem u tuka n kanaka m malala kaṭa i kida n da tsu takuma na. Kaṭa i nusaka Vuzavaguḍu i takuma inyama nu mpasa n ni ba.>> Da yaba dem u tukai n manama ma ni, u kidai a katali n kayin ka nanlo.

<sup>35</sup> Da Shawulu u ma'i katalikalyuka ka Vuzavaguḍu, na va daḍa katalikalyuka ku ugiti ka na u ma'akai Vuzavaguḍu.

<sup>36</sup> Da Shawulu u danai, <<Ya'an tsu banka a aza a Filisitiya a nampa kuvon n kayin, kaṭa tsu una le ali a kubana a usana, kaṭa tsu kaṣukpa ko vuza te n wuma ba.>>

Da a ushuki a danai, <<Ya'an uteku tsu na ve enei u ga'in nu.>>

Ama da ganu u danai, <<Kaṣukpai bi'i ce ecei Kashile.>>

<sup>37</sup> Da Shawulu we ecei Kashile u danai, <<U ga'an ta m bana n ya'an kuvon n aza a Filisitiya? Vi ta e kuneke le e ekiye aza a Isaraila?>> Ama Kashile ku ushuku yi a kanna ka nanlo ka ba.

<sup>38</sup> Da Shawulu u danai, <<Tawai na raḳa vu da aḍa na yi aza e kelime o ovonshi, adama a na tsu laṇa unushi u na ci ya'in anana.

<sup>39</sup> N kucina ta n Kashile ka wuma ka aza a Isaraila, ko maku ma va Janata da baci u nusai

wi ta a kukuwa.>> Ama babu vuza na u danai ni kakuna.

<sup>40</sup> Da Shawulu u danai uma a Isaraila, <<Raka vu da shamgbai a ubuta u te, mpa n Janata maku ma va tamkpamu tsu shamgba na.>>

Da ovonshi a ushuki a danai, <<Ya'an i na i ga'in nu.>>

<sup>41</sup> Da Shawulu u vasai u Vuzavaguđu Kashiile ki Isaraila, u danai, <<Ushuku tsu mayun, tsu folono wu ta, yotsongu tsu vuza na u nusai.>> Da Kashiile kushuki Shawulu m maku ma ni Janata a ubuta u Yurim n Tumi, da uma a na a buwai a la'akai.

<sup>42</sup> Da Shawulu u danai, <<Taduki kazagba adama a va n kolobo ka va Janata.>> Da kazagba ka ka yikpai u Janata kolobo ka ni.

<sup>43</sup> Da Shawulu we ecei Janata <<Dana mu i na vu ya'in.>>

Da Janata u danai ni, <<Ishigi da koci m pedei n kocombo ka kalangu ka va. Na va u yawa ta n kuwa?>>

<sup>44</sup> Da Shawulu u danai, <<Avu Janata vu kuwa baci ba, ya'an Kashiile kuna mu anana.>>

<sup>45</sup> Ama da osoji a a danai Shawulu, <<Adama a yida Janata u kukuwa, ayi vu na u tukai n wishi u gbayin wa aza a Isaraila? Ka nanlo ki a kuya'an ba. Tsu kucina ta n Vuzavaguđu ko cileme tsu kanji tsu kaci ci ni ci te ci o kutodo ci yikpa a idfika ba. Adama na u ya'an ta ili i nampa anana n utsura u Kashiile.>> Nannai va da ovonshi a bankai Janata da a kpaɗai kuna yi.

<sup>46</sup> Da yeve Shawulu u kasukpai kutono aza a Filisitiya, da ele ta na o bonoi a idfika i le.

### *Tsugono tsu Shawulu*

<sup>47</sup> Ana Shawulu wo okpoi mogono mi Isaraila, u ya'an ta kuvon n irala i ni a ubuta dem u na wi ukara'i n ayi. U ya'an ta kuvon n aza a Mowabu, n aza Amona, aza a Edom, nu ngono ma aza a Zoba kobolo n aza a Filisitiya. Ubuta u na Shawulu u banai kuvon dem u ciya ta ulya'i.

<sup>48</sup> U ya'an ta kuvon n utsura wa abundai da u lya'i aza a Ameleki, nannai da wi isai aza a Isaraila e ekiye aza a na a purai le ucanuku gbani.

<sup>49</sup> Muku n Shawulu e le da Janata, n Ishivi kobolo m Maliki-shuwa. Wi ta kpamu m muku ma amaci n re, ele da Meriba mekere mu ugiti, m Makelu vuza kenu.

<sup>50</sup> Kula ku vuka vu ni ku da Ahinowam mekere ma Ahimazu. Kula ku kovonshi vi ni kpamu ayi da Abuna kolobo ka Neru esheku e ke'en a Shawulu.

<sup>51</sup> Esheku a Shawulu a da Kishu, esheku a Abuna a da Neru, dem vu le olobo a Abiyelu a da.

<sup>52</sup> Ayin a Shawulu raka i ta tukpa n kuvon n aza a Filisitiya, kpamu ubuta na baci de dem Shawulu we enei vuza vu utsura, kata u rono yi u bonoko a katsuma ko ovonshi a ni.

## 15

### *Kuvon n aza a Ameleki*

<sup>1</sup> Kanna ke te da Samaila u danai Shawulu, <<Mpa da Vuzavaguđu u suki n tawa me erengu wu, kata kpamu n zuwa wu tsugono u uma aza a



Isaraila. Adama a nannai pana i na Vuzavaguđu u danai.

<sup>2</sup> Ili i na Vuzavaguđu Mala'imili u dansai i ðanna. <N kutakacika ta\_ aza a Ameleki adama i na a ya'ankai aza a Isaraila a ayin a na a utai a Masar.

<sup>3</sup> Gogo na bana vu ya'an kuvon n aza a Ameleki kaťa vu una le raķa. Kaťa vu kaşukpa\_ ili ba, unai le ali n a\_maci, muku nu nrebu, anaka nu nlala, arakuma ni njaki.> >>

<sup>4</sup> Da Shawulu u bolongi ovonshi a\_ ni raķa a Telem. U kecei le ða u ciyai uma akpa\_ kupa (10,000) wa aza a Yahuda, osoji akpa\_ aman-gatawenre (200,000) tamkpamu a kumaci ka aza a Isaraila.

<sup>5</sup> Da Shawulu n osoji a\_ ni a banai a\_ likuci i Ameleki ða a kpa'wain a kara'a.

<sup>6</sup> Da u su'uki aza e Kena n akaka, u danai, <<Utai i kaşukpa\_ aza a Ameleki, ta lo ma kuna ða kobolo, adama a na i ya'anka ta\_ aza a Isaraila kasingai ana a utai a Masar.>> Da aza e Kena a utai a kaşukpai aza a Ameleki.

<sup>7</sup> Da Shawulu u lya'i aza Ameleki n kuvon, ili i na i dikai a Havila ali a kubana a Shuru vu na vi ðe a kasana n idika i Masar.

<sup>8</sup> Da u dikai Agaga mogono ma aza a Ameleki n wuma. Ama wu una ta\_ uma a\_ ni raķa n kotokobi.

<sup>9</sup> Ama Shawulu kobolo n ovonshi a\_ ni a kaşukpa\_ ta\_ Agaga mogono n wuma kobolo nu nlala n singai n singai, n anaka ni ndendem, ngiri, kobolo n i na i la'i n kuga'an le dem. I nampa ya raķa\_ a una i ða ba. Ama a una ta\_ nnama raķa\_ n na mi nu usa\_ n na n ga'in ba.

10 Da Vuzavagudu u ya'in kadanshi n Samaila,

11 <<N nangba ta katsuma a na n zuwai Shawulu tsugono, adama a na u shirikpaka mu ta kucina, kpamu u tono wila u va ba.>> Da Samaila u nangbai katsuma kau, da u kanai kufolono Vuzavagudu kayin kabala.

12 Ana kayin ka asai da Samaila u banai kulansa Shawulu, ama da a dana na ni, <<Shawulu u bana ta a Kamelu, a ubuta u na u ma'akai kaci ka ni ili i na a kucibasa n ayi. A ubuta wa de kata u laza a kubana a Giliga.>>

13 Ana Samaila u yawai a ubuta u na wi, da Shawulu u danai, <<Ya'an Vuzavagudu u zuwaka wu unasingai. Adama a na n tono ta wila u Vuzavagudu.>>

14 Da Samaila u danai, <<Ta baci nannai, mashi ma yidai mi a kupana tsu mashi ma nlala n anaka?>>

15 Da Shawulu wu ushuki, <<Ovonshi a da a tawai n ele de a ubuta wa aza a Ameleki, a zagba ta nlala n anaka a singai adama alyuka a Vuzavagudu Kashile ka nu, ama tsu una ta aza na a buwai.>>

16 Da Samaila u danai Shawulu, <<Shamgba! Kasukpa n dana wu i na Vuzavagudu u danai mu nayi n kayin.>>

Da Shawulu wu ushuki, <<Dana mu.>>

17 Da Samaila u danai, <<Ko an vi a kind a kaci ka nu avu ili da ba, ama avu da vuza gbayin vu kumaci ka aza a Isaraila. Vuzavagudu u zagba wu ta vo okpo mogono mi Isaraila.

18 Da u suki nu vu ya'anka yi ulinga, u danai, <Bana vu una uma a kavama aza a Ameleki, ya'an kuvon n ele ali vu una le raka-raka.>

19 Yidaj i zuwai da vu iwain kutono wila u Vuzavagudu? Yidaj zuwai vu puraj ucanuku gbani u na u la'i n kuga'an? Da vi ya'in ka gbani-gbani a ashi a Vuzavagudu?>>

20 Da Shawulu wu ushuki u danai, <<N tono ta wila u Vuzavagudu, m bana ta aubutau na u suki mu m bana. Mu una ta aza a Ameleki raka-raka, kpamu da n remei Agaga mogono me le.

21 Da ovonshi e kenuki nlala kobolo n anaka a singai a katsumau ku ucanuku u gbani u na a puraj, adama na a ya'anka Vuzavagudu Kashile ka nu alyuka na de a Giliga.>>

22 Ama da Samaila wu ushuki,  
<<Yidaj Vuzavagudu u la'i n kuciga?  
Isumi, ko kune'e ka alyuka?

U la'a ta n ku ga'an o tono kadanshi ka ni,  
ana e kuneke yi alyuka a nlala n singai.

23 Adama a na ugbamiwasuvu wi ta derere n unushi u tsuboci.

Aradi kpamu derere da n unushi u tsugbani.  
Adama a na vu iwan ta kadanshi ka Vuzavagudu,  
Ayi feu u iwan wu ta o tsugono.>>

24 Da Shawulu u danai Samaila, <<N nusa ta. M kpada ta kutono wila n kadanshi ka Vuzavagudu. Adama a na m pana ta wovon wa osoji, i dada i zuwai n ya'in ili i na a cigai.

25 Gogo na n folono wu ta, cinukpaka mu n unushi u va kata vu bono kobolo nu mpa, adama na n cikpa Vuzavagudu.>>

<sup>26</sup> Ama ɗa Samaila u danai ni, <<Mpa n kubono kobolo n a\_vu ba. Adama na vu iwain ta\_kadanshi ka Vuzavaguɗu, kpamu Vuzavaguɗu u iwan wu ta\_o tsugono tsa aza a Isaraila.>>

<sup>27</sup> Ana Samaila u kpatalai a na wa laza, ɗa Shawulu u remei kaga'in ko motogu ma\_ni, ɗa ma karai.

<sup>28</sup> Da Samaila u danai ni, <<Vuzavaguɗu u kara ta\_tsugono tsa aza a Isaraila wa\_nu anana, kpamu u neke ta\_tsu ɗa u vuza yoku vu na u la'i nu.

<sup>29</sup> Ayi na wi n Tsugbayin tsa aza a Isaraila u ci ya'an a'uwa ba, ko ta na u saba'a kaɗu ka\_ni, adama na ayi vuma ɗa ba, vuza na u tsu saba'a kaɗu ka\_ni.>>

<sup>30</sup> Da Shawulu u danai, <<Mpa n nusa ta. Ama n nannai dem cikpa mu e kelime ko nkoshi m gbara\_gbara\_n uma a\_va\_n kelime ka aza a Isaraila. Ta\_wa\_tsu walaka, adama na m bana n cikpa Vuzavaguɗu Ka\_shile ka\_nu.>>

<sup>31</sup> Da Samaila u bonoi n Shawulu, ɗa u cikpai Vuzavaguɗu.

<sup>32</sup> Da Samaila u danai, <<Tukai mu n Agaga mogono ma aza a Ameleki.>> Da Agaga u yawai wu ani m ma\_tana\_n kaɗu ida\_shi, <<Kusheshe ku ni a kuna yi ba.>>

<sup>33</sup> Ama ɗa Samaila u danai, <<Uteku tsu na kotokobi ka\_nu ko bonokoi ama\_ci babu muku, nannai ɗa feu ana\_ku a\_nu o kokpo babu maku.>> Da Samaila wu unai Agaga e kelime ka Vuzavaguɗu a Giliga.

<sup>34</sup> Da Samaila u lazai a kubana a Rama, ɗa Shawulu u banai a kpa'a ku ni a Gibiya.

<sup>35</sup> Ili i na i dikai a kanna ka nanlo Samaila u doku we ene Shawulu ba, ali Samaila u kuwai, ama u namgba ta katsuma kau adama a ni. Vuzavaguđu ta na u pana uyo'o a na u zuwai Shawulu wo okpoi mogono mi Isaraila ba.

## 16

### *Samaila u zuwai Dawuda wo okpoi mogono*

<sup>1</sup> Da Vuzavaguđu u danai Samaila, <<Ali wana dai vu kulya'a kelime n ku namgba katsuma adama a Shawulu? Niwai ta de wo okpo mogono ma aza a Isaraila. Gogo na shatangu kavana ka nu m mani'in, vu bana a likuci i Batalami a ubuta u vuma vi yoku vu na ci deke Jesi, adama na n zagba ta vuma te a katsuma ka muku n ni wo okpo mogono.>>

<sup>2</sup> Ama da Samaila u danai, <<Nini dai m kubana de? Shawulu u pana baci ka'a wi ta a kuna mu.>> Da Vuzavaguđu wu ushuki u danai, <<Gogo na dika mashan ma kanaka a kubana, vu yawa baci kata vu dana, <N tawa ta kuneke alyuka u Vuzavaguđu.>

<sup>3</sup> Kata vu banuku Jesi u tawa a ubuta wa alyuka a, mpa ta na n kudana wu ta i na va kuya'an. Vi ta e kerengu vuza na n yotsonki nu.>>

<sup>4</sup> Da Samaila u ya'in i na Vuzavaguđu u danai ni. Ana u yawai a Batalami, da nkoshi m gbara-gbara n likuci ma n rabasai ni ikyamba e kuj'e. Da ecei ni, <<Gbaga da vu tawai ko?>>

<sup>5</sup> Da Samaila wu ushuki, <<E, gbaga da, n tawa ta kuya'anka Vuzavaguđu alyuka. Bonokoi kaci ka da cida, kata i tawa kobolo nu mpa a ubuta wa alyuka.>> Da Samaila we eregi Jesi cida kobolo

m muku n ni, ɗa u banuki le a tawa a ubuta wa alyuka wa.

<sup>6</sup> Ana a yawai ɗe, ɗa Samaila we enei Eliyabu kolobo ka Jesi, ɗa u sheshei, <<Mayun, vuza na wi kashani e kelime ka tsu na va ayi ɗa vuza na Vuzavaguɗu u zagbai.>>

<sup>7</sup> Ama ɗa Vuzavaguɗu u danai Samaila, <<Kaɗa vi indana tsuloboi ci ni ko ugaɗi u ni ba, adama a na n iwain ta ɗe. Vuzavaguɗu u ci indana i na vuma u ci indana ba. Vuma u ci indana ta tsuloboi, ama Vuzavaguɗu u ci indana ta kaɗu.>>

<sup>8</sup> Da Jesi u ɗekei Abinadabu, u zuwai ni u laza e kelime ka Samaila. Ama ɗa Samaila u danai, <<Ayi na feu Vuzavaguɗu u zagba yi ba.>>

<sup>9</sup> Da Jesi kpamu u zuwai Shama u laza e kelime ka Samaila, ama ɗa Samaila u danai, <<A'a, ayi na feu Vuzavaguɗu u zagba yi ba.>>

<sup>10</sup> Jesi u doku u zuwai muku mo olobo n cindere n ni raka n lazai e kelime ka Samaila, ama Samaila u danai, <<Vuzavaguɗu u zagba le ba.>>

<sup>11</sup> Da we ecei Jesi, <<Uteku wu muku n nu n ɗa na raka?>>

Da wu ushuki, <<Vuza na u kotsokoi le mani u buwa ta, Ama wi ta a ubuta u kaguɓa ka nlala.>>

Da Samaila u danai, <<Suku a bana e ɗeke yi, kpamu ci a kudasangu ba, sai ayin a na u yawai.>>

<sup>12</sup> Da u suki a banai a tawai n ayi. Ayi ta na wi ta ushili n tsuloboi kpamu m mataɗa mi ikyamba. Da Vuzavaguɗu u danai Samaila, <<Denga vu erengu yi, ayi ɗa vuza na m zagbai.>>

<sup>13</sup> Da Samaila u dikai kavana ka mani'in ɗa we erengi ni e kelime ko otoku a ni, a kanna ka nanlo

ka ɗa Ayinviki a Vuzavaguɗu a cipai n utsura u Dawuda. Da yeve Samaila u lazai u bonoi a Rama.

<sup>14</sup> Ayinviki a Vuzavaguɗu ta na a kaşukpa de Shawulu, ɗa wunlai u gbani-gbani u na wu utai u Vuzavaguɗu u kanai kutakacika yi.

<sup>15</sup> Da kagbashi ka ni ka danai ni, <<Danna wunlai u gbani-gbani u na wu utai u Vuzavaguɗu a kutakacika wu.

<sup>16</sup> Adama a nannai vuzagbayin ya'an agbashi a nu a laṣa vuza na u yevei kuwa'a umolu. Adama a na u wa'a a ayin a na baci wunlai u gbani-gbani wu utai u Kaşhile u tawai nu, vi ta a kuciya matana.>>

<sup>17</sup> Da Shawulu u danai agbashi a ni, <<Laṣakai mu vuza na u fudai kuwa'a umolu mayin i tuka mu.>>

<sup>18</sup> Da vuza yoku a katsuma ka agbashi ka wu ushuki, <<Me ene ta kolobo ka Jesi va aza a Batalami vuza na u fudai kuwa'a umolu. Ayi vuza vu utsura ɗa, kovonshi kpamu. U fuda ta kadanshi mayin, kpamu wi ta n tsuloboi. Vuzavaguɗu kpamu wi ta kobolo n ayi.>>

<sup>19</sup> Da Shawulu u suki muku mu usuki u Jesi, u danai, <<Su'uku mu kolobo ka nu Dawuda, vuza na wi a kaguba ka nlala ka.>>

<sup>20</sup> Da Jesi u dikai majaki n ucanuku n ilikulya'a, n kedele ka maḡyan kobolo m maku ma magaji u nekei kolobo ka ni Dawuda u banka Shawulu.

<sup>21</sup> Nannai ɗa Dawuda u uwai kuya'anka Shawulu ulinga. Da Shawulu u cigai ni n kau, ɗa Dawuda wo okpoi vuza na u tsu dika ucanuku u kuvon.

<sup>22</sup> Da Shawulu u suki akaka u Jesi, u danai <<Kaşukpa Dawuda u lya'a kelime n kuya'ansaka

mu ulinga, adama a na m pana ta uyo'o wu ulinga u ni.>>

<sup>23</sup> Ayin a na baci de dem wunlai u gbani-gbani wu utai u Kashile da u tawai u Shawulu, kata Dawuda u dika umolu u ni u wa'a. Kata Shawulu u ciya matana, kata u pana uyo'o, kata ayinviki a kavama a Kashile a a kasukpa yi.

## 17

### *Dawuda n Goliya*

<sup>1</sup> Da aza a Filisitiya o bolongi ovonshi e le o Soko vu Yahuda adama o kuvon. A zuwai apam e le a Efesu Damima vu na vi e mere ma likuci i Soko n Azeka.

<sup>2</sup> Da Shawulu n osoji aza a Isaraila tamkpamu o bolongi a ubuta ute da a zuwai apam e le a kara'a ka Ela, o fobusoi adama a na a ya'an kuvon n aza a Filisitiya.

<sup>3</sup> Aza a Filisitiya a darai a kaginda ke te, aza a Isaraila feu a darai a ka nan de, n kara e mere me le.

<sup>4</sup> Da kovonshi ka aza a Filisitiya ka na e ci deke Goliya vu likuci i Gatu, wu utai a katsura ka aza a Filisitiya da u shamgbai e mere ma aza Isaraila n aza a Filisitiya. Ugadi u ni ta na u la'a ta udashi kuci.

<sup>5</sup> Wi ta m maku ma vuyum vi shili u kapi a kaci ka ni, m motogu ma vuyum ma na amiki a ni a yawai shekelu akpan a tawun (5,000).

<sup>6</sup> Da u ukai nraga n ene mi iyum i shili e ene a ni, da kpamu u woki kotokobi ka gbayin ka viyum vi shili a kavangatsu ka ni.



<sup>7</sup> Ukutsu u masara u ni wi ta tsu mashin, amiki a kaci ka masara ka a yawa ta shekelu amangatawanta<sup>li</sup> (600) a vuyum vu lima. Kadiki ka maraga ka ni ki ta a nwalu e kelime ka ni.

<sup>8</sup> Da Goliya u shamgbai e mere devu n apam aza a Isaraila u danai, <<Yidai i zuwai yu utai i darai adama o kuvon? Mpa vuza va aza a Filisitiya da, ada tamkpamu agbashi a Shawulu a da. Zagbai vuza te a katsuma ka da u tawa tsu shilika.

<sup>9</sup> Da baci u fudai wu unai mu, ci ta o ko okpo agbashi a da. Ama da baci n ciyai ulya'i da mu unai ni, yi ta o ko okpo agbashi a tsu i ya'anaka tsu ulinga.>>

<sup>10</sup> Da u doku u danai, <<Anana n goyo ta ovonshi aza a Isaraila, nekei mu vuza na n kushilika n ayi.>>

<sup>11</sup> Ana Shawulu kobolo n ovonshi a ni raka a panai kadanshi ka na vuza va aza a Filisitiya u dansai, da ikyamba i le i kuwai a panai wovon.

<sup>12</sup> Ayi Dawuda tamkpamu kolobo ka Jesi ka a, vuza va aza a Efarata a Batalami vu ubon u Yahuda. Jesi u matsa ta olobo kunlai, kpamu a ayin o tsugono tsu Shawulu ci na de u kutsa.

<sup>13</sup> Olobo a tatsu a gbara-gbara a ni o tono ta Shawulu a kubana a ubuta u kuvon, maku mu ugiti ma ayi da Eliyabu, vuza ire ayi da Abinadabu, vuza tatsu kpamu Shama.

<sup>14</sup> Dawuda va ayi da u kotsokoi le mani. Ayin a na aza ani uma a tatsu a banai a ubuta u kuvon n Shawulu,

<sup>15</sup> Dawuda va ta na u tsu u bana ta n u bonoi a Batalami adama a na wi inda nlala ma esheku a ni.

<sup>16</sup> Goliya kovonshi ka aza a Filisitiya u kanai kushika aza a Isaraila. Ali ayin amangere usana n kulivi,

<sup>17</sup> Kanna ke te da Jesi u danai kolobo ka ni Dawuda, <<Danga vu dika kagisamkpatu ka ifa vi ishina yu uzungi n akutsu o boroji kupa a nampa a vu dakaka vu banka aza a nu a ubuta u kuvon.

<sup>18</sup> Kata vu dika kpamu akutsu a mani\* kupa vu banka vuza kelime vi le. Ve ene matana me le, vu bono baci kata vu ya'anka mu izumgbi tsu na i de.>>

<sup>19</sup> I ta de kobolo n Shawulu n osoji a aza a Isaraila raka a kara ka Ela o kuvon n aza a Filisitiya.

<sup>20</sup> M kpasani, da Dawuda u dangai u kasukpai magubi mo yoku a ushiga wu nlala n ni. Da u fobusoi u kanai uye tsu na Jesi u tonukoi ni. Ayi a kuyawa, osoji tamkpamu a kuta a kubana a ubuta u kuvon u le, n a ya'in icibali i kuvon.

<sup>21</sup> Ovonshi a Isaraila n aza a Filisitiya a darai kuvon a mindanai.

<sup>22</sup> Da Dawuda u kasukpai ucanuku u ni e ekiye o kosoji ka na ki kinda ucanuku, da u sumai a kubana a ubuta u kuvon u kyasai nkoshi n ni.

<sup>23</sup> Ayi a kadanshi n ele, da Goliya kovonshi ka Filisitiya vu Gatu, wu utai a katsura ka aza a Filisitiya u ya'in kadanshi ka ishikushi tsu na u kiwanai, da Dawuda u panai.

<sup>24</sup> Ana aza a Isaraila e enei vuma va da raka vi le a sumai adama o wovon.

---

\* **17:18 17:18** *akutsu a mani* Ili i kulya'a i da i na a ci ya'an m mani ma anaka.

25 Da aza a Isaraila a kanai kudana, <<Ye ene ta vuma vu nampa tsu na u dakakai ku utasa? U tsu uta ta adama na u shika aza a Isaraila. Mogono mi ta e kuneke uciyi wa abundai u vuza na wu unai ni. Kata kpamu u neke yi mekere ma ni mo olo yi. U sanka aza a kpa'a ku ni kutsupa utafu a idika yi Isaraila.>>

26 Da Dawuda we ecei aza a na i kashani devu n ayi, u danai, <<Yidai a kuya'anka vuza na wu unai vuma va aza a Filisitiya vu nampa, ali u takpakai aza a Isaraila ili wono i nampa? Yayi bi'i vuza vu kofoto va aza a Filisitiya vu nampa vuza na wi o kugoyo ovonshi a Kashile ka wuma?>>

27 Da a dana ni ili i na a kuya'anka vuza na de dem wu unai Goliya.

28 Ana Eliyabu, Dawuda mokoshi ma ni u panai tsu na wi a kadanshi n uma, da u ya'in wupa kau da we ecei, <<Yidai i tukai nu na? Ya yi kpamu vu kasukpakai nlala ma a kakamba? N yeve ta aradi a nu n ugbamukaci u nu. Vu tawa ta koci adama a na vi inda kuvon.>>

29 Da Dawuda u danai, <<Yidai n ya'in? Mi n kofon ka na n dansa ba?>>

30 Da u kpatalai u bonoi o kovonshi ko yoku, u doku we ecei kakuna ka kpamu, da uma a a ushuki ni uteku tsu cau.

31 Da ovonshi o yoku a banai a danai Shawulu i na Dawuda u dansai, Da Shawulu wu ushuki a bana a tuka yi n Dawuda.

32 Da Dawuda u danai Shawulu, <<Kata vuza u namgba katsuma ko u pana wovon adama a vuza vu Filisitiya vu nampa ba, mpa kagbashi ka nu mi ta a kubana n shilika n ayi.>>

<sup>33</sup> Da Shawulu wu ushuki, <<Avu vi a kufuda vu bana va shilika n vuza va aza a Filisitiya vu nampa ba. Adama a na avu maku me kenu ma bi'i vi. Ayi ta na u geshe ta a vishili n uma ali ayi kaḡangani.>>

<sup>34</sup> Da Dawuda wu ushuki Shawulu, <<Kagbashi ka nu magubi ma nlala me esheku a ni ma a. Ayin a na baci kawu ko maḡunkunzu mu utaḡ ḡa ma kaḡai malala punu a ushiga,

<sup>35</sup> n tsu bana ta kaḡa n lapa ma'a, kaḡa mu unai mi isa malala ma va a una u ni. Da baci u bonoi wa a va, n tsu kaḡa yi ta e kuḡeku kaḡa n lapa mu una.

<sup>36</sup> Kagbashi ka nu kunasa ta ikawu nu nkun-zukunzu, nannai ḡa feu n kuya'anka vuza vu kofoto va Filisitiya va, adama a na u goyo ta osoji a Kaḡhile ka wuma.

<sup>37</sup> Vuzavagudu vu na wu utaḡai mu a ubuta wi ikawu nu nkunzukurunzu, wi ta feu a kisa mu e ekiye a vuma va aza a Filisitiya vu nampa.>>

Da Shawulu u danai Dawuda, <<Wala vu bana, Vuzavagudu u baḡka wu.>>

<sup>38</sup> Da Shawulu u ukai Dawuda ucanuku u kuvon u ni, ḡa u kapakai ni m maḡun ma viyum a kaci m motogu ma viyum ma ni.

<sup>39</sup> Ana Dawuda u ukai u ḡa, ḡa u sarangi kotokobi e iven a kuku'u'un, ḡa u gitangi nwalu. Ama u fuda u walaka ba. Adama a na ayi u kiwana nu n ḡa ba. Da u danai Shawulu. <<Mpa n kufuda ma wala n ucanuku u nampa ba, adama a na mpa n kiwana nu n ḡa ba.>> Da u fodoi u ḡa.

<sup>40</sup> Da u ḡikai kalangu ka ni, u zagbai atali a singai a tawun e kuyene, u zuwai a ujika u kaguba

u ni. Da u dikai kavimgbatsu u kanai uye a kubana kugasa n vuma vu Filisitiya va.

<sup>41</sup> Ayi tamkpamu vuma vu Filisitiya va feu wu utai a kugasa n Dawuda. N kadiki ku ucanuku u kuvon u ni e kelime

<sup>42</sup> Ana Goliya u lanai da we enei Dawuda maku me kenu ma'a ushili n tsuloboi da u goyoi ni.

<sup>43</sup> Da u danai Dawuda, <<Vi dika ta mpa meshe'e ma'a da va kutawa wa a va n kalangu? >> Da u shikai Dawuda n kula ka amali aza a Filisitiya.

<sup>44</sup> Da vuza va aza a Filisitiya va u danai Dawuda, <<Wala a kutawa, anana mi ta e kuneke nnu nu nnama n kakamba ikyamba i nu.>>

<sup>45</sup> Da Dawuda wu ushuki ni u danai. <<Avu vi ta a kutawa wa va n kotokobi n utsula m masara, ama mpa mi ta a kutawa wa nu n kula ku Vuzavaguđu Mala'imili, Kashile ko osoji ki Isaraila ka na vu goyoi.

<sup>46</sup> Anana Vuzavaguđu wi ta e kuneke wu ekiye a va, kata mu una wu kata m gbatya kaci ka nu, n neke even a uma a nu wu nnu nu nnama n kakamba. Kata uduniyan dem u yeve an Kashile ki punu a idika yi Isaraila.

<sup>47</sup> Kata uma a na i na dem e yeve an n kotokobi ka'a ko m masara ma'a Vuzavaguđu u ku isaka uma a ni ba, adama a na kuvon ku Vuzavaguđu ku da, wi ta ta na e kuneke da ekiye a tsu.>>

<sup>48</sup> Ana vuza va aza a Filisitiya va u dakakai a kutawa, an wa cinaka Dawuda, da Dawuda u sumai u banai a ubuta u kuvon u gasa n ayi.

<sup>49</sup> Da Dawuda u dikai katali a ujika u ni da u zuwai a kavimgbatsu da u vitalai u tafuki da u

govi Goliya vuma vu Filisitiya a kucan, katali ka libai a kucan da u yikpai a idika makpaba.

<sup>50</sup> Tsu nampa tsu da Dawuda u ciyai ulya'i n kayimgbatsu n katali koci a ubuta u vuma va aza a Filisitiya. U varai ni da wu unai ni babu kotokobi.

<sup>51</sup> Da Dawuda u sumai u banai a ubuta u vuza va aza a Filisitiya va, u talai kotokobi ka ni punu a iven. Da u gbatyai ni kaci.

Ana aza a Filisitiya e enei kovonshi ka gbayin ke le ka kuwai, da a wacuwai n iladi.

<sup>52</sup> Da uma a Isaraila n Yahuda a shidai kelime, a kiyangi aza a Filisitiya n yoroli ali a kubana utsutsu u likuci i Gatu n Ekoron. Aza a Filisitiya a na ukai muna a yikpasai a uye, ili i na i dikai e Sharayimu ali a kubana a likuci i Gatu n Ekoron.

<sup>53</sup> Ana aza a Isaraila o bonoi a ubuta u kuloko aza a Filisitiya, da a purai ucanuku u gbani a ubuta wa apam wa aza a Filisitiya.

<sup>54</sup> Da Dawuda u dikai kaci ka vuza va aza a Filisitiya va u bankai a Urushelima, da u zuwai ucanuku u kuvon u Goliya wa a kapam ka ni.

<sup>55</sup> Ana Shawulu we enei Dawuda a kubana kushilika n Goliya, da we ecei Abuna kovonshi vo osoji a ni, u danai, <<Abuna, maku ma yayi na va?>> Da Abuna wu ushuki u danai, <<Vuzagbayin mpa n yeve ba.>>

<sup>56</sup> Da mogono ma danai, <<Ece kata vu yeve ko maku ma yayi kolobo ka nampa.>>

<sup>57</sup> Ana Dawuda u bonoi a ubuta u kuna Goliya, da Abuna u bankai ni u Shawulu, Dawuda bi'i ubani n kaci ka Goliya.

58 Da Shawulu we ecei ni, <<Avu da kolobo ka ya?>> Da Dawuda wu ushuki u danai, <<Mpa da kolobo ka Jesi kagbashi ka nu a Batalami.>>

## 18

### *Shawulu u kanai tsurala n Dawuda*

<sup>1</sup> Ana Dawuda u kotsoi kadanshi n Shawulu, da Janata wu ushuki n Dawuda ka, u cigai ni tsu kaci ka ni.

<sup>2</sup> Ili i na i dikai a kanna ka nanlo ka, da Shawulu u kanai Dawuda u kpaɗai kukaşukpa yi u bana a kpa'a ku esheku a ni.

<sup>3</sup> Da Janata u ya'in uzuwakpani n Dawuda adama a na u ciga yi ta tsu kaci ka ni.

<sup>4</sup> Adama a nannai, da Janata u fodoi motogu ma na u ukai u nekei Dawuda, kobolo n ucanuku u kuvon u ni, n kotokobi ka ni, n utan u ni, n kadambura ka ni kpamu.

<sup>5</sup> A ubuta u na baci de dem Shawulu u suki Dawuda u tsu bana ta, kata kpamu u ciya ulya'i, adama a nannai va da Shawulu u nekei ni tsug-bayin a katsuma ko osoji. Da i nampa ya i zuwai yaba dem mazanga, ali n aza a ulinga a Shawulu feu.

<sup>6</sup> Ana osoji i o kubono a kpa'a, wana dai Dawuda u kotso kuna Goliya, da amaci a utai a likuci yi Isaraila raka adama a na a gasa n Shawulu mogono. N a cananai ishipa i mazanga n e je'i n a wa'i nka la n umolu.

<sup>7</sup> Ele e kuje'e n a ya'in ishipa, a kudana, <<Shawulu wu una ta akpan,

Ama Dawuda wu unai akpan-akpan babu uteku.>>

<sup>8</sup> Vishipa vu na nampa va vu zuwa ta Shawulu wupa kau, da u danai, <<Amaci a dana ta Dawuda wu una ta akpan-akpan babu uteku, ama mpa mu una ta akpan. Yidai kpamu yo okpoi ni an wa ciya, tsugono tsu da ba?>>

<sup>9</sup> Ili i na i dikai a kanna ka nanlo da Shawulu u kanai tsurala n Dawuda.

<sup>10</sup> Ana kayin ka asai da wunlai u gbani-gbani u Kashile u uwai u Shawulu da u kanai kakpawawa an kajarishi. Ayi Dawuda tamkpamu a kuwa'a umolu u ni tsu na u kiwanai. Ayi Shawulu m masara uremi e kukiye ku ni,

<sup>11</sup> da u sheshei n kaɗu ka ni, u danai, <<Mi ta o kusovo Dawuda m gbaba yi n kasaka.>> Kure ku da Shawulu u taɗuki masara, ayi Dawuda n u werei.

<sup>12</sup> Da Shawulu u kanai kupana wovon u Dawuda adama a na Vuzavaguɗu wi ta kobolo n ayi, ama u kasukpa ta de Shawulu.

<sup>13</sup> Adama a nannai da u lokoi Dawuda a kpa'a ku tsugono da u zuwai ni wo okpo kovonshi vo osoji kakpan, da u kanai kutono n ele a ubuta u kuvon.

<sup>14</sup> Ili i na baci de dem Dawuda u ya'in u tsu ciya ta ulya'i, adama a na Vuzavaguɗu wi ta kobolo n ayi.

<sup>15</sup> Ana Shawulu we enei Dawuda wi ta a kuciya ulya'i da u doku u panai wovon u ni kau.

<sup>16</sup> Ama aza a Isaraila n aza a Yahuda raka a cigai Dawuda adama na u tono ta n ele mayin a ubuta u kuvon.

*Dawuda u zuwai mekere ma Shawulu*



17 Da shawulu u danai Dawuda, <<Meriba da na mekere ma gbayin ma va. N kuneke wu ta ayi yolo. Vi baci a kuya'an ka mu ulinga n utsura u kaḡu n utsura u nu kpamu vu ya'anka Vuzavagudu kuvon.>> Shawulu u sheshe ta a kaḡu ka ni u danai,<<Mpa ma kuna Dawuda n ekiye a va ba, ama kaṣukpai ni u kuwa e ekiye aza a Filisitiya.>>

18 Ama da Dawuda u danai Shawulu, <<Mpa da ya, yayi kumaci ku va, kpamu yayi esheku a va a idika yi Isaraila a na mo ko okpo kototo ko mogono?>>

19 Adama a nannai ana ayin a yawai a na Dawuda wa zuwa Meriba mekere ma Shawulu, da Shawulu u dikai ni u nekei vuza yoku vuza na e ci deke Adiriyelu vuza va aza a Mehola.

20 Da Makelu vangu vu ni tamkpamu u cigai Dawuda. Ana Shawulu u panai nannai da u panai uyo'o.

21 Da u sheshei a kaḡu ka ni, u danai, <<N kuneke ta Dawuda Makelu, ciya wo okpo yi maza, ali sapu u kuwa e ekiye aza a Filisitiya.>> Da Shawulu u doku u danai Dawuda ire, <<Gogo na vi ta o ko okpo kototo ka va.>>

22 Da Shawulu u danai agbashi a ni,<<Ya'in kadanshi n Dawuda usokongi, i dana yi, <Lana, mogono mi ta a kupana uyo'o u nu n agbashi a ni feu, gogo na ushuku kaṭa vu okpo kototo ka ni.>>

23 Da agbashi a Shawulu a danai Dawuda ukuna u nampa. Ama da Dawuda u danai, <<Ada i sheshe ta vuza wo okpo kototo ko mogono ili i kenu i da? Mpa maku kenu ma'a kpamu vuza vu

unambi.>>

<sup>24</sup> Ana agbashi a Shawulu o bonoi a danai ni i na Dawuda u danai,

<sup>25</sup> ɗa Shawulu u danai, <<Danai Dawuda, <Mogono ma ciga katsupu adama a vuka vu savu va ba, sai ofoto amangatawun (100) aza a Filisitiya. Adama a na u tsupaka mogono i na irala i ni i ya'ankai ni.> >> Na va ugboji u ɗa u na Shawulu u ya'ankai Dawuda, adama a na u uwa e ekiye aza a Filisitiya.

<sup>26</sup> Ana muku mu usuki ma n danai Dawuda ili i na mogono ma danai. Ana Dawuda u panai nannai ɗa u wu ushuki u zuwa mekere mo mogono ma. Babu ayin a na a zuwai a yawa,

<sup>27</sup> ɗa Dawuda kobolo n uma a ni a banai a unai aza a Filisitiya amangatawenre (200). U tuka n ukpan wo ofoto u le, u shatangi derere tsu na a danai ni, adama a na wo okpo kototo ko mogono. Yeve ɗa Shawulu u nekei ni mekere ma ni Makelu u zuwa.

<sup>28</sup> Ana Shawulu u yevei Vuzavagudu wi ta kobolo n Dawuda, kpamu mekere ma ni Makelu ma ciga yi ta,

<sup>29</sup> Da u doku u la'asakai kupana wovon u Dawuda, ɗa wo okpoi a tsurala n ayi a ayin a wuma a ni dem.

<sup>30</sup> Da ovonshi a aza a Filisitiya a lya'i kelime n kuta n a ya'in kuvon n aza a Isaraila. Ama ayin tutu, Dawuda u ci ciya ta ulya'i u la'a ovonshi osoji a Shawulu. Nannai va ɗa kula ku Dawuda ku la'i n kuta.

## 19

*Shawulu u kondoi kuna Dawuda.*

<sup>1</sup> Da Shawulu u danai maku ma ni Janata kobolo n aza a ulinga a ni, a una Dawuda. Ama Janata u ciga ta Dawuda kau,

<sup>2</sup> Da u danai ni, <<Esheku a va Shawulu wi ta a kulansa uye u na u kuna wu. Adama a nannai, vu zuka mayin makpa n usana, vu ciya ubuta u na vu shedefeki.

<sup>3</sup> Mpa n kubana ta kata n shamgba kobolo n Esheku a va de a kakamba ka na vi va. Kata n ya'anka yi kadanshi ka nu, i na baci m panai dem mi ta o kutonuko wu.>>

<sup>4</sup> Da Janata u dansai ukuna u singai adama a Dawuda u Shawulu esheku a ni, u danai, <<Mogono kata vu takacika kagbashi ka nu Dawuda ba, adama na ayi u nusaka wu ba, kpamu i na u ya'in i banka wu ta n abundai.

<sup>5</sup> U neke ta wuma u ni a ayin na wu unai Goliya. Da Vuzavagudu ta na u nekei aza a Isaraila ulya'i u gbayin. Avu feu a na ve enei ili i nampa ya vu ya'an ta mazanga. Yida'i i kuzuwa vu takacika Dawuda vuza babu unushi ali vu una yi gbani?>>

<sup>6</sup> Da Shawulu u panai kadanshi ka na Janata u dansai, da u ya'in akucina u danai, <<Vuzavagudu wi baci de n wuma, a kuna Dawuda ba.>>

<sup>7</sup> Da Janata u dekei Dawuda da u danai ni ili i na Shawulu u dansai raka. Da u bankai ni u Shawulu. Da Dawuda u lya'i kelime n kuya'anka Shawulu ulinga uteku tsu na u kiwanai.

<sup>8</sup> Da kuvon ku doku ku dangai n aza a Isaraila n aza a Filisitiya, da Dawuda wu utai u ya'in kuvon n aza a Filisitiya wu unai le n abundai, ali aza a na buwai a sumai.

<sup>9</sup> Kanna ke te Shawulu idāshi a kpa'a ku ni, ayi ukāni m masara, dā wunlāi u gbani-gbani u Vuzavagudū u uwai ni. Dawuda ta na a kuwa'a umolu u ni,

<sup>10</sup> dā Shawulu u sheshei u sovo yi u gbaba n kasaka, ama dā Dawuda u werei. Yeve dā masara ma lazai dā mo sovoi mashilya. N kayin ka nanlo ka dā Dawuda u sumai dā u la'akai n wuma u ni.

<sup>11</sup> Da Shawulu u suki uma a bana a inda kpa'a ku Dawuda adama a na a ciyā a una yi n usana. Ama dā Makelu vuka vu Dawuda u danai ni, <<Da baci vu sumai n kayin ka nampa adama a wuma u nu ba, makpa n usana vi tā a kukuwa>>

<sup>12</sup> Da Makelu u pusaṭangi Dawuda n katusu, u sumai dā u la'akai.

<sup>13</sup> Da Makelu u dīkai kaṃali dā u va'ankai a kajiba, dā u zuwai cileme tsu nradika a ubon u kaci dā u palai ka'a n akashi.

<sup>14</sup> Ana Shawulu u suki agbashi a ni a bana a kaṇa Dawuda, dā Makelu u danai, <<Wi gbaga ba.>>

<sup>15</sup> Da Shawulu u doku u suki agbashi a o bono dē a ciyā e ene Dawuda n aṣhi e le. Da u danai le, <<Tukai ni na n kajiba ka ni adama a na mu una yi.>>

<sup>16</sup> Ama ana agbashi a uwai a kpa'a ku Dawuda ka, dā a cinai kaṃali uva'anki a kajiba, kpamu a ubon u kaci a cinai dē cileme tsu nradika.

<sup>17</sup> Da Shawulu u danai Makelu, <<Yidai i zuwai dā vu doroi mu nannai, vu zuwai vurala vu va u suma adama na u la'aka?>>

Da Makelu wu ushuki u danai ni, <<Dawuda u dana tā dā baci n kaṣukpai ni u lazai ba, wi tā a kuna mu.>>

<sup>18</sup> Da Dawuda u sumai u la'akai, ɗa u lazai a kubana a Rama a ubuta u Samaila ɗa u danai ni raka i na Shawulu u ya'ankai ni. Da ayi va kobolo n Samaila a lazai a kubana a Nayotu ɗa o yongoi ɗe.

<sup>19</sup> Da a danai Shawulu, <<Dawuda va wi ta ɗe a Nayotu a Rama.>>

<sup>20</sup> Da u suki agbashi a bana e reme yi. Ama ana a yawai ɗa cinai kobolo ka eneki a kuya'an kene, Samaila ta na lo kashani e kelime ke le. Da Ayinviki a Kashile a cipai wa aza a usuki a Shawulu a, ɗa ele feu a ya'in kene.

<sup>21</sup> Ana Shawulu u panai ka'a ɗa u suki aza o yoku, ɗa ele feu a kanai kuya'an kene. Da Shawulu kpamu u doku u suki agbashi tatsu, ɗa ele feu a kanai kuya'an kene.

<sup>22</sup> A ukocishi ɗa ayi n kaɗi ka ni u banai a Rama. Ana u yawai derere vu kayinva ka gbayin ka likuci i Seku, ɗa we ecei, <<Ubuta u na Samaila n Dawuda i?>> Da a danai ni, <<I ta ɗe a Nayotu a idika i Rama.>>

<sup>23</sup> Da Shawulu u banai Nayotu ɗe a Rama. Da Ayinviki a Kashile a cipai wa ni feu ɗa u kanai kuwala n u ya'in kene, ali sapu na u yawai a Nayotu.

<sup>24</sup> Ali u fodoi aminya a ni, u kanai kuya'an kene e kelime ka Samaila. U vaki koshomboɗi kanna kabala n kayin feu. Ta ɗe kansa ka nampa ka ka ɗangai, ka na a tsu dana, <<Shawulu feu keneki ka'a?>>

## 20

*Janata u bankai Dawuda*

<sup>1</sup> A na i lo da Dawuda u sumai u kasukpai Nayotu a Rama u bonoi u Janata we ecei ni, <<Yidai n ya'in? Yidai unushi u va? Nini dai n nusakai esheku a nu, ali da wi a kulansa wuma u va?>>

<sup>2</sup> Da Janata wu ushuki ni u danai, <<Mayun da ba, vi a kukuwa ba, adama a na esheku a va a ci ya'an ili ende'en babu mpa ba, ko i kenu ko i gbayin. Yidai i kuzuwa yi u sokongu ili i nampa wa va? Mayun da ba.>>

<sup>3</sup> Ama da Dawuda u ya'in akucina u danai, <<Esheku a nu u yeve ta an n ciyai mapasa ma singai wa nu, i da da i zuwai da u tonukoi nu ba, da u sheshei, <Kata Janata u yeve ukuna u nampa ba, ta lo wa namgba ka du n kau.> Ama n kucina ta n Vuzavagudu vu wuma n wuma u nu, n danai mi ta devu n ukpa.>>

<sup>4</sup> Da Janata u danai Dawuda, <<Dana mu ili raka i na vu cigai n ya'anka wu, mi ta ta na a kuya'an i da.>>

<sup>5</sup> Da Dawuda u danai, <<Lana, makpa'a ka diva ko wotoi u savu ka'a, kpamu u ga'an m kpa da kulya'a ilikulya'a kobolo m mogono ba. Ama n ciga wu ta vu kasukpa mu n suma m bana n shedeke a kakamba ali a kubana n kulivi ku makpa'a koci.

<sup>6</sup> Da baci esheku a nu e ecei nu mpa, vu dana yi, <Dawuda u folono mu ta kau n kasukpa yi u bana a kpa'a ku ni na de a Batalami, adama a na kune'e ka alyuka ki ta de ku na a ci ya'an a kaya lakam adama a kpa'a ku tsu.>

<sup>7</sup> Da baci u danai, <Babu u kuna> kagbashi ka nu ki ta o kuyongo gbaga. Ama da baci u ya'in

wupa, yeve a na wi ufobi adama a na u ya'anka mu iforotoi.

<sup>8</sup> Ama avu tamkpamu, yotsongu kagbashi ka nu ucigi, adama a na vi ya'an ta uzuwakpani n ayi e kelime ka Vuzavagudu. Ama n nusa baci, to una mu n kaci ka nu, yidai da va kukasukpa esheku a nu wu una mu?>>

<sup>9</sup> Da Janata wu ushuki u danai. <<Ko kenu! Mi shi baci n yevei a na esheku a va wi ofobuso adama na wu una wu, mi ishi a kudana wu.>>

<sup>10</sup> Da Dawuda u danai Janata, <<Yayi u kudana mu, da baci esheku a nu wu ushuki nu n wupa?>>

<sup>11</sup> Da Janata u danai Dawuda, <<Tawa, ya'an tsu bana a kapulaka.>> Da a lazai a kubana kapulaka ka kobolo.

<sup>12</sup> Da Janata u danai Dawuda, <<N kucina ta n Vuzavagudu Kashile ki Isaraila, mayun n kudana ta esheku a va a makyan ma nampa makpa koci. Da baci u sheshei kagbanigbani wa nu, n kusu'uku wu ta n akaka adama a na vu ciya kuyeve.

<sup>13</sup> Ama da baci u sheshei kawuya a nu, da n su'uki nu n akaka vu suma ba, kasukpa Vuzavagudu u takacika mu. Ya'an Vuzavagudu u yongo kobolo n avu uteku tsu na u yongoi n esheku a va.

<sup>14</sup> A ayin a na mi n wuma ya'an vu yotsongu mu ucigi u babu kukotso u Vuzavagudu, adama a na n kuwa ba.

<sup>15</sup> Ama ayin a na baci n kuwai vu lya'a kelime n kuyotsongu aza a kpa'a a va ucigi u babu uteku. Ya'an Vuzavagudu wu una irala i nu aduniyan raka.>>

16 Da Janata u ya'in uzuwukpani m kpa'a ku Dawuda, u danai, <<Ya'an Vuzavagudu wu una irala i Dawuda.>>

17 Adama a ucigi u na Janata u cigai Dawuda, da u zuwai ni u doku u kucinasakai adama a ni, adama a na u ciga ta yi kau uteku tsu na u cigai kaci ka ni.

18 Da Janata u danai Dawuda, <<Makpa'a da kadiva ko wotoi u savu. I ta a kunamba wu, adama a na ubuta wi idashi u nu wi ta o kokpo babu vuza.

19 Makpa koci n kulivi vu bana a ubuta u na vi ishi vi shedeki va a ukara'i u katali a uteku.

20 N kutaduku ta aya a tatsu a ubuta u katali ka, n kuya'an ta adanshi ili i yoku i da mi a kutawa.

21 Mi ta a kusuku maku n dana yi, <Bana vu lansa aya a.> Da baci n danai ni, <Lana, aya a da lo devu n avu, dika a da vu tuka mu.> Yeve kata vu uta vu tawa, adama na n kucina ta n Vuzavagudu iforotoi yi lo ba, gbaga da vi.

22 Ama da baci n danai kolobo ka, <Lana! Aya da de kelime ka nu,> wo okpo ta mayun vu laza, adama a na Vuzavagudu u kasukpa wu ta vu laza.

23 Ama adama a ukuna wa akucina a na ci ya'in n avu, Vuzavagudu da magan e mere ma tsu ali ko wanai.>>

24 Da Dawuda u shedeki a kakamba, ana a gitangi kadiva ko wotoi u savu, da mogono ma dasangi kulya'a ilikulya'a.

25 U dasangi a ubuta u na u kiwanai devu n kasaka a mindansanai n Janata, Abuna tamk-pamu u dasangi devu n Shawulu, ama ubuta wi idashi u Dawuda lekedi.



26 Shawulu ta na u dansa kakuna a kanna ka lo ba, adama na u sheshe ta, <<Ili i yoku i zuwa ta Dawuda u kpaɗai ko okpo ciɗa. I ɗaɗa i saŋkai ni kutawa. Mayun ta ka'a ki nannai.>>

27 Ama ana kayin kasai, a kanna ke ire ka kaɗiwa ko wotoi u savu, a ubuta wa idashi i Dawuda i ɗa lo babu vuza. Da Shawulu we ecei Janata u danai, <<Yidai i saŋkai Dawuda kolobo ka Jesi kutawa kulya'a ilikulya'a nayi n anana?>>

28 Da Janata wu ushuki, u danai, <<Mayun Dawuda u folono mu ta n kasukpa yi u bana a Batalami.

29 U dana mu ta, <Kasukpa mu m bana, adama a na aza a kpa'a ku va i ta n kune'e ka alyuka a likuci i tsu. Da baci n ciyai mapasa ma singai wa nu kasukpa mu m bana me ene le.> I ɗaɗa i zuwai ɗa u kpaɗai kutawa a ubuta u kulya'a ki ilikulya'a m mogono.>>

30 Da Shawulu u ya'in wupa n Janata kau ɗa u danai ni, <<Avu maku ma kavama vuza vu ugbamukaci. N yeve ta vu bolongu ta kaci n Dawuda kolobo ka Jesi, adama a na vu neke kaci ka nu wono n anaku nu a na a matsai nu.

31 Ya'an n dana wu, maku ma Jesi mi baci de n wuma a aduniyan, vi a kulya'a tsugono o tsugono tsu nu ba, kparamu vi a kuciya mataɗa a wuma u nu ba. Gogo na suku a bana a tuka n ayi, adama a na mayun ɗa una yi.>>

32 Da Janata we ecei esheku a ni u danai, <<Adama a yidai va kuna yi? Yidai u ya'in?>>

33 Ama ɗa Shawulu u taɗuki masara ma ni adama na wu una Janata. Ta lo Janata u yevei an mayun ɗa esheku a ni u cigai kuna Dawuda.

<sup>34</sup> Da Janata u ɗangai u kaşukpai kirukpa ki ilikulya'a ka n wupa. A kanna ke ire ka kaɗiva ko wotoi u nanlo wa, ɗa u iwain kulya'a ilikulya'a. Adama a na kaɗu ka ni ka namgba ta kau adama a Dawuda, kpamu u pana ta wono kau adama a ili i na esheku a ni a ya'ankai Dawuda.

<sup>35</sup> Ana kayin ka asai ɗa Janata u banai a kakamba m maku mo kolobo mo yoku, tsu na a zuwakpanai a gasa n Dawuda,

<sup>36</sup> ɗa u danai maku ma <<Suma vu bana vu lansa aya a na n kutaduku.>> Ana maku ma ma sumai a kubana ɗa u taduki kaya e kelime ka ni.

<sup>37</sup> Ana maku ma ma yawai a ubuta u na kaya ka Janata ka yikpai, ɗa Janata u dekei ni ɗa u danai <<Lana, kaya ka ɗa na de kelime ka nu.>>

<sup>38</sup> Da Janata u dekei maku ma, <<Dakaka! Suma gogo'o! Kata vu shamgba ba.>> Da maku ma ma dikai aya a, ɗa u bonoi a ubuta u ni.

<sup>39</sup> Ama maku ma me yeve ukuna u na wi punu ba. Janata n Dawuda koci ele ɗa e yevei ukuna u na wi punu.

<sup>40</sup> Da Janata u nekei maku ma ucanuku u kuvon u ni, ɗa u danai ni, <<Wala, dika u ɗa vu bonoko a likuci.>>

<sup>41</sup> Ana maku ma ma lazai, ɗa Dawuda wu utai paki a katali ka na u shedeki va ɗa u kudangi u kyaşai Janata kutatsu, n kucaɗ ku ni a kulya'a kayala a idika. Da obongi kaci ke le ɗa a shikai kobolo ama maşhi ma Dawuda ma la'a ta n abundai.

<sup>42</sup> Da Janata u danai Dawuda, <<Wala m matana, adama a na tsu cucina ta de n kula ku Vuzavagudu, tsu danai, <Vuzavagudu ayi ɗa

magan e mere ma tsu m mere ma ntsukaya n va kobolo nu ntsukaya n nu ali a kubana ayin babu uteku.> >> Yeve da Dawuda u lazai, Janata tamkpamu da u kpatalai u bonoi a likuci.

## 21

### *Dawuda u sumai adama a Shawulu*

<sup>1</sup> Dawuda u banai a ubuta u Ahimeleki ganu a likuci i Nobu. Da Ahimeleki u je'ekei ikyamba ana we enei Dawuda, da we ecei ni, <<Yidai i zuwai da vi ende'en nu? Da vi kpamu babu vuza kobolo n avu?>>

<sup>2</sup> Da Dawuda wu ushuki Ahimeleki ganu u danai,<<N tawa ta kuya'an ulinga u mogono, kpamu u dana mu ta, <Kata n kasukpa vuza u yeve ukuna wu usuki wa ba, ko u yeve ili i na n danai nu vi ya'an ba.> Ama n dana ta uma a va ubuta u na a kucina mu.

<sup>3</sup> Gogo na yidai vi ni da i kulya'a? Neke mu akutsu o boroji a tawun, ko ta na i na de dem vi n i da.>>

<sup>4</sup> Ama da ganu wu ushuki Dawuda, <<Mpa mi m boroji vu gbani e ekiye a va ba, ama mi ta m boroji vu na e erengi na. Yi ta a kufuda ya takuma, da baci de uma a nu asai n amaci ba.>>

<sup>5</sup> Da Dawuda wu ushuki, ili i munlai yi punu ba, <<Mayun a sanku tsu ta kuyongo n amaci tsu na tsu kiwanai. Ucanuku u ali u cida u da a wuti dem, bele ta na wuti u makara u da anana.>>

<sup>6</sup> Da ganu u nekei ni boroji vu we erengi vu na a zuwai, adama a na boroji vu yoku vi lo ba, sai boroji vu cida vu uzuwi vu na a takpai a ubuta u Vuzavagudu, adama a na o sono vu da.

<sup>7</sup> A kannā ka nanlo ka, kagbashi ka Shawulu ko yongo t<sub>ā</sub> lo, vuza na a kpada<sub>i</sub> e kelime ka Vuzavagudu. Kula ku ni ku dā Doyegi vuza va aza a Edom, ayi dā vuza kelime vu ngubi mi ilikuzuwa i Shawulu.

<sup>8</sup> Da Dawuda we ecei Ahimeleki, u danai, <<Vi t<sub>ā</sub> n kotokobi ko masara vu neke mu? Adama a na ulinga u mogono wa u tawā mu t<sub>ā</sub> kpakaru, ali dā n dāngai babu ucanuku u kuvon.>>

<sup>9</sup> Da ganu wu ushuki u danai, <<Kotokobi ka Goliya ka vuza va aza a Filisitiya vu na vu unai a kara'a ka Ela ki t<sub>ā</sub> na uzuwī. Ka ki t<sub>ā</sub> upali n kakashi dā a zuwai ka'a a kakambu ka efodu. Vu ciga baci ka'a, dika, dāda kotokobi ka na ki na koci.>>

Da Dawuda u danai, <<Babu kotokobi ka na ka la'i ka nampa, neke mu ka'a.>>

<sup>10</sup> A kannā ka nanlo ka dā Dawuda u sumai u kasukpai Shawulu, dā u banai u Akishu mogono ma Gatu.

<sup>11</sup> Ama dā agbashi o mogono ma Akishu ma a danai ni, <<Ayi na dāda Dawuda mogono mā likuci ma ba? Ayi dā vuza na a ci cikpa n kuje'e n ishipa a kudana,

<Shawulu wu una t<sub>ā</sub> akpan,

ama Dawuda akpan-akpan babu uteku ba?>

>>

<sup>12</sup> Da Dawuda u zuwai kadanshi ka nampa ka a kaḍu ka ni, dā u panai wovon u Akishu mogono ma Gatu ta lo wa ku unai.

<sup>13</sup> Adama a nannai dā u bonokoi kaci ka ni an kajarishi. Ayin a na baci de dem wī kobolo n e le, kaṭa wo okpo an vuza na u jarai. Kaṭa u kana

ikarashi a utsutsu u likuci, kata u kasukpa ntsan a kulala a matsaka.

<sup>14</sup> Da Akishu u danai agbashi a ni, <<Lanai, vuma vu nampa va kajarishi ka'a! Yidai i zuwai da i tukai ni wa va?

<sup>15</sup> A dana da ta n namba ta ajarishi, da i kutuka n ayi u ya'ansa ujari e kelime ka va na? Vuma nampa da u ku'uwa a kpa'a ku va?>>

## 22

### *Dawuda u banai a Adulam m Mizipa.*

<sup>1</sup> Da Dawuda u kasukpai Gatu da u bonoi a kakpanlai ka Adulam. Ana aza a ni n aza a kpa'a ke esheku a ni a panai wi ta de, da a banai a cina ni de.

<sup>2</sup> Da uma raka aza a na i a katsuma ka atakaci, n aza na i o kutono atan kobolo n aza a unangbi wa atsuma a banai o bolongi u Dawuda, da wo okpoi vuza kelime vi le. Kabundai ke le ka yawa ta uma amangatawanashi (400).

<sup>3</sup> De va da Dawuda u banai a Mizipa vu Mowabu, da u ya'in kadanshi m mogono ma aza a Mowabu ma, u danai,<<Mi ta ufolu u nu vu kasukpa anaku a va n esheku a va a tawa a dasangu n avu bi'i ali n yeve i na Kashile ki a kuciga kuya'an nu mpa>>

<sup>4</sup> Da u kasukpai le e ekiye o mogono ma aza a Mowabu. Da a dasangi de a ubuta wa ali a kubana ayin a na Dawuda u ya'in a ubuta u na wi a ushedeki.

<sup>5</sup> Ama da keneki Gadu ka danai Dawuda, <<Kata vu dasangu punu a ubuta u kushedeku

ba. Danga\_vu bono a idika ya aza a Yahuda.>> Da Dawuda u lazai u bonoi a\_kutsun ka aza a Heretu.

*Shawulu wu unai anan ganu o Nobu*

<sup>6</sup> Kanna ko yoku ana shawulu u yevei ubuta\_u na Dawuda kobolo uma a\_ni i. A makyan ma nanlo ta na Shawulu a\_idashi m masara ma\_ni uremi a\_kulu ku madanga ma matana a kaginda ka Gibiya. Agbashi a\_ni kpamu raka\_ukara'i n ayi.

<sup>7</sup> Da Shawulu u danai le,<<Panakai mu ada\_aza a Bayami. I sheshe ta\_Dawuda kolobo ka Jesi ki ta\_a kuneke da\_akamba kobolo n ashina a itacishi? Wi ta\_kpamu o kubonoko da\_ovonshi akpan-akpan n ovonshi amangatawun a tawun?

<sup>8</sup> Yidai i zuwai da i fobusoi kuya'anka mu kawuya? Ko vuza u dana mu a na maku ma\_va ma ya'in uzuwukpani m maku me Jesi ba. Vuza wi lo feu adama a\_va ko u kebecei mu ukuna ba, ko u dana mu an maku ma\_va ma danai Dawuda kagbashi ka\_va ka\_puta\_mu, uteku tsu na u ya'in anana.>>

<sup>9</sup> Ama da Doyegi vuza va aza a Edom, vuza na wi kashani n aza a gbara-gbara\_a Shawulu, u danai, <<Me ene ta\_kolobo ka Jesi a kubana o Nobu a\_ubuta\_u Ahimeleki kolobo ka Ahitubu.

<sup>10</sup> Da Ahimeleki u folonoi Vuzavagudu adama a Dawuda, da kpamu u nekei ni ilikulya'a n kotokobi ka Goliya vuma va aza a Filisitiya.>>

<sup>11</sup> Da mogono ma suki e deke Ahimeleki ganu kolobo ka Ahitubu kobolo n aza kpa'a ke esheku a\_ni raka, n anan ganu a na i a\_likuci i Nobu. Da raka\_vi le a\_tawai a\_ubuta\_u mogono.

<sup>12</sup> Da Shawulu u danai Ahimeleki, <<Pana bi'i na, avu kolobo ka Ahitubu.>>

Da wu ushuki, <<Mi ta a kupana, vuzag-bayin.>>

<sup>13</sup> Da Shawulu we ecei ni,<<Yidai i zuwai da avu n kolobo ka nu Jesi i sheshei kuya'anka mu kawuya? Adama a yidai da vu nekei ni ilikulya'a kobolo n kotokobi da kpamu vu ya'ankai ni kavasa u Kashile, adama a na u puta mu tsu na u ya'in anana?>>

<sup>14</sup> Da Ahimeleki wu ushuki mogono u danai, <<Yayi a katsuma ka agbashi a nu wi n usubi u la'i Dawuda, ayi da kototo ko mogono, vuza kelime va aza a kindi a nu, vuza na a la'i n kuneke tsugbayin a kpa'a ku nu?

<sup>15</sup> Anana da mu ugiti u na n kufolonoko yi Kashile? Anana da ugiti ba. Kata mogono me ene unushi u kagbashi ka ni ko kpa'a ke esheku a va ba. Adama a na kagbashi ka nu ke yeve ili punu a ukuna u nampa ba.>>

<sup>16</sup> Ama da mogono ma danai ni,<<Mayun vi ta a kukuwa, avu Ahimeleki kobolo n aza kpa'a ke esheku a nu dem.>>

<sup>17</sup> Da mogono ma danai aza a kindi a ni a na i kashani a kakambu ukara'i n ayi,<<Unai anan ganu vu Vuzavagudu, adama na ele feu a gbaba ta kaci n Dawuda. E yeve ta ayin a na u sumai, ama da a kpa'ai kudana mu.>>Ama aza a gbara-gbara o mogono a, a ciga kuna ganu vu Vuzavagudu va ba.

<sup>18</sup> Ama da mogono ma danai Doyegi,<<Avu una anan ganu a.>> Da Doyegi va aza a Edom wu unai le raka. A kanna ka nanlo ka, wu unai anan ganu amanganashi n a tawun aza a na i u uki nu ntogu n tsuganu.

<sup>19</sup> Da kpamu u zuwai a unai aza o Nobu, likuci i anan ganu. Da wu unai a<sub>m</sub>a<sub>c</sub>i n ali, nrebu kobolo m muku, anaka ni njaki, kobolo nu nlala.

<sup>20</sup> Ama Abiyata kolobo ka Ahimeleki mat-sukaya ma Ahitubu, u fa<sub>t</sub>a<sub>t</sub>sai da u sumai a kubana u Dawuda.

<sup>21</sup> U banai u danai Dawuda a na Shawulu wu unai anan ganu a Vuzavagu<sub>du</sub>.

<sup>22</sup> Da Dawuda u danai Abiyata.<<Ana me enei Doyegi va aza a Edom de a kannu ka nanlo ka, n yeve ta<sub>wi</sub> ta<sub>a</sub> kudana Shawulu. Mpa da n zuwai a unai aza a kpa'a ke esheku a<sub>n</sub>u ra<sub>ka</sub>.

<sup>23</sup> Shamgba kobolo nu mpa, ka<sub>ta</sub> vu pana wovon ba, ayi vuza na wi a<sub>n</sub> ku<sub>la</sub>nsa wuma u nu wa, wi ta<sub>a</sub> ku<sub>la</sub>nsa wuma u va<sub>n</sub> feu. Vi ta<sub>a</sub> kula'aka kobolo nu mpa.>>

## 23

### *Dawuda u wawai likuci i Kayila*

<sup>1</sup> A na i lo da Dawuda u ciyai izumgbi a na aza a Filisitiya a<sub>n</sub> vishili n aza a Kayila a idika i Yahuda, kpamu a ku isa le ilya a ulanga u kulapu.

<sup>2</sup> Da Dawuda u folonoi Vuzavagu<sub>du</sub>, u danai, <<Ko m bana n shilika<sub>n</sub> aza a Filisitiya a nampa?>> Da Vuzavagu<sub>du</sub>, u danai, <<Bana, vu shilika<sub>n</sub> n aza a Filisitiya adama a na vu wawa aza a Kayila.>>

<sup>3</sup> Ama uma a na i kobolo n Dawuda a danai ni, <<Atsu da bi'i na a idika i Yahuda a kupana wovon, nini dai wo ko okpo tsu bana baci a Kayila vishili n osoji a aza a Filisitiya?>>

<sup>4</sup> Da Dawuda u doku u folonoi Vuzavagu<sub>du</sub> kpamu, da Vuzavagu<sub>du</sub> wu ushuki, u danai,



<<Danga vu kana uye vu bana a Kayila, adama a na n kuneke ta\_aza a Filisitiya e ekiye a\_nu.>>

<sup>5</sup> Da Dawuda na aza a\_ni a banai a Kayila, da a shilikai n aza a Filisitiya, da unai le na abundai da a purai ilikuzuwa i le. Nannai da Dawuda u wawai aza Kayila.

<sup>6</sup> A ayin a na Abiyata kolobo ka Ahimeleki u sumai a kubana u Dawuda a\_likuci Kayila, u bana ta\_n Efodu ekiye a\_ni.

### *Shawulu u guvai Dawuda*

<sup>7</sup> Da a danai Shawulu, a na Dawuda u banai a Kayila. Da Shawulu u danai,<<Kashile ke neke mu ta\_yi ekiye, adama a na u gbagura ta\_kaci ka\_ni asuvu a\_likuci i na yi n utsutsu n ugbaguri n agbaguratsu.>>

<sup>8</sup> Da Shawulu u dekei ovonshi o kuvon a\_ni raka, a bana a Kayila a kambuku Dawuda kobolo n uma a\_ni.

<sup>9</sup> Ana Dawuda u panai a na Shawulu u fobuso ta\_ adama a na wu una yi, da u danai Abiyata ganu, <<Tuka\_n Efodu va na.>>

<sup>10</sup> Da Dawuda u danai, <<Vuzavaguđu, Kashile ki Isaraila, kagbashi ka\_nu ka pana ta\_a na Shawulu u fobuso kutawa\_a Kayila u langasa\_likuci ya adama a\_va.

<sup>11</sup> Aza a Kayila i ta\_e kuneke mu ekiye a\_ni? Mayun da Shawulu wi a kutawa\_uteku tsu na kagbashi ka\_nu ka panai? Vuzavaguđu Kashile ki Isaraila dana kagbashi ka\_nu.>>

Da Vuzavaguđu u danai,<<Mayun da, wi ta\_a kutawa\_>>

<sup>12</sup> Da Dawuda u danai, <<Uma a Kayila i ta e kuneke mu n uma a va e ekiye a Shawulu?>>

Da Vuzavaguđu u danai,<<Mayun da, i ta e kuneke da.>>

<sup>13</sup> Da Dawuda n uma a ni amangatawanta<sup>1</sup>li (600) a kasukpai Kayila da kanai kakarasa a ubuta kakau. Ana Shawulu u panai Dawuda u kasukpa ta likuci i Kayila, da u kpaɗai kubana de.

<sup>14</sup> Da Dawuda u yongoi ushedeki a nsasan ma akamba n Zifa. Da Shawulu u dakakai kulansa yi kanna lakam, Ama Kashi<sup>2</sup>le ka neke Dawuda ekiye a ni ba.

<sup>15</sup> A ayin a na Dawuda u yongoi a Horeshi, a kamba aza a Zifa, da u panai arabali a na Shawulu wu utai ku lansa yi wu una.

<sup>16</sup> Da Janata kolobo ka Shawulu ka banai u Dawuda a Horeshi, adama na u neke yi kadanshi u neke Kashi<sup>2</sup>le kaɗu.

<sup>17</sup> Da u dana ni, <<Ka<sup>3</sup>ta vu pana wovon ba, esheku a va Shawulu wi a kufuda kuya'an ili n avu ba. Vi ta o kokpo mogono mi Isaraila, ka<sup>3</sup>ta mpa mo okpo ka<sup>3</sup>ba<sup>4</sup>ŋki ka nu. Ko ayi esheku a va Shawulu u yeve ta ili nampa.>>

<sup>18</sup> Da ejere ele dem a ya'ain Uzuwukpani e kelime ka Vuzavaguđu. Da yeve Janata u banai a kpa'a, da u kasukpai Dawuda a Horeshi.

<sup>19</sup> Da aza a Zifa a banai u Shawulu a likuci Gibiya da a danai,<<Dawuda wi ta na u shedeki a katsuma<sup>5</sup> katsu a ubuta u kushede<sup>6</sup>ku a likuci i Horeshi, ga<sup>7</sup>di va nsansa ma aza a Hakila, daka vu ubon u Jeshimo.

<sup>20</sup> Gogo na, mogono tawa a kanna ka na uga'in nu, ka<sup>3</sup>ta atsu ci dika amiki e ku remeke wu ayi.>>

<sup>21</sup> Da Shawulu u danai, <<Ya'an Vuzavagudu u zuwaka ɗa unaɓingai a na i cibai nu mpa.

<sup>22</sup> Banai i doku i lanasaka mayin. Kata i yeve ubuta u na wi a idashi n vuza na we ene ni de. Adama a na a dana mu ta ayi ka karashi ka mayun.

<sup>23</sup> Banai i yeve a ubuta u na u tsu shedeke mayin, kata i bonoko mu n arabali a mayun. Yeve kata m bana kobolo n aɗa. Ta punu baci wi ubon wa, n ku lansaɗi ta a ubuta dem a likuci ya Yahuda.>>

<sup>24</sup> Da o fobusoi, a kanaɗi uye ɗa a la'i ni a kuyawa de a kakamba ka Zifa ka. Dawuda ta na kobolo n uma a ni ele de akamba aza Mawon, a likuci Araba n tsu ɗaka tsu Jeshimo.

<sup>25</sup> Da Shawulu kobolo n uma a ni a kanaɗi kulansa le, ama a na Dawuda u panai arabali, ɗa u banai u shedeke a kakpanlai a kamba aza Mawon. Ana Shawulu u panai ka'a, ɗa ubanai a kamba aza Mawon a, a kusaba Dawuda.

<sup>26</sup> Ayi Shawulu n uma ani a nwalu a kakambu ka nampa, Dawuda tamkpamu n uma ani a nwalu a kakambu ka nan de, a dakakai ku suma a kasukpa Shawulu. Adama a na ayi Shawulu kobolo n uma ani a dakaka ta kuyawa devu adama a na e reme e le.

<sup>27</sup> Da vuza vu suki u tukaɗi Shawulu n akaka, u danai, <<Bono gogo. Aza a Filisitiya ɗa de a bankai Isaraila n kuvon.>>

<sup>28</sup> Da Shawulu u kasukpai ku guva Dawuda, ɗa u banai adama a na u ya'an kuvon n aza a Filisitiya. I ɗaɗa i zuwai ɗa a ci deke ubuta wa Hamolekotu ɗaɗa kusan ku mepecembenei.

<sup>29</sup> Da Dawuda u kasukpai ubuta wa ɗa u bonoi

ubuta u kushedekeu wa aza Enu-gedi.

## 24

### *Dawuda wi isai wuma u Shawulu*

<sup>1</sup> Ana Shawulu u bonoi, wanai dai u kotso kuvon n aza a Filisitiya, da a dana ni, <<Dawuda wi ta de a kakamba aza a Enu-gedi.>>

<sup>2</sup> Da Shawulu u zagbai ovonshi a akpan a tatsu (3,000) aza a na a la'i kufuda kuvon a katsuma ka aza a Isaraila raka, da utai kulansa Dawuda kobolo n uma a ni, devu n atali a nradika n kakamba.\*

<sup>3</sup> Ana Shawulu u yawai a kabatsu ko yoku devu n uye a ubuta u na a tsu zuwa ushiga wa nradika, da Shawulu u uwai punu adama a na u kofongu. Punu asuvu a kabatsu ka Dawuda n uma a ni lo ushedeki.

<sup>4</sup> Da uma a Dawuda a danai ni, <<Anana da kanna ka na Kashiile kaya'in kadanshi n avu, a na u danai, <N kuneke wu ta vurala vu nu ekiye nu, adama a na vu ya'anka yi uteku tsu na vu cigai.>> Da Dawuda u dangai sawu da u banai u kidai vucombo vu motogu ma Shawulu babu u yeve.

<sup>5</sup> M megeshe, da kadu ka Dawuda ka namgbai a na u kidai vucombo vu motogu ma Shawulu.

<sup>6</sup> Da u danai uma a ni, <<Kashiile ke jebeshe a na ma kuya'anka vuzagbayin vu va ili i nampa, ali n dangusa kukiye ku va mu una mazagbi ma Vuzavaguflu.>>

<sup>7</sup> Nannai da Dawuda u dansukai uma a ni, da u sankai le kutakacika Shawulu.

---

\* **24:2 24:2** *nradika n kakamba.* Dada e ci deke nkurana

Da Shawulu wu utai u kasukpai kabatsu ka u kanai uye.

<sup>8</sup> Da Dawuda wu utai a kakpanlai ka da u dekei Shawulu, u danai, <<Vuzagbayin, mogono ma va.>> Ana Shawulu u lanai kucina, da Dawuda u kudangi ali idika da u lyai kayala.

<sup>9</sup> Da u danai Shawulu, <<Yidai i zuwai da vi a kupana utonu uma, an i a kudana, <Mpa n fobuso ta kuya'anka wu kagbanigbani?>

<sup>10</sup> Anana ve ene ta n ashi a nu uteku tsu na Vuzavaguđu wi ishi nu ekiye aya na de a kabatsu. Aza o yoku a dana mu ta mu una wu, ama da n kasukpai nu n wuma, n danai <Mpa n kudangusa kukiye ku va n takacika vuzagbayin vu va ba, adama a na ayi mazagbi ma Vuzavaguđu ma'a.>

<sup>11</sup> Lana, esheku a va, indana bi'i kakashi ka motogu ma nu e kukiye ku va. N kiɗa ta kakashi ko motogu ma nu ama mu una wu ba. Gogo na lana kata vu yeve a na mpa n fobuso adama a kuya'anka wu kagbanigbani ko tana n ya'anka wu ugbamiwasuvu ba. N nusaka wu ba, ama da vi a kutamba mu adama a na vu una mu.

<sup>12</sup> Ya'an Kashile ka kiɗaka tsu afada mpa n a vu. Kata kpamu u tsupaka mu raka i na vu ya'ankai mu, ama ekiye a va a kusa'wa wu ba.

<sup>13</sup> Uteku tsu na asan a cau a danai, <Ubuta wa aza a gbani-gbani u da a ci ciya kagbanigbani.> Adama a nanai, ekiye a va a kusa'wa wu ba.

<sup>14</sup> Yayi mogono mi Isaraila mu utai kulansa? Yayi vi a ku guva? Meshe'e ma na ma kuwai ko kakupa?

<sup>15</sup> Ya'an Kashile ka kiɗaka tsu afada kata u uwa e mere ma tsu. Ya'an Vuzavaguđu u shamgba ka

mu, wi isa mu ekiye a\_nu.>>

<sup>16</sup> Ana Dawuda u kotsoi kudana Shawulu kadanshi ka nampa, da Shawulu we ecei ni, <<Dawuda maku ma va, kalakatsu kanu ka na lo va?>> Da u bosoi kadauri kau.

<sup>17</sup> Da u danai, <<Vu la'a mu ta usubi, vu ya'anka mu ta kasingai, ama da n ya'ankai nu kagbanigbani.

<sup>18</sup> Gogo na da vu kotsoi kudana mu ukuna usingai una vu ya'ankai mu, Vuzavaguđu u nekei mu ekiye nu, ama vu una mu ba.

<sup>19</sup> Da baci vuza u gasai n vurala vi ni, u tsu kasukpai ta u laza gbani? Ya'an Vuzavaguđu u tsupa wu, adama a kasingai kana vu ya'ankai mu anana.

<sup>20</sup> Gogo na n yeve ta an mayun da vi o ko okpo mogono, kpamu tsugono tsa aza a Isaraila ci ta a kulya'a kelime wu a\_nu.

<sup>21</sup> Gogo na kucina n Vuzavaguđu, a na va ku una kumaci ku va a kacapa ka va ba, ko kpamu vu ura kula ku va a katsuma ka kpa'a ke esheku a va ba.>>

<sup>22</sup> Da Dawuda u ya'ain uzuwakpani n Shawulu. Da yeve Shawulu u banai a kpa'a ku ni, ama Dawuda n uma a\_ni a bonoi de a kabatsu.

## 25

### *Ukpa u Samaila n Dawuda n Abigelu*

<sup>1</sup> Ana kanampa ko kotsoi da Samaila u kuwai, yeve aza a Isaraila raka o bolongi a shikai. Da a cidangi ni a kpa'a kuni a likuci i Rama.

Da Dawuda u bonoi akamba aza a Mawon.

<sup>2</sup> Punu a likuci Mawon ya vuza yoku wi ta punu, vuza na wi n kuzuwa a likuci Kamelu. vuza vu uciyi da n abundai. Wi ta nu nkyon akpan a tatsu (3,000), n radika kakpan kete (1,000).

<sup>3</sup> Kula kuni ku da Nabal, vuka vu ni kpamu Abigelu. Vuka va vi ta n ugboji n tsuloboi kau, ama vali ni vuza vu ulyopi da n tsuya, ayi vuza vu kumaci ku Kalepu da.

<sup>4</sup> Ana Dawuda wi de a ka kamba, da u panai Nabal wi ta de a kupuna nlala n ni.

<sup>5</sup> Da u suki muku mo olobo kupa, u danai le, <<Banai a Kamelu a ubuta u Nabal i danai mi ta ikyashi.

<sup>6</sup> Kata i dana yi. <Vuzagbayin wuma u nu u geshe. Matana mo yongo wa anu n kpa'a kunu dem kobolo n i na vi ni i da raka.

<sup>7</sup> M pana ta a danai, vi ta a kuki'wan nkyon n nu. A makyan ma na ngubi n mu nkyon n nu o yongoi a kakarasa a ubon u na mpa feu mi a ku karasa n uma a va ama tsu takacika le ba. Babu ili i na yi ile i na o bokoi a makyan ma na de dem o yongoi a Kamelu.

<sup>8</sup> Ece agbashi anu i ta a kudana wu. Adama a nanai, ya'an uma a va a ciya mapasa ma singai wa anu, adama a na anana kannu ka kadiva ka'a. N folono wu ta, neke agbashi anu n kolobo ka nu Dawuda i na de dem vu ciyakai le.> >>

<sup>9</sup> Ana uma a Dawuda a yawai, da a danai Nabal ili i na Dawuda u danai le raka, da a vanai.

<sup>10</sup> Da Nabal wu ushuki uma a Dawuda, u danai, <<Ya yi bi'i vuma na e ci deke Dawuda? Ya yi e ci deke kolobo ka Jesi? A ayin a nampa,

agbashi i ta lo n aḅundai aza a na a ya'ankai aza a gbagbain e le ugbamiwasuvu.

<sup>11</sup> Mi a kuḁika ilikulya i va n mini n inyama i na n kiḁakai aza a na i a kuya'anka mu ulinga m peceke uma a na n yevei ubuta una utai ba!>>

<sup>12</sup> Da uma a Dawuda a kpatalai o bonoi. Ana a yawai ḁa a tonokoi Dawuda kakuna ka na Nabalu u dansai raka.

<sup>13</sup> Da Dawuda u danai uma ani, <<Sabangi otokobi a ḁa.>> Da tana a sabangi otokobi e le, ḁa ayi Dawuda feu u sabangi ka ni. A yawa ta uma amangatawanashi (400) e le na o tonoi Dawuda, uma amangatawenre (200) tamkpamu a shamgbai a ubuta wu ucanuku.

<sup>14</sup> Da vuza te a katsuma ka muku mo olobo n Nabalu u danai Abigelu vuka vu Nabalu. U danai,<<Dawuda u suku ta n uma ani a kakamba a kyasa vuzagbayin vu tsu, ama ḁa u shikusai le.

<sup>15</sup> Kpamu uma nampa a nusaka tsu ba. A sa'wa ku takacika tsu ba, kpamu idaḁhi i tsu n ele a kakamba raka ko ili i te i tsu i puwanka ba.

<sup>16</sup> Kanna n kayin okpo tsu ta nshilya u karai n atsu a ayin na ci a kaguba ka nlala.

<sup>17</sup> Gogo na vu sheshe kata vu yeve i na va kuya'an, adama a na a ciga ta kutakacika vuzagbayin n kpa'a ku ni raka. Danna vuzagbayin va wi ta n kaḁu kagbanigbani, ka na u tsu panaka vuza ba.>>

<sup>18</sup> Abigelu u langasa makyan ba. Da u ḁikai akutsu o boroji amangatawenre (200) edele a makyan e re, n nlala n tawun n na a su'wain n ishina yu ukangali agisamkpatsu kupa n a tatsu n



umaci wi inabi amangatawun (100) da u shiyakai njaki.

<sup>19</sup> Da u danai agbashi a, <<Kaṇai uye a kubana, mi ta lo a kutawa,>> Ama u dana vali ni Nabaluba.

<sup>20</sup> Ayi a nwalu gadi vu majaki, a na u yawai a kumi ku kusan kugbayin, da u we enei Dawuda kobolo n uma ani a kucipa. Da u gasai n ele.

<sup>21</sup> Adama a na Dawuda u dana ta de, <<Ulinga u gbani da n ya'in a na n lanai kuzuwa ku Nabaluba kakamba, ali da wo okpoi ko ili te i ni i puwanka ba. N ya'ankai ni kasingai ama da kucikpa u bonokoi mu n kawuya.

<sup>22</sup> Ya'an Kashile ka takacika mu, da baci makpa'a n usana n kasukpai vuma te vu ni n wuma.>>

<sup>23</sup> Ana Abigelu wenei Dawuda, da u ya'in moloko u cipai a majaki ma ni da u kudangi e kelime ka ni ali a idika.

<sup>24</sup> U kudangi e ene ani, da u danai, <<Vuzagbayin vu va, kasukpa unushi u nampa wo okpo u va. N folono wu ta, kasukpa kagbashi ka nu ka ya'an kadanshi n avu, kata vu pana i na kagbashi ka nu ka kudansa.

<sup>25</sup> Vuzagbayin, kata vu takacika kaci ka nu adama kadanshi ka vuza gbani-gbani vu tsu Nabaluba. Adama a na ayi kalau ka'a, tsu na kula ku ni ki da da kalau. Kpamu e kupece yi n tsulau ci ni ba. Ama mpa kagbashi ka nu me ene muku mu usuki ma ba.

<sup>26</sup> Gogo na vuzagbayin vu va, a na wo okpoi Kashile ke neke wu kofon ka na va kuya'an munuka ba, n kucina ta n Vuzavagudu n wuma u nu kpamu, ya'an irala a nu raka, aza a na i a

kuciga kuya'anka wu ka gbani-gbani okpo tsu na Nabal wi.

<sup>27</sup> Gogo na vuzagbayin, isa kune'e ku na mpa kagbashi ka nu Abigelu n tukai nu, kata vu kasukpa m peceke aza a na i o kutono wu.

<sup>28</sup> N folono wu ta vuzagbayin, cinukpaka kagbashi ka nu unushi u ni, adama a na Vuzavaguđu wi ta a kuzuwa wu vo okpo mogono avu n kumaci ku nu, vi ta o kuvon ku Vuzavaguđu. Kpamu vi a kuya'an kagbanigbani ba a ayin a wuma a nu dem.

<sup>29</sup> Ko da baci vuza yoku u dangai kulansa wuma u nu, ya'an wuma u vuzagbayin vu va wo okpo ushiyi n aza a wuma kobolo n Kashile ka nu, uteku tsu na a tsu shiya makatalu ma kune'e. Kasukpa a taduku wuma wi irala i nu tsu katali ka kavimgbaťsu.

<sup>30</sup> Ayin a na baci Vuzavaguđu u shatangi kasin-gai ka na u ya'ankai nu uzuwukpani, da kpamu u zuwai nu vo okpoi vuzagbayin vi Isaraila,

<sup>31</sup> adama a na kata vu ciya ili i na i kuzuwa wu unangbi u katsuma ba, ko vu nangba kađu adama a na mpasa n vuza na mi a kaci ka nu ba, vi kpamu a kutsupaka kaci ka nu ba. Ayin a na baci Vuzavaguđu u nekei nu u lyai, vu ciba nu mpa kagbashi ka nu.>>

<sup>32</sup> Da Dawuda u danai Abigelu, <<Ya'an tsu cikpa Vuzavaguđu Kashile ki Isaraila, ayi na u suki nu vu gasa nu mpa anana.

<sup>33</sup> Ya'an unasingai u yongo n avu adama a ugboji u nu. Adama a na vu sanku mu ta kuya'an munuka, n tsu na vu sankai mu kutsupaka kaci ka va anana.

<sup>34</sup> Ta ba nanai ba, n kucina ta n wuma u Kashile ki Isaraila kana ka sankai mu kuna da, ishi baci vu ta gogo da vu tawai vu gasai m mpa ba, babu mavalu ma kpa'a ku Nabal ma na mi ishi a kubuwa n wuma anana kafu kayin kasa.>>

<sup>35</sup> Da Dawuda wi isai ili i na Abigelu u tukai ni, da u danai ni, <<Bana a kpa'a m matana. M pana ta ufolu u nu kpamu n kuya'an ta i na vu dansai.>>

<sup>36</sup> Ana Abigelu u bonoi u vali vi ni Nabal, u cinai ni a kuya'an kadiva a kpa'a ku ni uteku tsu na ngono n tsu ya'ansa. A kuya'an ili i na u cigai ali u so'i mara ma makai ni. Adama a nanai da u kpaɗai ku kebecei ka kuna sapu ali kayin ka asai.

<sup>37</sup> Ana kayin ka asai, ana mara ma utai, da vuka vi ni u danai ni ukuna wa raka, da ikyamba i ni i kuwai.

<sup>38</sup> Ana a ya'an ayin kupa, Da Kashile ka lapai Nabal da u kuwai.

<sup>39</sup> Ana Dawuda u panai a danai Nabal u kuwa ta, da u danai, <<Cikpai Vuzavaguɗu, ayi na u bankai mu ayin na Nabal u goyoi mu. Vuzavaguɗu u sankai mu kuya'an ka gbani-gbani, da kucikpa u bonokoi n kagbanigbani ka Nabal a kaci ka ni.>>

Da Dawuda u su'uki Abigelu n akaka adama a na wo okpo vuka vi ni.

<sup>40</sup> Da uma a ni a banai a Kamelu da a danai Abigelu, <<Dawuda u suku tsu ta ci dika wu adama a na vo okpo vuka vu ni.>>

<sup>41</sup> Da Abigelu u kudangi n akangatsu a ni a idika, u danai, <<Mpa da na kagbashi ka ni, mi

ta ufobushi adama a na n sa'a ene aza a na i a kuya'anka yi ulinga.>>

<sup>42</sup> Da Abigelu u fobusoi gogo u kumbai majaki, da u dikai agbashi e nkere a tawun, da u tonoi uma a Dawuda da wo okpoi vuka vi ni.

<sup>43</sup> Da kpamu Dawuda va u dikai Ahinowam mekere ma Jezireyelu, da okpoi ni amaci e re.

<sup>44</sup> A na i lo nannai Shawulu ta na u neke de Makelu vuka vu Dawuda u Paletiyelu kolobo ka Layishi va aza a Galim wo okpo vuka vi ni.

## 26

### *Dawuda u doku wi isai wuma u Shawulu*

<sup>1</sup> Da aza a Zifa a banai u Shawulu a likuci i Gibiya da a danai, <<Dawuda da de ushedeki a ginda aza a Hakila va aza a Jeshimo.>>

<sup>2</sup> Da Shawulu u dengai u gidalai a kubana akamba aza a Zifa n osoji a na a la'i n kufuda kuvon akpan a tatsu (3,000) a katsuma ka aza a Isaraila. Da a utai kulansa Dawuda.

<sup>3</sup> Da Shawulu va u zuwai apam a ni a kakina ku uye una u tonoi n aginda aza a Hakila a na i a kinda Jeshimon, ama da Dawuda u shamgbai a kakamba. Ana u panai Shawulu wi ta lo u tawai kulansa yi,

<sup>4</sup> Da u suki aza a tsusaki. Da a danai ni mayun Shawulu u tawa ta.

<sup>5</sup> Gogo lo da Dawuda u fobusoi u banai a ubuta u na Shawulu u zuwai apam a ni. Da we enei ubuta u na Shawulu n Abuna kolobo ka Neru vuza vu kelime vo ovonshi a ni a vaki. Shawulu u vaki e mere, ovonshi ukara'i n ayi.

<sup>6</sup> Da Dawuda we ecei Abimeleki vuza va aza a Hititi n Abihayi vangu vu Jowabu aza a na e ci ðeke anaku e le Zeruya, ða u danai le, <<Yayi a katsuma ka ða u kutono mu a kubana apam a Shawulu?>>

Da Abihayi wu ushuki u danai, <<Mpa n kutono wu ta.>>

<sup>7</sup> Da Dawuda n Abihayi a banai apam a Shawulu n kayin, ða ta na a cinai Shawulu ðe iva'in alavu a kapam m masara ma ni ukisangi a idika ðevu n kaci ka ni. Abuna tamkpamu kobolo n ovonshi a na a buwai alavu u karai n ayi.

<sup>8</sup> Da Abihayi u danai Dawuda, <<Anana Kashile ke neke ta vurala vu nu ekiye a nu. Gogo na ya'an n sovo yi n gbaba n idika n masara ma va ku te, adama a na n ciga n sovo yi kure ba.>>

<sup>9</sup> Ama ða Dawuda u danai Abihayi, <<Kata vu sa'wai ba. Ya yi wa ku sa'wa Mazagbi ma Vuzavagudu kata u la'aka?>>

<sup>10</sup> Da u danai, <<N kucina ta n Vuzavagudu, Kashile n kaci ka ni ki ta a kulapa yi kata wu una yi, ko kpamu ayin a ni a yawa kata u kuwa, ko kpamu u bana a ubuta u kuvon, kata u kuwa ðe.

<sup>11</sup> Ama Kashile kejebeshe a na mpa n kusa'wa mazagbi ma Vuzavagudu. Gogo na dika masara n kedele ka na ki ðevu n kaci ka ni, kata tsu laza.>>

<sup>12</sup> Da Dawuda u dikai masara ma n kedele ka mini ka na ki a ubon kaci ka Shawulu, ða a laza. Babu vuza vu na we enei le ko u yeve n utawi u le, kpamu ko vuza u jingba ba. Adama a na raka vu le i ta alavu, Vuzavagudu ða u zuwai alavu amiki a dikai le.

13 Da Dawuda u pasai n kapashi ka nan de, da u shamgbai gaḡi vu kusan dangi n e le, kaḡaḡa ka aḡundai ki ta e mere me le.

14 Da u dekei osoji a Shawulu n Abuna kolobo ka Neru, u danai, <<Vi a kushuku mu ba, Abuna? >>

Da Abuna wu ushuki, u danai, <<Ya yi wi a kudekeshe mogono?>>

15 Da Dawuda u danai Abuna, <<Avu vali da ba? Kpamu ya yi wi uteku tsu nu a idika yi Isaraila? Yidaḡi i saḡkaḡi nu kinda vuzagbayin mogono ma nu? Vuza yoku u taḡa ta adama a na wu una vuzagbayin mogono.

16 Ili i na vu ya'ain i gan ba. N kucina ta n Kashile, avu n uma a nu i yawa ta ku una, adama a na i kpaḡa ta kinda vuzagbayin mogono ma da, vuza vu na Vuzavaguḡu u zagbai. Lanai bi'i akambu a da raḡa. Tedei masara n kedele ka mini ko mogono ka na ki devu n kaci ka ni?>>

17 Da Shawulu u yevei an kaḡaḡatsu ka Dawuda ka'a, da u danai, <<Dawuda kolobo ka va, kaḡaḡatsu ka nu ka na lo va?>>

Da Dawuda wu ushuki, <<Mpa da, vuzagbayin mogono.>>

18 Da Dawuda u doku u danai, <<Vuzagbayin yidaḡi i zuwai da vi a kusaba kagbashi ka nu? Yidaḡi n ya'ain? Kpamu yidaḡi unushi u va?

19 Gogo na ya'an vuzagbayin mogono u pana ili i na kagbashi ka ni ka kudanasa. Vuzavaguḡu da baci u zuwai nu wupa m mpa, ya'an wi isa kune'e ki ishina. Ama uma da baci a zuwai nu, ya'an una u wuya u Vuzavaguḡu u kaḡa le. Kashile ka ta na ayi da wa ko okpo magan ma tsu. O loko mu ta

ta lo ma kuciya upecu a ubuta wu ili yi ukani i Vuzavagudu, da a danai, <Bana vu tono amali o yoku.>

<sup>20</sup> Gogo na kata vu kasukpa una mu a idika i na yi dangi n ubuta u kuyongo u Vuzavagudu ba. Adama a yidai da mogono mi Isaraila ma kulansa ku una kakupa tsu va? Adama a yidai da va kutamba mu tsu n nnu a kusan?>>

<sup>21</sup> Da Shawulu wu ushuki u danai, <<Mpa n nusa ta. Bono, maku ma va Dawuda. Adama a na vu dika ta wuma u va ili singai anana, mpa n kudoku ma kondo ku una wu ba. Mayun n ya'an ta tsulau, kpamu n nusa ta n abundai.>>

<sup>22</sup> Da Dawuda u danai, <<Masara ma mogono ma dan na.>> Suku maku ma tawa mi isa.

<sup>23</sup> Kashile ka tsupa yaba dem adama a u usubi n kasingai ka ni. Anana Vuzavagudu u neke wu ta ekiye a va, ama mpa n kuzuwa ekiye a va u mazagbi ma Vuzavagudu ba.

<sup>24</sup> Tsu na me enei ugain u wuma u unu anana, ya'an Vuzavagudu we ene ugain u wuma u va feu nannai, kata wi isa mu a katsuma ka atakaci dem.

<sup>25</sup> Da Shawulu u danai Dawuda, <<Ya'an unasingai u yongo kobolo n avu, maku ma va Dawuda, vi ta a kuya'an ili gbagba'in kata ta na vu ciya ulya'i.>> Da yeve Dawuda u kanai uye u ni, da a yi Shawulu tankpamu u banai a kpa'a ku ni.

## 27

### *Dawuda a katsuma ka aza a Filisitiya*

<sup>1</sup> Da Dawuda u sheshei a kaɗu ka ni, u danai,<<Kanna ko yoku Shawulu wi ta a ku una

mu, Ili i na i kula'a n kugan i daɗa, ya'an n suma a kubana a idika ya aza a Filisitiya. Kaɗa Shawulu u kaɗukpa kutamba mu a ubuta raka a Isaraila, kaɗa mpa tamkpamu n faɗatsa ekiye a ni.>>

<sup>2</sup> Da Dawuda kobolo n ovonshi aman-gatawantaɓi (600) a lazai a kubana u Akishi kolobo ka Mawoku mogono ma Gatu.

<sup>3</sup> Da Dawuda kobolo n uma a ni n muku n le a daɗangi a Akishi vu Gatu. Dawuda u yongo ta n amaci e re a ni, Ahinowam va aza Jezireyelu n Abigelu vuka vu Nabalun va aza Kamelu.

<sup>4</sup> Ana Shawulu u panai a dana Dawuda u suma ta a kubana Gatu, da u kaɗukpai ku lansa yi.

<sup>5</sup> Da Dawuda u danai Akishi, <<Da baci n ciyaji mapasa ma singai wu a nu, n folono wu ta vu neke mu ubuta wi idashi a likuci i yoku, adama a na n daɗangu de. Adama a na ugan kagbashi ka nu ka daɗangu a katsuma ka likuci i tsugono kobolo n ayu ba.>>

<sup>6</sup> A kannan ka nanlo ka'a da Akishi u nekei ni likuci i Zikilagu, kpamu da i da yi okpoi likuci yi ngono ma a Yahuda ali n anana.

<sup>7</sup> Da Dawuda u daɗangi a ubon wa aza a Filisitiya kaya ke te n wotoi u nashi.

<sup>8</sup> A ayin a na Dawuda u yongoi a idashi a likuci i Zikilaku, ayi n uma a ni a tsu banka ta aza a Gesheru n aza a Giruzi kobolo n aza Ameleki n kuvon. Adama a na uma a nampa, ele da aza a na a idashi a idika ya, i na i dikai de a Shuru ali a kubana a idika i Masar.

<sup>9</sup> Ayin a na baci de dem Dawuda u bankai likuci n kuvon, u tsu kaɗukpa vuka ko vali n wuma ba,



ama u tsu dika ta nlala n anaka n njaki n arakuma kobolo n ucanuku. U bonoko Akishi.

<sup>10</sup> Da baci Akishi wu ece ni, <<Anan yayi vu bankai kuvon anana? >> Kata Dawuda u dana, <<M banka ta Negebu vu Yahuda kuvon, ko Negebu vu Jerameyelu, ko kpamu u dana, Negebu vu Kenitu.>>

<sup>11</sup> Dawuda u kasukpa vuka ko vali n wuma ba, vuza na u ku tuka n arabali a Gatu, adama a na u ciga a dansa ili i na wi a kuya'an ba, a dana, <<Ili i na Dawuda u ya'in i danna.>> Kpamu ili i na u kanai kuya'ansa i danna a ayin a na u dasangi a idika ya aza a Filisitiya.

<sup>12</sup> Da Akishi wu ushuki n Dawuda, u sheshei a kadu ka ni, u danai, <<Gogo na Dawuda wo okpo ta ili yi unata a ubuta u uma a ni aza a Isaraila, tana wi ta o ko kpo kagbashi ka va ali uteku u wuma u va.>>

## 28

*Shawulu n u banai a ubuta u vuza kene a Enidoru*

<sup>1</sup> Ayin a na i lo aza a Filisitiya o bolongi ovonshi e le adama a na a ya'an kuvon n aza a Isaraila. Da Akishu u danai Dawuda, <<Kata vu yeve a na avu n uma a nu yi ta a kugbaba kaci nu mpa n osoji a va a ubuta u kuvon ku nampa.>>

<sup>2</sup> Da Dawuda u danai, <<Vi ta e kene n kaci ka nu i na kagbashi ka nu ka kuya'an.>>

Da Akishu wu ushuki Dawuda, u danai, <<U ga'an ta, mi ta a kuzuwa wu vo okpo vuza kindi vu va ko wannai.>>

<sup>3</sup> Samaila ta na u kuwa de, kpamu aza a Isaraila a shika de da a cidangi ni a likuci i ni a Rama. Kpamu wana dai Shawulu u loko oboci n ali a idika yi Isaraila.

<sup>4</sup> Da aza a Filisitiya o bolongi da a shikpai apam e le a likuci i Shunemu, Shawulu tamkpamu u bolongi aza a Isaraila raka da a shikpai apam e le a likuci i Gilibowa.

<sup>5</sup> Ana Shawulu we enei ovonshi aza a Filisitiya da u panai wovon, da u je'ekei ikyamba kau.

<sup>6</sup> Da u folonoi Vuzavaguđu, ama Vuzavaguđu wu ushuku yi n alatani, ko n yurim, ko n ubuta u eneki ba.

<sup>7</sup> Da Shawulu u danai agbashi a ni, <<Lansakai mu vuka vu yoku vuza kene, adama a na m bana n ya'an kulana ili i na i kugita.>>

Da a danai Shawulu, <<Vuka vu yoku vi ta de a Eni-doru.>>

<sup>8</sup> Da Shawulu u ukai akashi o yoku adama a na u saba'a kaci ka ni. Da u dikai uma e re n kayin, o soki a kubana a ubuta u vuka va. Da u danai ni, <<Ya'anka mu kulana, kata vu tuka mu n vuma na n dekei kula ku ni.>>

<sup>9</sup> Ama da vuka va vu danai, <<Mayun vu yeve ta raka i na Shawulu u ya'in. Tsu na u loko i aza a kulana n tsuboci a idika i nampa. Yidai i zuwai da vi ya'anka mu maza adama a na una mu?>>

<sup>10</sup> Da Shawulu u kucinai n Vuzavaguđu, u danai, <<N kucina ta n Kashile, i a kutakacika wu adama a ka nampa ba.>>

<sup>11</sup> Da vuka va vu ecei ni, u danai, <<Yayi vuza na vu cigai n dekeke wu?>>

Da u danai, <<Deke mu Samaila.>>

<sup>12</sup> Ana vuka va vu enei Samaila, da u lapai una kau u danai Shawulu, <<Yidai i zuwai vu yansai mu? Avu da Shawulu!>>

<sup>13</sup> Da mogono ma danai ni, <<Kata vu pana wovon ba. Yidai vu enei?>>

Da vuka va vu danai, <<Mene ta kakpisa a kuta a katsuma ki idika.>>

<sup>14</sup> Da Shawulu we ecei vuka va, u danai, <<Yidai iyoci i ni?>>

Da wu ushuki, u danai, <<Mokoshi mo yoku ma'a wali n akashi a kutawa.>>

Da yeve Shawulu u yevei a na Samaila da, da u kudangi u lya'i kayala.

<sup>15</sup> Da Samaila u danai Shawulu, <<Adama a yidai vu takacikai mu m bono?>> Da Shawulu wu ushuki u danai, <<Mi ta a katsuma ka atakaci kau, aza a Filisitiya i ta o kuvon nu mpa, kpamu Kashile ka takpaka mu ta ashi da ka kasukpai mu. U doku wu ushuku n ukuna u eneki ko n alatani ba. Adama a nannai n deke wu ta ciya vu dana mu i na ma kuya'an.>>

<sup>16</sup> Da Samaila u dana ni, <<Adama a yidai da vu lansai mu, ana vu yevei Vuzavagudu u kasukpa wu ta, da kpamu wo okpoi vurala vu nu?

<sup>17</sup> Vuzavagudu u ya'an ta derere uteku tsu na u danai mu n dana wu. Vuzavagudu u kara ta tsugono tsa ekiye a nu da u nekei toku nu Dawuda.

<sup>18</sup> Adama a na vu kpada ta kutono wila u ni da kpamu vu kpadai kuyotsongu wupa u ni wa aza a Ameleki, i dada i zuwai da Vuzavagudu u ya'ankai nu ili i nampa anana.

<sup>19</sup> Kpamu Vuzavaguđu wi ta e kuneke wu n aza a Isaraila rakā e ekiye aza a Filisitiya, kaṭa makpa'a avu n olobo a nu i yongo kobolo nu mpa. Vuzavaguđu wi ta o doku kuneke ovonshi aza a Isaraila ekiye aza a Filisitiya.>>

<sup>20</sup> Ana Shawulu u panai ili i na Samaila u danai gogo lo da u yikpai a idika adama o wovon. U buwa kpamu n utsura ba adama a na u lya'a ilikulya'a ba, kannan kayin.

<sup>21</sup> Ana vuka va vu yawai devu n Shawulu a ubuta u na wi a idika e kuje'eke ikyamba, da u danai ni, <<Lana, mpa kagbashi ka nu n neke ta wuma u va adama a na n ya'an i na vu danai mu n ya'an.

<sup>22</sup> Gogo na, kana kaḍu kaṭa vu pana ka na kagbashi ka nu ka kudansa, kaṭa vu kasukpa mu n neke wu ilikulya'a vu lya'a adama a na vu ciya utsura u kubana'a.>>

<sup>23</sup> Da u iwain, u danai, <<Mpa n kulya'a ba.>> Da vuka va n agbashi a Shawulu o folonoi ni, da yeve u panai kadanshi ke le. Da u dangai a idika u dasangi a kajiba.

<sup>24</sup> Vuka va ta na vi ta n kobomburon ki ikyamba a kpa'a. Da u zuwai a kidai ka'a gogo. Da u kenuki kiya da u ya'in boroji vu babu yisiti.

<sup>25</sup> Da u bankai Shawulu n uma a ni a lya'i, da yeve a lazai a kubana'a n kayin ka nanlo.

## 29

*Aza a Filisitiya a iwain Dawuda*

<sup>1</sup> Da aza a Filisitiya o bolongi ovonshi e le a Afeku, aza a Isaraila tamkpamu a shikpai apam e le a kakinā ke meyenike me Jezirelu.

<sup>2</sup> Ana ngono ma aza a Filisitiya a utai n katsura ko ovonshi ele aza a yoku amangatawun a tawun aza a yoku akpan-akpan, Dawuda n uma a ni tamkpamu a o kutono kacapa kobolo Akishu mogono.

<sup>3</sup> Da ovonshi aza a Filisitiya ecei Akishu, a danai, <<Yidai tamkpamu aza a Ibrahi a nampa i a kuya'an na?>>

Da Akishu wu ushuki u danai, <<Nava Dawuda kagbashi ka Shawulu mogono mi Isaraila ma'a. U la'a ta kaya o kuyongo nu mpa. Kpamu ali ayin ana u kasukpai Shawulu u tawai wa a va n ciya unushi wa ni ba.>>

<sup>4</sup> Ama ovonshi aza a Filisitiya a ya'in wupa n Akishu, da a danai ni, <<Loko vuma va u bono a ubuta u na vu zagbakai ni u dasangu, wi o kutono tsu a kubana a ubuta u kuvon ba. Wi ta a kufuda kuya'an ulinga n kofon ka nampa wu una tsu, ciya vuzagbayin vi ni u pana uyo'o.

<sup>5</sup> Dawuda vu nampa va ayi da vuza na a ci ya'ansaka ishipa n e je'i va ba? Kata a kana kudana,

<Shawulu wu una ta uma akpan,

ama Dawuda wu una ta akpan-akpan babu uteku.> >>

<sup>6</sup> Da Akishu u dekei Dawuda u danai ni, <<N kucina ta n Vuzavagudu vu wuma avu vuza vu usubi da, mi ishi ta n ciga vu bana vu ya'an kuvon n osoji a va. Adama a na n sa'wa kuciya wu n unushi ba ili i na i dikai a kanna ka na vu tawai

wa\_ va\_ ali a\_ kutawa\_ gogo na, ama ngono n na m  
buwai mu ushuku n avu ba.

<sup>7</sup> Adama a nannai, kana\_ uye vu bana a kpa'a m  
matana, kata\_ vu ya'an ili i yoku i na ya kulanga\_ sa  
adu a ngono m aza a Filisitiya ba.>>

<sup>8</sup> Da Dawuda u danai Akishu, <<Ama yida\_ n  
ya'in? Unushi wene u dai vu remei mu n u da, ali  
a kanna ka na n tawa\_ wa\_ anu? Yida\_ ya kusanka\_  
mu kubana kuya'an kuvon n irala i vuzagbayin  
vu va\_ mogono?>>

<sup>9</sup> Ama da Akishu wu ushuki, u danai, <<N yeve  
ta\_ vi ta\_ n usubi kau an kalingata ka\_ Kashile a\_ a\_ shi  
a\_ va\_ . N nannai dem, aza a e kelime ovonshi aza a  
Filisitiya a dana ta\_ , <Vi a kubana a\_ ubuta\_ u kuvon  
ku nampa n atsu ba.>

<sup>10</sup> Gogo na vu danga\_ n kpasani, kobolo n ag-  
bashi a vuzagbayin vu nu a na a\_ tawa\_ kobolo n  
avu. Kata\_ i kana\_ uye n usana.>>

<sup>11</sup> Da Dawuda kobolo n uma a\_ ni a\_ dangai m  
kpasani a\_ kanai uye o kubono a idika ya aza a  
Filisitiya, ele aza a Filisitiya tamkpamu a\_ kanai  
uye a kubana a Jezirelu.

## 30

### *Dawuda u lya'i aza a Ameleki n kuvon*

<sup>1</sup> Dawuda kobolo n aza a\_ ni o bonoi a Zikilagu a  
kanna ka tatsu, da a cinai wana dai aza a Ameleki  
a banka Negebu n aza a Zikilagu kuvon. Ali da o  
songi likuci Zikilagu.

<sup>2</sup> Da a dikai amaci kobolo n aza a na i punu raka\_  
muku n aza a\_ gbara-gbara, a lazai n ele. Una vuza  
ba ama da a\_ purai le a lazakai.

<sup>3</sup> Ana Dawuda n uma a ni a yawai a Zikilagu, da a cinai likuci ya usongi, kpamu da a purai amaci e le n nkere n olobo e le a kubanka ugbashi.

<sup>4</sup> Da Dawuda kobolo n uma a ni a shikai kau ali da okpoi babu utsura u mashi kpamu.

<sup>5</sup> Da e remei amaci e re a Dawuda Ahinowam va aza a Jezirelu n Abigelu vuka vu Nabalu vuza va aza a Kamelu.

<sup>6</sup> Dawuda u namgba ta katsuma kau, adama a na uma a ciga ta ku varai n atali adama a unangbi u katsuma u muku n le nkere n olobo. Ama Vuzavaguđu Kashile ka ni ka nekei ta utsura u kađu.

<sup>7</sup> Da Dawuda u danai Abiyata ganu maku ma Ahimeleki, <<Tuka mu n efodu vu kulansa kuyeve ku Kashile.>> Da Abiyata tana u tukai.

<sup>8</sup> Da Dawuda u we ecei Vuzavaguđu, u danai, <<N tono uma a nampa a, aza a na a tukai tsu n kuvon? Mi ta a kucina le?>>

Da Vuzavaguđu wu ushuki, u danai <<E, tono le, vi ta a kucina le, ali vu wawa muku n da.>>

<sup>9</sup> Da Dawuda n uma amangatawantaali (600) a kanai uye a kubana e kuyene ku Besoru, da aza o yoku a shamgbai lo.

<sup>10</sup> Dawuda u lya'i kelime n uma amangatawanashi (400) adama a na uma amangatawenre (200) o'wo ta kau ali a fuda pasa kuyene ka ba.

<sup>11</sup> Da a cinai vuza va aza a masar a kakamba, da a dikai ni a tukai u Dawuda. Da e nekei ni mini u so'i n ilikulya u lya'i.

<sup>12</sup> E nekei ni akutsu a umaci u mabiri e dekpu e re. U takumai da u ciyai utsura, adama na u lya'a

ba u so'o ba, ali ayin a tatsu kannan kayin.

<sup>13</sup> Da Dawuda we ecei ni, <<Tefai vu utai, yayi vuzagbayin vu nu?>>

Da wu ushuki u danai, <<Mpa vuza va aza a Masar da, kagbashi ka aza a Ameleki. Vuzagbayin vu va u kasukpai mu a na mi gbaga ba, anana ayin a tatsu a da na.

<sup>14</sup> Tsu bankai Negebu vu Keritiya va aza a Yahuda n Negebu va aza e Kelepu kuvon, da kpamu tsu songi likuci i Zikilagu.>>

<sup>15</sup> Da Dawuda u danai ni, <<Ko va kubanka mu ta ubuta u wo ovonshi a?>>

Da wu ushuki, <<Da baci vu kucinai n Kashiile a na va ku una mu ko kpamu vu neke mu ekiye a vuzagbayin vu va ba, n kubanka wu ta de we ele.>>

<sup>16</sup> Da u bankai Dawuda de, da u cinai le a wacuwai a ubuta dem ele a kulya n oso'i n e je'i adama a ucanuku u gbani una a purai a idika ya aza a Filisitiya n Yahuda.

<sup>17</sup> Da Dawuda u shilikai n ele, ili i na i dikai kulivi ali sai kayin washi, ko vuza te u la'aka ba, sai olobo amangatawanashi (400) ana a kumbai Arakuma da a sumai.

<sup>18</sup> Da Dawuda u bonokoi n ili i na aza a Ameleki a purai kobolo n amaci e re a ni feu.

<sup>19</sup> Ko i te i puwanka ba. Maku n vuzagbayin, olobo nu nkere, ucanuku n ili dem u na ishi a dikai. Dawuda u bono ta n u da raka.

<sup>20</sup> Da u dikai ushiga wu nlala nu nradika n wa anaka aza a Ameleki raka, da uma a ni a gubai le e kelime ko otoku, n a danai, <<Nava ucanuku u gbani u Dawuda u da.>>



<sup>21</sup> Da Dawuda u bonoi a ubuta u uma aman-gatawenre (200) a na a fudai o tonoi ni ba, adama o wo'wi, aza a na a kasukpai e kuyene ku Besoru. Ana e enei ni da a dangai a gasai n Dawuda n uma a ni. Ana Dawuda u yawai devu n ele, da u kyasai le.

<sup>22</sup> Ama da icu'u i gbani-gbani kobolo n aza a kavama a katsuma ka aza a na a banai kuvon n Dawuda a danai, <<A na wo okpoi ele a bana kuvon n atsu ba, ci e kupece ucanuku u na tsu purai a ubuta u kuvon n ele ba. E neke le muku n ele n amaci e le a laza.>>

<sup>23</sup> Ama da Dawuda wu ushuki u danai le, <<Aza a va u ga'an tsu ya'an nannai n ili i na Vuzavagudu u nekei tsu ba. U banka tsu ta, ali da u nekei tsu ulya'i a ubuta wi irala i tsu.

<sup>24</sup> Ko vuza wa kushuku n i na yi a kudansa ba. I ta e kupece ili ya dem derere. Vuza na u dasangi kindi ku ucanuku n aza na a banai kuvon, yaba dem wi ta a kuciya derere n vutoku.>>

<sup>25</sup> Da Dawuda u zuwai ukuna u nampa wo okpoi wila n ili kutono ya aza a Isaraila a kanna ka nanlo ali n anana.

<sup>26</sup> Ana Dawuda u bonoi a likuci i Zikilagu da u suki a banka nkoshi m gbara-gbara ma aza a Yahuda ucanuku u yoku, ele na i aja'a a ni da u danai, <<Isa yi, kune'e ku da n ne'i da, a katsuma ku ucanuku u kuvon u na ci isai ekiye aza a Ameleki irala i Vuzavagudu.>>

<sup>27</sup> U su'uki u da a kubana nkoshi n gbara-gbara m Betelu n aza a Ramotu vu Negebu n aza a Jatiru,

<sup>28</sup> n aza a likuci i Arowa, n Sifomatu, n aza a Eshitemowa,

<sup>29</sup> n aza a Rakalu n likuci ya aza a Jerameyelu, n likuci ya aza a Kena,

<sup>30</sup> n aza a Horuma n aza a Boru-ashan n aza a Ataku,

<sup>31</sup> n aza a Heburon kobolo n aza a ubuta\_ raka\_ u na Dawuda u karaşai n uma a ni.

## 31

*Ukpā u Shawulu n olobo a ni*

*(1 Ar 10:1-12)*

<sup>1</sup> Da aza Filisitiya a kani kuvon n aza Isaraila ali aza Isaraila a sumai. Da unai aza Isaraila n abundai a kusan kugbain ku Gilibowa.

<sup>2</sup> Da aza Filisitiya a kanzai Shawulu kobolo n olobo ani, da a unai Janata n Abinadabu kobolo n Maliki-shuwa.

<sup>3</sup> Da vishili va vu sudukpai ubon u Shawulu, ali da a tawa ni da a ciyai ni n kaya'a da a uka ni muna wuya-wuya.

<sup>4</sup> Da Shawulu u danai kagbashi ka ni, <<Tala kotokobi ka nu kata vu kotso vu una mu, talo aza ofoto a nampa a tawa una mu kata a shika mu.>> Ama da kagbashi ka ni ka panai wovon da u iwain, da Shawulu u talai kotokobi kani u shikpai ka'a a idika da u yikpakai ka a.

<sup>5</sup> Ana kagbashi kana ka ci dika yi ucanuku, ka enei Shawulu u kuwa ta da ayi feu wu unai kaci kani uteku tsu na Shawulu u ya'in.

<sup>6</sup> Ta Shawulu kobolo n olobo a tatsu ani n kagbashi kani kobolo n uma ni a kuwai kannan kete nanai.

<sup>7</sup> Ana aza a Isaraila ana i upashi u kara'a ka Jezireyelu n aza na i tsu ubon u kalivi ka Kuyene ku Urdu a panai a dana osoji a Isaraila a suma ta

kpamu Shawulu kobolo n olobo ani raka a kuwa ta, da a kasukpai likuci i le da a sumai. Da aza a Filisitiya a tawai a dasangi punu a i da.

<sup>8</sup> Ana kayin ka asai da a za Filisitiya a tawai kupura ucanuku u singai-singai wa osoji a na kuwai, da a cinai keven ka Shawulu kobolon n even olobo ani a kusan kugbain ku Gilibowa.

<sup>9</sup> Da a gbatyai kaci ka Shawulu da o fodoi u canuku u kuvon uni, da a suki muku ma kaka a kara'a idika ya aza Filisitiya raka n a salai ukuna u singai u nampa a nvali ma amali e le n ubuta u uma a le raka.

<sup>10</sup> Da a zuwai ucanuku u kuvon uni a'isa a kamali ke le Ashitoretu, da a bapai keven ki ikyamba kani a mashilya ma likuci i Betu-shan.

<sup>11</sup> Ana uma aza a Jabeshi-giliyadu a panai i na aza Filisitiya a ya'ankai Shawulu,

<sup>12</sup> da ali utsura raka aza ugbamukaci a dangai n kayin a banai e Betu-shan. Da a takpai keven ka Shawulu kobolo n ko olobo ani a mashilya ma likuci i Betu-shan. A tukai Jabeshi da osongi.

<sup>13</sup> Da a purai etele ele da a cidangi a kumi'i ku madanga ma matana a likuci i Jabeshi, da a ya'an kakuli ayin cindere adama a u namgbi u katsuma.

**Cishingini Agwara Kambari [asg]**  
**Cishingini: Cishingini Agwara Kambari [asg] (Bible)**

copyright © 2025 Language Development and Translation Initiative (LDTI)

Language: (Cishingini)

Contributor: The Seed Company

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-09

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 10 Sep 2025 from source files dated 9 Jul 2025

ff342a73-d285-5f4f-952c-a0c91ef11d25